

Годишен доклад за дейността на
Окръжен Съд - Бургас и Районните
съдилища от Бургаски съдебен окръг

2012

1.Кадрова обезпеченост. Организация на дейността на съда.

Бургаският окръжен съд е четвърти по брой на магистрати в страната след СГС и окръжните съдилища във Варна и Пловдив.

Утвърдената щатна численост към 01.01.2012г. е 121 щ.бр., от които : 49 магистрати (41 съдии и 8 мл.съдии) и 72 бр. администрация.

Към 01.01.2012г. заети са били 112 щ.бр., както следва : 43 съдии и 4 мл.съдии; 69 съдебни служители

Към 16.02.2012г заети са били 110 щ.бр. , от които 41 магистрати, 69 съдебни служители (с. С. Христова и с. Г. Тодорова, преназначени в БАС)

Към 05.03.2012г. заети са били 109 щ.бр., като администрацията е намаляла с една бройка (призовкар Ж. Гочева –починала)

Промяна в утвърдената щатна численост настъпи след Решение на ВСС от 10.04.2012г, с което, без съгласуване и без знание на административния ръководител, е намалена щатната численост на съдиите с 1 щ.бр. В този период са запълнени и всички свободни бройки в администрацията- 72 щ.бр.

След конкурс, за съдия в ОС-Бургас е избран и назначен съдия Иво Добрев от БРС.

Заети щатни бройки към 23.04.2012г: **110** щ. бр.

От м.06. 2012г ОС-Бургас функционира без 3 мл.съдии, поради изтичане на срока и преназначаването им в РС-Бургас, а от 20.08.2012г. и без последния младши съдия, чието назначение в РС-Добрич бе по-късно, поради по-късното му встъпване.

Така, към настоящия момент в Окръжен съд-Бургас работят 38 съдии и 71 съдебни служители.

Въпросът с кадровата необезпеченост с магистрати се разрешава вече втора година чрез командироване на съдии. В Окръжен съд- Бургас са командировани съдиите Яни Гайдурлиев и Пламена Върбанова от БРС.

Към настоящия момент свободните съдийски щатове са 2 бр. Направено е предложение за възстановяване на щатната бройка за съдия, предвид резултатите за 2012г.

В деловодствата също са настъпвали кадрови промени през проверявания период, поради отпуск по бременност , раждане и отглеждане на малко дете като са размествани служители и са назначавани нови до завръщане на титуляра. Макар и последен по ред в съотношението служители/магистрати в национален мащаб, Окръжен съд- Бургас е с оптимално кадрово обезпечение и не се обосновава нужда от увеличаване на щата на съдебните служители по принцип. Проблемът е свързан с тяхната квалификация и невъзможността, поради която, да бъдат използвани пълноценно и наистина да има смисъл от разпоредбата за взаимозаменяемост в Правилника за съдебната администрация. В тази насока се полагат усилия, като е разработен и се изпълнява обучителен план за повишаване на квалификацията и уменията-

Структура на съда. Съотношение съдии/съдебни служители

Окръжният съд правораздава като първа инстанция по граждански, наказателни и търговски дела.

По отношение правосъдната дейност на районните съдилища в съдебния окръг, окръжният съд действа като въззивен съд по наказателни и граждански дела.

Съдиите от Окръжния съд са разпределени в отделения – Първо гражданско и търговско отделение, Второ въззивно гражданско отделение и Наказателно отделение. Във фирмено деловодство се извършва дейността по издаване на удостоверения за пререгистрация на търговци и регистрация на юридически лица - сдружения с нестопанска цел, което се извършва от съдиите от I-во гражданско отделение.

Съдебната администрация е организирана в обща и специализирана. Специализираната включва деловодство „Регистратура”, „I инстанция граждански и търговски дела”, „II инстанция въззивни граждански дела”, „Наказателни дела”, „Фирмено отделение”, „Архив”, „Съдебни секретари”, „Връчване на призовки и съдебни книжа”, „Регистратура Класифицирана информация”, деловодство „Досъдебно производство”, а общата администрация включва съдебния администратор, административния секретар, главния счетоводител, системните администратори, началника на адм.служба, управителя на съдебната сграда и касиера. Администрацията се ръководи от съдебен администратор. Отделните служби се ръководят от завеждащи служба. Административният секретар на съда е изцяло ангажиран с дейността на специализираната администрация – деловодства, секретари, заседания, натовареност, заместване, вътрешна кореспонденция, секретно деловодство, координация на деловодствата със статистическата служба и пр.

Мерило за кадровата обезпеченост на самите съдилища е съотношението служители/съдии. За окръжните съдилища средната му стойност за 2011г. е 1,88, а за първото шестмесечие на 2012г. е 1,90. Съотношението служители /съдии в Окръжен съд-Бургас за 2011г. е 1,47, а за 2012г. – **1,50**. Макар и последен по ред в съотношението служители/магистрати в национален мащаб, в Окръжен съд-Бургас направихме опит за оптимизиране на функциите и, спазвайки финансова дисциплина, осъществихме преразпределяне на задачите, което ни даде възможност да се справим и при това съотношение. То обаче, въпреки всичко показва, че дейността на съдиите продължава да не е подкрепена в достатъчна степен от специализиран съдебен персонал. Практически този извод следва от недостига на съдебни секретари, като съотношението съдебни секретари/съдии е 0,39. Отсъствието дори на един секретар създава свръхнатовареност за останалите. Повече от това, което е направено за оптимизиране по отношение на съдебните секретари, не е възможно. Ето защо сме направили предложение за увеличаване на щата с 3 щ.бр. за съдебни секретари. Ето защо сме отбелязвали и го правим отново, че следва да се променят и повишат изискванията за заемане на длъжност в съдебната администрация, както и да се въведе задължителна програма за квалификацията им и поддържането ѝ, като едва тогава съдебните служители ще станат напълно взаимозаменяеми и ефективни.

Една от препоръките на ЕК, свързана с въпроса за натовареността на магистратите, е обособяването на истинска специализирана администрация, на която съдиите да могат да се доверят и която да ги разтовари от несвойствени задължения.

Организационна дейност

С цел подобряване на срочността и качеството на документооборота, в отделенията на съда и през 2012г. дейността продължи под същата организационна форма, въведена преди две години, а именно: при спазване на екипния принцип- съдия / състав от съдии/- деловодител - съд. секретар.

С оглед оптимизиране на работата, използвайки новите технологии и придобитите уменията за използването им, в съда са въведени и популяризирани нови услуги, насочени към по-лесен достъп до правосъдие. Те са съобразени с очакванията от съдебната система, адекватни на съвременния свят и са част от европейските стандарти за добро управление и добро правосъдие.

През 2010г. въведохме възможността за изпращане и получаване на съобщения и призовки по електронен път, като за целта написахме Правила, одобрени по-късно от ВСС и въведени в редица съдилища. Едва тази година обаче, бихме могли да отчетем и се похвалим с повече дела, страните по които се възползват от тази възможност и въпреки това не е задоволително. От една страна- определено използването на технологиите по делата води до ускоряване на съдебното производство, но от друга- страните, вкл.адвокати изключително плахо и недоверчиво възприемат предложението, въпреки, че ползването му не е обвързано с процесуални срокове и на практика няма „загуба” за тях. Прави впечатление, че хем търпим упрек за бавно движение на делата, хем обществото упорито се противопоставя на възможностите за ускоряване.

През 2012г. се договорихме с Адвокатска колегия- Бургас, назначените служебни защитници и особени представители да получават книгата по електронен път, за да спестят време и средства за запознаване с делата, възложени им за решаване. Сключихме соприазумение.

През м.август 2012г. в ОС-Бургас бяха въведени POS-ТЕРМИНАЛИ за заплащане на държавни такси, съгласувано с ВСС и МФ, като за целта бяха утвърдени Вътрешни правила. В четири канцеларии в БОС- „Регистратура”, Деловодство „I инстанция граждански и търговски дела”, Деловодство „Въззивни граждански дела” и Наказателно деловодство поставихме POS-терминални устройства.

От началото на 2012г. съдът подготвя „електронни дела”, т.е. електронен образ на хартиените дела, за осигуряване на отдалечен достъп до тях. Такъв предоставяме от 01.11.2012г., но за съжаление само за АК-Бургас, поради финансови проблеми, поставени от ВСС.

За усъвършенстване на САС- електронната система за управление на делата, бе изготвено писмо с конкретни предложения до „Информационно обслужване „ АД, като част от тях са изпълнени и обуславят коректност и пълнота на информацията. Следва да се отбележи обаче, че САС има нужда от актуализация, както имат нужда от преуреждане на ниво ВСС взаимоотношенията с „Информационно обслужване” по този повод.

През настоящата 2012г. открихме във входното фоайе на Съдебната палата ИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР, който предоставя справки по хода на делата на Окръжен и Районен съд, информация по графика на насрочените дела на двата съда, разположението на съдебните зали, както и информация за органите, настанени в палатата и мн.др. *Най-важно е*, че чрез Информационния център осигурихме възможност на гражданите да получават призовки и съдебни книжа през целия ден, с което освен удобство за гражданите, постигнахме и съкращаване на сроковете за призоваване.

През 2012г., пак с цел улесняване на достъпа до съдебните зали и деловодствата в Съдебната палата, бяха поставени нови указателни табели. Посочваме това като част от дейностите, на които се обръща особено внимание в Плана за развитие на съдилищата, одобрен от ВСС.

През 2012г. бе подобрена Интернет страница на съда, която към настоящия момент е актуализирана, допълнена, систематизирана и съдържа информация за сруктурата на съда, разположението на зали, деловодства и други служби; работното време и приемния ден на председателя, адреса на съда, телефонен указател, факс и електронен адрес, регистър на сдруженията с нестопанска цел при БОС, информация относно стажант-юристите, актуалната информация за случващото се в съда, графици, регистри и др. И-нет страницата е правена и се поддържа изцяло от системните администратори на съда.

Подобрена е организацията и работата на съдебната администрация в ОС-Бургас чрез стриктно прилагане на правила за подбор и наемане на служебни служители. Новоназначените съдебни служители се въвеждат в работата постепенно и чрез подготовка и изпълнение на индивидуални планове за обучение, както и конкретен обучител, който от своя страна докладва на ръководството резултатите по постигнатото.

Професионалната квалификация на съдебните служители през 2012г. също е повишена, като за целта са проведени две обучения в съда от обучители от Националното сдружение на съдебните служители, както и индивидуални обучения от системните администратори при въвеждане на нова офис техника. Системно е обучението на съдебните служители и по отношение работата със софтуерните продукти, използвани в ОС-Бургас.

Окръжен съд – Бургас и през 2012г., с цел популяризиране и «отваряне» на институцията към гражданското общество и в стремежа си за осъществяване на конкретна насоченост и работа с различни групи от обществото проведе анкетно допитване. Прави впечатление, че гражданите приемат настоящото състояние на палатата и предлаганите услуги, плод на особени усилия, като нещо нормално и удобно, което е показател (въз основа на анкетите) за добре свършена работа.

От 29.10.2012г. , по инициатива на Бургаския окръжен съд и Бургаския районен съд, с участието на медиатори от град Бургас, бе осъществен „Месец на МЕДИАЦИЯТА” . Целта бе създаване на нагласа у обществото към по-широко използване на всички алтернативни подходи за разрешаване на спорове и в частност медиацията, като извънсъдебен способ, формирането на култура на общуване чрез ефективна комуникация за мирно разрешаване на спорове, по пътя на споразумението, така че страните сами да осъзнаят приоритетите си и да вземат самостоятелно решение. Със съжаление следва да се отбележи, че българският гражданин не е готов за алтернативни способи за разрешаване на спорове.

Организиран са два пъти през годината открити дни за посещение на ученици от гимназиалните класове в публични съдебни заседания и разясняване работата на съда на същите.

Организиран се непрекъснато посещения на студенти по право в съдебни заседания и разясняване на процеса и ролята на всеки един участник в него.

Измерването, отчитането, анализирането и контрола на извършеното по стратегическия план на съда, евентуалните причини за неизпълнение на набелязаните инициативи в определените срокове и предприемането на незабавни

мерки за тяхното реализиране е постоянен процес, екипно организиран от ръководството на съда и осъществяван отговорно, целенасочено и мотивирано от магистратите и съдебните служители на Окръжен съд - Бургас.

До настоящия момент, съдиите от БОС сме участвали в редица инициативи- за изменение на ВСС, на ЗСРЗ, обсъждали сме и писали становища по предложенията за тълкувателни решения, активни сме били на национално ниво по разрешаване на текущи административни и кадрови въпроси, както и по много други, за които сме били питани.

Въпреки всички проблеми, в дейността си, съдът изпълнява успешно своя стратегически план за подобряване работата си, насочен към постигане на няколко стандарта в дейността си, които покриват основните сфери на съдебната реформа и са необходими за доброто управление на съда като се отчитат промените в съдебната власт, антикорупционното законодателство и утвърдените от ВСС подзаконовни актове, които пряко произтичат от Стратегията за реформа на съдебната власт и Закона за съдебната власт. Бургаският окръжен съд не допусна безразличие към нито един въпрос по проблемите в системата

През изминалата година кадровото обезпечаване на съдилищата, респ. свързаните с това конкурси както за съдии, така и за съдебни служители, беше повлияно от процесите в системата- избор на нов ВСС, стриктната финансова дисциплина. В резултат на всички промени, изискващи време, кадровият колапс в системата окончателно се задълбочи, като се задълбочи и дисбаланса в натовареността между отделните съдилища, между съдиите от различните отделения на Окръжен съд, а особено много- между съдиите от районните съдилища. Проблемите от този вид отново бяха решавани чрез единствената възможност за смекчаването му- командироването, което донякъде разрешава проблема, но затруднява организацията на председателите и най-важно-натоварва съдиите още повече.

Все по-затормозяващо за съда са и непрекъснатите справки, които се искат от ВСС, МП, Инспекторати и други органи, което за съжаление не доведе нито до решаване, нито дори до отразяване на истинските проблеми на съдилищата. Съдилищата не разполагат със статистически отдели, които постоянно да извършват справки по критерии, които не са заложили в деловодните програм. Това изисква ресурс, какъвто съдилищата няма в ежедневието, както и проверки по стария начин-по книги, което изисква много време. Статистическите данни пък не са достатъчната информация и не се използват пълноценно за решаване на големите проблеми като натовареността, свързаната с нея кадрова обезпеченост- от една страна и от друга- още по-малко са достатъчни, за да разрешат истинските проблеми в правораздаването, противоречивата практика и спадащото заради това доверие.

Постоянно се извършва преглед и анализ на неприключилите дела, предприемат се мерки по приключването им в най-кратки срокове. Провеждат се периодични събрания и срещи по отделения. Безотговорно отношение към процеса на правораздаване не е допуснато от нито един съдия, поради което считам за наш успех насочването на дебатите по отделения за уеднаквяване на практиката на съда.

Техническа обезпеченост и информационни технологии

За поредна година ще отчетем, че Бургаски окръжен съд разполага с много добра материална база и необходимата техника за всеки магистрат и съдебен служител. В края на годината бе удовлетворено и искането ни за закупуване на 22 компютъра и друга техника .

В Бургаския окръжен съд се прилага напълно принципа за случайно разпределение на делата, като от 01.01.2010г. се използва програмата на ВСС "Law Choice". Наложилите се в практиката изключения са изчерпателно регламентирани със заповед на административния ръководител и вътрешни правила.

Деловодната дейност на съда е в електронна форма и след известни усилия, няма служител, който да не се справя успешно с нея.

Във всички съдебни зали са осигурени монитори и пред съдията, който следи за изготвяне на протокола в реално време, а в повечето съдебни зали има такъв и пред страните, по който начин бързо се отстраняват пропуските в протокола. В почти всички зали е инсталирана и аудиозаписваща техника за улеснение на съдебния протокол.

Бургаският окръжен съд има въведени писмени правила за управление на информацията и ИТ-технологиите. Писмените правила са поставени на вътрешната мрежа на съда и се актуализират. Всички работни места в съда са свързани в локална компютърна мрежа и служебната кореспонденция между магистрати и служители се осъществява чрез нея. Целият съд работи с една и съща операционна система. Технологичното оборудване на БОС се обновява според финансовите възможности ежегодно. Подновени са версиите на антивирусни програми.

Всички магистрати имат достъп чрез интернет до сайтовете на институциите и органите от национално равнище, до институциите на ЕС и държавите –членки.

Съдът поддържа интернет страница си в актуално състояние, като ежеседмично се поставят съдебните актове по всички решени дела, графика на насрочените съдебни заседания и графика на насрочените за месеца наказателни дела, между които и тези, които са интересни за обществото. За последните, съобразно разписаната медийна политика на съда, се изготвя и нарочен бюлетин с по-подробна информация. От тази година, Окръжен съд-Бургас разполага с пресслужба, но служителят в нея отново е такъв със съвместени функции. Обособен е пресофис като помещение в съда, който да обслужва Окръжен, Районен и Апелативен съд, но липсата на професионалист в тази област затруднява медийния образ на съда такъв, какъвто бихме искали да бъде. И през отчетната година предложението за пресаташе за Окръжен съд, което би могло да обслужва и районните съдилища в района на ОС, не бе уважено. Затова пък, отново ще се отбележи със задоволство, че въпреки огромното медийно внимание, на което бяха подложени особено наказателните съдии и през настоящата година, те не допуснаха влияние в пряката си работа, не допуснаха негатив и върху образа на съда в общественото пространство.

Библиотечният фонд е поддържан и осъвременяван, като през настоящата година реално осигурихме достъп до библиотеката за граждани и адвокати.

НАКАЗАТЕЛНО ПРАВОСЪДИЕ

I. ПЪРВОИНСТАНЦИОННО НАКАЗАТЕЛНО ПРАВОСЪДИЕ

Наказателното отделение се ръководи от заместник председателя Петя Петрова, назначена с Решение на ВСС от м.декември 2009г.

През 2012г. първоинстанционните наказателни дела са се разглеждали от 12 съдии от наказателно отделение по щат и един командирован от РС-Бургас съдия.

В началото на отчетния период: На 01.01.2012 г. са били несвършени 46 НОХД, 7 НАХД и 32 НЧД. Само едно НОХД (34/2008) е от предходен период. Всички други несвършени дела към 01.01.2012г. са постъпили през 2011г.

В края на отчетния период: При анализа на несвършените дела в края на отчетния период се установява, че общо от отчетната година и минали периоди, останали несвършени дела са 43 НОХД, 2 НАХД и 16 НЧД дела. От тях, обаче само 1 НОХД (34/2008) е от предходен на отчетната година период. Останалите 99% от делата са постъпили в края на отчетния период, което съответства на двумесечния срок за насрочване на делото, графика на съда, ритмичното постъпление от прокуратурата.

За сравнение: Останали несвършени към 31.12.2011г. са били 46 - НОХД, 7 - НАХД и 32 НЧД, несвършени към 31.12.2010г. са 21 - НОХД, 15 - НАХД, ЧНД – 22, а към 31.12.2009г. са били 41 - НОХД, 11 - НАХД и ЧНД - 23

Действията на съда за намаляване броя на несвършените дела са рутинни и проверени в практиката ни от години – ежемесечно отчитане на несвършените дела, своевременно осигуряване на служебна защита или насочено внимание към призоваването, условия за своевременно правораздаване.

Както ще стане ясно от последващите данни, общият анализ на натовареността и динамиката на постъплението, броят на несвършените дела **съответства на постъплението** в края на отчетния период, което е било насрочено за разглеждане в началото на следващия отчетен период. Този показател разкрива способността на съда да приключва делата постъпили през годината, като основните фактори за това са отговорността и опита на съдиите. Отклоненията следва да се търсят в спецификата на останалите от минали периоди дела и съществуващото законодателство.

1. Постъпили дела през 2012г.

През 2012г. са постъпили общо 1427 наказателни дела, от които:

- 200 НОХД и НАХД
- 532 ЧНД I инстанция
- 154 ЧНД разпити
- 269 ВНОХД и ВНЧХД
- 272 ЧНД II инстанция

Постъпилите и новообразувани **НОХД и НАХД са общо 200 (181 НОХД и 19 НАХД)**, колкото са били и през 2010г., но това е с 63 дела **по-малко в сравнение с 2011г.**, когато те са били 263 (214 НОХД и 49 НАХД). През 2009г. новообразуваните НОХД са били 183 .

През 2012г. са **постъпили 532 ЧНД.**

За сравнение: През 2011г. са постъпили 954 ЧНД, през 2010г. са постъпили 1576, през 2009г. ЧНД са били 1269.

В тази група са включени делата, образувани по европейска заповед за арест, разрешения за претърсване и изземване, за специални разузнавателни средства, предложенията на пробационния съвет по чл.43а от НК, мерките за неотклонение и др. В този брой дела не са включени ЧНД разпити, които през годината са били 154 (при същия брой за миналата година).

2. Структура на постъплението

2.1. НОХД, НАХД

В сравнение с 2011г. постъплението на НОХД и НАХД е **намаляло** спрямо 2011г. (263) и е същото като през 2010г. (200), като се е увеличило спрямо 2009г. (183).

И през 2012г. най-значителен е дялът на делата, образувани за престъпления по **глава XI „Общопасни престъпления” – 54 бр.** и по-конкретно, причиняване смърт в транспорта – чл. 343 ал. 1 „в” от НК – 21 бр., при - 25 бр. през 2011г., през 2010г. – 18 бр., през 2009г. – 28 бр. Делата за наркотици по чл.354а от НК са 22бр., при 19 бр. за 2011г., през 2010г. са – 11 бр., а през 2009г. – 8 бр. Цифрите през последните години сочат на ниска разкриваемост, неадекватност и ненавременност на действията на органите по разследване.

Като общ брой по тази глава, постъплението се е увеличило в сравнение с 2011г. и 2010г. когато са били съответно 51бр. и 42 бр. дела и е намаляло в сравнение с 2009г. – 66 бр.

Следва постъплението по **глава VI „Престъпления против стопанството” – 38 бр.** и по-конкретно на престъпления против паричната и кредитната система по чл.243-250 НК – 27 бр. Като общ брой по тази глава, постъплението се е увеличило в сравнение с предходните 2011г., 2010г. и 2009г., когато са били съответно 35 бр., 27 бр. и 17 бр.

Следва постъплението по **глава V “Престъпления против собствеността”- 29 бр.** дела, от които най-много са грабежите - 19 бр. (при 24 за 2011г., 16 и 20 за 2010г. и 2009г.), 1 бр. са за кражба, 2 за присвояване, 2 дела за изнудване/рекети и 1 за измама.

Следват делата по **глава II „Престъпления против личността” – 25 бр.,** като най-много са делата за престъпления по чл. 115 – 118 от НК и причинена смърт по непредпазливост- чл.123 НК – съответно 7 и 6. През 2011г. са съответно 10 и 6. През 2010г. и 2009г. постъплението по тази глава е почти същото: общо 26 бр. за 2010г. и общо 20 бр. за 2009г. През 2010г. по чл. 115 – 118 от НК са постъпили 6 бр. и 7 бр. дела за причинена смърт по непредпазливост. През 2009г. съответно 5 по чл. 115 – 118 НК и 7 по причинена смърт по непредпазливост-чл.123 НК.

През 2012г. няма постъпление на дела за престъпления по чл.321, 321а НК – организиране и ръководене на престъпна група. Тези данни логично следват от предприетите законодателни промени в НПК, в сила от 1.01.2012 год. – Нова Глава тридесет и първа „а” в НПК, уреждаща делата, подсъдни на специализирания наказателен съд, сред които попадат и образуваните такива за престъпления по чл. 321, 321а от НК.

През 2011г. – 24 бр. постъпили дела са за престъпления по чл.321, 321а НК почти двойно повече в сравнение с 2010г. - 10 бр., и 2009г.– 7.

От тази група дела обаче през отчетната годината са разгледани общо 5 дела, останали от предходната 2011 година, като НОХД №№ 1318/2011, 1821/2011 и 1839/2011 са изпратени на прокурор от специализираната прокуратура, съгласно Параграф 9 ал.1 от ПЗР на ЗИДНПК /обн. ДВ бр.13 от 11.02.2011 год., в сила от 1.01.2012 год./.

Чувствителността на обществото към тази група дела е повишена и поддържана в медийното пространство, като още с постъпването им в съда, се сблъскваме с вече формирано обществено настроение по казуса. Част от известните дела от тази група са НОХД №188/2011 (делото на Диян Боксѐра – два пъти връщано на прокуратурата за доразследване) насрочено за 05.03.2013г., НОХД №296/2011 (групата на лихварите) – върнато на прокуратурата за доразследване и приключило с присъда от 29.03.2012г. Тези няколко дела се посочват не случайно, а именно, за да бъде отразено качеството на работа на разследващите органи, вкл. контрола упражнен от наблюдаващите прокурори по тях. Очевидно е, че нивото на проведено разследване от гледна точка както на принципите за обективност, всестранност и пълнота, така и с оглед спазване процесуалните права на страните, гарантиращи ефективното преминаване на делото в следващата му – съдебна фаза, изискват по-съсредоточено внимание. Не може да бъде подминат и въпросът за качеството на изготвяните прокурорските актове, на основание на които се образува производство пред съда. Тревожна се явява констатацията за неколkokратно връщане на огромни по обем дела на прокурора, поради допуснати процесуални нарушения. Упражняваната в тази насока контролна дейност на съда бележи положителни резултати, увереността за който извод следва от резултатите на осъществения институционален контрол. Независимо от положително дадената оценка за работата на съда, трябва да се посочи, че върху същия се пренасят, макар и незаслужено, негативите от ниското качество на дейността в досъдебното производство. Възприетата „методика“ на шумно оповестяване внасянето в съда на дела, по които има засилен обществен интерес, разследването по които продължително време е било във фокуса на медийно проследяване, насложено към едно некачествено разследване, респ. изготвен прокурорски акт, който не може да изпълни своята процесуална роля, резонира с отрицателен знак и върху съда.

От отчетените 181 новообразувани НОХД, образувани **по обвинителен акт са 138**, образувани по внесени от прокурора **споразумения - 43** и НАХД по предложение по **чл.78аНК- 19** дела.

2.2. НЧД

През 2012г. са постъпили 532 бр. НЧД (с 44% **по-малко** в сравнение с 2011г. – 954, с 66% по-малко в сравнение с 2010г. – 1576 и с 58% по-малко спрямо 2009г. – 1269)

В тази група се включват делата, образувани по европейска заповед за арест, разрешения за претърсване и изземване, за специални разузнавателни средства по искане на прокурора, за съдебен контрол над прекратените наказателни производства, предложенията на пробационния съвет по чл.43а от НК, мерките за неотклонение, предсрочно освобождаване, реабилитации, кумулации и др.

Постъпилите дела по чл.70-71 НК – предсрочно освобождаване са били 44, делата за реабилитация – 4, кумулациите - 33.

През отчетния период в Окръжен съд-Бургас са образувани 30 дела по изпълнение на Европейска заповед за арест, издадени от други държави – членове на ЕС(чл.43 и чл.44 ЗЕЕЗА). По 14 от тях съдът е допуснал изпълнение на Европейска заповед за арест, по 1 е отказал. Останалите 15 са мерки.

За сравнение : През 2011г. са образувани 22 дела по изпълнение на Европейска заповед за арест, издадени от други държави – членове на ЕС(чл.43 и чл.44 ЗЕЕЗА). По 8 от тях съдът е допуснал изпълнение на Европейска заповед за арест, по 2 е отказал и също в един случай е прекратил производството по ЕЗА.

През 2010г. в Окръжен съд-Бургас са образувани 21 дела по изпълнение на Европейска заповед за арест, издадени от други държави-членове на ЕС(чл.43 и чл.44 ЗЕЕЗА ЗЕЕЗА), по 6 от които съдът е допуснал изпълнение на Европейска заповед за арест , по 3 е отказал и също в един случай е прекратил производството по ЕЗА.

През 2012г. в БОС няма образувани производства по издаване на Европейска заповед за арест.

Всички наказателни производства по ЗЕЕЗА са образувани, разгледани и приключени в сроковете, регламентирани в закона.

Следва да се отчете, че процедурата по изпълнение на ЕЗА, установена в закона, въпреки многократните законодателни промени, не създава затруднения у съдиите по прилагането ѝ. Натрупаният опит през годините, допълнен от теоретичните разработки на специализиращи в областта на европейското право автори, способстват за преодоляване на противоречивата практика и свеждат до минимум проблемите по тълкуване и прилагане на закона.

Получаването на Европейска заповед за арест от съда при хипотезите на чл.38а, ал.2 вр. ал.1, т.4 и 5 от ЗЕЕЗА през почивните и празнични дни е обезпечено чрез системно обслужване на информационните и комуникационните системи на съда от дежурни секретари. Образуваните производства се разглеждат от дежурен съдия, съгласно одобрен месечен график на съда.

Анализът на сročността в производствата по чл. 243 от НПК / контрол върху актовете на прокурора за прекратяване на наказателното производство/ показва, че тези дела в много нисък процент покриват законовото изискване за произнасяне в 7-дневен срок. Обикновено това са дела, усложнени от фактическа и правна страна и със значителен обем доказателствен материал, запознаването и проучването на които отнема продължително време. Още повече, че се касае за проверка на прокурорски актове, с които се слага край на наказателното производство и това изисква много внимателно и задълбочено запознаване с доказателствения материал по делото. Неспазването на срока наред с това се дължи и на обстоятелството, че след разпределяне на делото на случаен принцип, съдията докладчик в много редки случаи разполага със срок от седем дни, в рамките на който да не участва в открити съдебни заседания по други дела, съобразно графика за съответния месец вкл. дежурства, т.е. същият е натоварен с проучване и произнасяне и по други дела, всяко от които обвързано със срок за произнасяне.

3. Разгледани и свършени дела

През отчетната година са разгледани общо **1615 наказателни дела**, от които 227 НОХД, 64 НАХД, 564 НЧД, проведени са 154 разпита, 348 въззивни наказателни дела, 296 ВНЧД.

3.1. Анализ по видове и динамика в тригодишния период

През отчетната година са свършени общо **1480** наказателни дела. Те представляват **92%** от всички разгледани дела. От тях 1325 дела са в тримесечния срок, или **90%**.

От свършените общо 1480 дела, 89% от тях, или 1312, са приключили със съдебен акт по същество. Стойностите на този показател по никакъв начин не позволяват констатация за бавно правосъдие по наказателните дела в Бургаски окръжен съд. Всъщност, тези данни сочат за изключителна срочност при разглеждането и решаването на делата в Бургаския окръжен съд, защото не са изолирани и случайни, а постоянни и устойчиви за последните пет години.

Прекратените наказателни дела са общо 168, от които по **74 дела е одобрено споразумение** и поради това производството по тях е било прекратено на основание чл.24, ал.3 от НПК.

Най-голям е броят на прекратените и решени със споразумение дела по гл. XI „Общопасни престъпления” – 23 бр., от които 15 бр. по чл. 354а, б и чл. 354в, ал. 2-4 НК, а 7 бр. за престъпления в транспорта - по чл.343,ал.1,б.”в” от НК, Следват ги престъпления против собствеността – 20 бр., от които 15 – по дела за грабеж, престъпления против стопанството – 19 бр., от които – 11 по престъпления против паричната и кредитната система чл.243-250НК и престъпленията против личността- 3 бр.

Някои видове престъпления по НК	шифър на реда	Прекратени и споразумения	
		всичко прекратени	от тях:
			в т. ч. свършени по споразум. чл. 381-384 НПК
Гл. I ПРЕСТЪПЛЕНИЯ П/В РЕПУБЛИКАТА	0100	0	0
в т.ч. тероризъм - чл. 108 а	0101	0	0
Гл. II ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ЛИЧНОСТТА	0200	8	3
в т.ч. убийства довършени - чл. 115 - 118 НК	0201	0	0
убийства опити - чл. 115-118 НК	0202	1	0
причин.смърт по непредпазливост - чл.123 НК	0203	4	1
отвлечане на лица- чл.142 от НК	0204	3	2
блудство - чл.149, ал.5 от НК	0206	0	0
изнасилване - чл. 152 ал.4 НК	0207	0	0
Гл. V ПРЕСТЪПЛ. ПРОТИВ СОБСТВЕНОСТТА	0500	27	20
в т.ч. кражба - чл. 196 а НК	0504	1	0
грабеж - чл. 199 НК	0505	16	15
присвояване - чл. 203, 206 ал.4 НК	0507	2	0
измама - чл. 212 ал.5 НК	0511	0	0
изнудване/рекет/ чл.213а ал.3 и 4, чл.214 ал.2	0513	5	3
Гл. VI ПРЕСТЪПЛ. ПРОТИВ СТОПАНСТВОТО	0600	26	19
контрабанда на наркот. в-ва - чл. 242 ал. 2 и 3 НК	0602	2	1
прест.п/в паричната и кредит. с-ма чл.243-250НК	0603	17	11
Гл. VII П-Я П-В ФИН.; ДАНЪЧ. И ОСИГ. С-МИ	0700	4	3
в т.ч. чл. 253 ал.4 НК	0701	1	1
наруш. разп. на ЗМСИП от дл.л. чл. 253б НК	0702	0	0
укрив./непл.дан. задължения-чл. 255 - 257 НК	0703	1	0
Гл. VIII ПРЕСТ. П-В ДЕЙНОСТТА НА Д.О.О.О.	0800	7	2
в т.ч.:пр.по служба с цел облага-чл.282-283аНК	0801	3	0
пасивен подкуп на мест.дл.лице-чл.301-303 НК	0802	1	0
акт. подкуп на мест.дл.лице-чл.304,ал1 и 2 НК	0803	1	0

акт. подкуп на мест. дл. л. отг. служ. пол. - чл. 304а НК	0804	0	0
Гл. IX ДОКУМЕНТНИ ПРЕСТЪПЛЕН. чл. 308-319	0900	1	1
Гл. IXА КОМП. ПРЕСТЪПЛЕНИЯ чл. 319а-319е	0900А	0	0
Гл. X ПРЕСТЪПЛ. П/В ОБЩ. СПОКОЙСТВИЕ	1000	3	0
в т.ч. орган. и рък. на прест. група - чл. 321, 321а	1002	3	0
Гл. XI ОБЩООПАСНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ	1100	32	23
в т.ч. палеж - чл. 330 ал. 2 и 3 НК	1101	0	0
смърт и телесна повреда в трансп. - чл. 342 НК	1102	0	0
прич. смърт в транспорта - чл. 343 ал. 1"в"	1104	9	7
смърт в трансп. в пияно с-е - чл. 343 ал. 3"б" и ал. 4	1105	0	0
чл. 354а, б и чл. 354в ал. 2-4 НК	1106	22	15
Гл. XII П-Я П-В ОТБР. СПОСОБН. НА РЕПУБЛ.	1200	0	0
вкл. разгл. сведения със секр. инф. - чл. 357-360	1201	0	0
Гл. XIV ПРЕСТ. П-В МИРА И ЧОВЕЧЕСТВОТО	1300	0	0
ОБЩО ДЕЛА НОХ /от ш. 0100 до ш. 1300/	1399	108	71
чл. 70-71 НК - предсрочно освобождаване	1400	0	0
Чл. 80-88 НК - реабилитация	1500	1	0
Чл. 47 ал. 5 от ЗБ / частни производства/	1700	0	0
Чл. 23, 25 и 27 НК - кумулации	1800	2	0
Други дела	1850	3	0
НЧД от досъдебното производство	1900	17	0
Административни дела - общо	2000	2	0

През последните три години, съдиите от наказателно отделение са свършили, както следва:

- през 2012г. - 184 НОХД и 548 НЧД
- през 2011г. - 189 НОХД и 944 НЧД
- през 2010г. - 171 НОХД и 1577 НЧД

Спрямо постъплението, във всички случаи са свършили 100% и за трите години, а спрямо разгледаните - за 2012г. - 92%, за 2011г. - 91%, за 2010г. - 95 %.

От 184 приключени НОХД, 84% са в тримесечен срок, 76 - със съдебен акт по същество, прекратени са били 108 дела и висящи в края на периода са останали 43. От 24 приключили НАХД, 88% са в тримесечен срок, 22 – със съдебен акт по същество, прекратени 2 и висящи 2 дела.

От НЧД – **548 приключени и 97% в тримесечния срок.** От тях 534 със съдебен акт по същество, а 14 са прекратени. Останали висящи в края на периода са 16 дела.

От разгледаните 348 **ВНОХД (269 новообразувани и 79 то предходната година) 293 са решени, от които 71% в тримесечния срок.** Със съдебен акт по същество - 273, прекратени са 20, а висящи в края на периода са останали 55 дела, което се дължи на засиленото постъпление към края на годината на дела от районните съдилища, както се случва в края на всяка година.

От разгледаните 296 второинстанционни **НЧД, 277 са приключени, от които 92% в тримесечен срок.** От тях - 262 са със съдебен акт по същество и 15 са прекратени. Висящи по горепосочените причини в края на периода са останали 19 дела.

3.2. През 2012 г. са постановени присъди и актове със сила на присъда по 208 дела.

За сравнение : 2011г. – 246, през 2010г. – 216, през 2009г. – 175 дела.
80% от свършените НОХД са приключени с присъди.

За илюстрация на стабилността на показателя за срочност през последните няколко години за ОС-Бургас, ще посочим, че от цитираните дела с присъди, 155 (2011 – 156; 2010 – 181 дела; 2009г. – 135 дела) са дела приключени в тримесечния срок или 84% (при 83% за 2011г., 84% за 2010г. и 77% за 2009 г.)

	НОХД/НАХД	НЧД	
Съотношение несвършени/свършени дела	1: 4,6	1:34,3	
Брой обжалвани/протестестирани дела	69	71	
Резултати от въззивна и касационна проверка:			
	отменени	5	4
	потвърдени	30	72

От общо прекратените **110 НОХД и НАХД** (при 127 за 2011г., 96 за 2010г. и 93 за 2009г.), в 37 от случаите се касае за образувани дела по споразумения, (при 53 за 2011г., 48 за 2010г. и 46 дела за 2009г.) а по други 37 дела е одобрено споразумение в съдебното производство (при 34 за 2011г., 20 за 2010г. и 26 дела за 2009г.).

Най-голям е броят на решенията по същество с присъда дела за престъпления по **глава VI - Престъпления против стопанството - 35, глава XI - Общопасни престъпления – 20, глава II - Престъпления против личността - 17, глава VIII - Престъпления против дейността на д.о.о.о -10, глава V - Престъпления против собствеността - 9, глава VII - Престъпления против дейността финансовата, данъчна и осигурителните системи – 6.**

За сравнение : През 2011г. Най-голям е броят на решенията по същество с присъда дела за престъпления по глава VI - Престъпления против стопанството - 61, глава VIII - Престъпления против дейността на д.о.о.о -15, глава II - Престъпления против личността - 14, глава V - Престъпления против собствеността - 13, следват престъпления по глава XI - Общопасни престъпления – 9, глава VII - Престъпления против дейността финансовата, данъчна и осигурителните системи – 7.

През 2010г. най-голям е броят на решенията по същество с присъда дела за престъпления по глава VI - Престъпления против стопанството - 51 и престъпления по глава XI - Общопасни престъпления- 19. Следват глава II - Престъпления против личността - 14, глава V - Престъпления против собствеността - 14, глава VIII - Престъпления против дейността на д.о.о.о - 11.

През 2009г. най-голям е броят на решенията по същество с присъда дела за престъпления по глава XI-Общопасни престъпления и глава VI-Престъпления против стопанството, глава VIII- Престъпления против дейността на д.о.о.о, глава II-Престъпления против личността и глава V- Престъпления против собствеността.

Следната таблица е показателна за свършените НОХД :

Видове престъпления от НК	Шифър	Образуванни по обвинителни актове 2012 г.	Свършени с присъда от образуванията 2012 г.		Свършени със споразумения от образуванията 2012 г.
			осъдителна	оправдателна	
ГЛ. II ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ЛИЧНОСТТА	200	22	7		1
ГЛ. V ПРЕСТЪПЛ. ПРОТИВ СОБСТВЕНОСТТА	500	23	6	1	10
ГЛ. VI ПРЕСТЪПЛ. ПРОТИВ СТОПАНСТВОТО	600	26	6	1	7
ГЛ.VII П-Я П-В ФИН.; ДАНЪЧ. И ОСИГ. С-МИ	700	10	3		
ГЛ. VIII ПРЕСТ. П-В ДЕЙНОСТТА НА Д.О.О.О.	800	21	9	1	1
ГЛ.X ПРЕСТЪПЛ. П/В ОБЩ. СПОКОЙСТВИЕ	1000				
ГЛ. XI ОБЩОПАСНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ	1100	36	14	1	7
ОБЩО ДЕЛА НОХ /от ш. 0200 до ш. 1100/		138	45	4	26

През отчетната година са постановени **68 осъдителни присъди**, 7 изцяло **оправдателни присъди** и **1 частично оправдателна**.

Одобрени по реда на чл.382 и чл. 384 НПК са **71 споразумения**. Освобождаване от наказателна отговорност, с налагане на административно наказание по **чл.78а НК** е постановено по **22 дела**.

Влезлите в сила присъди през годината са 62.

Относителният дял на осъдителните присъди и одобрени споразумения(общо 139) спрямо внесените прокурорски актове(общо 227 - 183 ОА и 44 споразумения) по видове престъпление е 61 %.

3.3.Общо са осъдени 174 лица, а 14 подсъдени са оправдани.

Наказания „лишаване от свобода” от 10г. до 30г. са били наложени на 3 лица, осъдени за убийство. На „лишаване от свобода” над 3 до 10г. са осъдени 28 подсъдени. На 125 лица са били наложени наказания „лишаване от свобода” до 3 години, като за 79 от тях е приложен института на условното осъждане и изтърпяването на наказанието е отложено за определен изпитателен срок.

Наказана престъпност и брой осъдени лица в тригодишния период:

Наложени наказания	2012	2011	2010г.
Лишени от свобода до 3 години	125	129	106
От тях условно	79	87	67
Лишаване от свобода от 3-10 години	28	29	26
Лишаване от свобода от 10-30	3	5	4

<i>години</i>			
Доживотен затвор	0	1	0
Доживотен затвор без право на замяна	0	0	0
Други	18	22	12

През 2012г. няма осъдени непълнолетни лица

През същия отчетен период са оправдани 14 лица.

За сравнение : През 2011г. от осъдените 186 лица няма осъдени непълнолетни и 3 са оправдани. През 2010г. от осъдените 148 лица един е непълнолетен, а 5 са оправдани. През 2009г. от осъдените 177 лица, 2 са непълнолетни, а 8 са оправдани. Намалял е броят на осъдените непълнолетни лица, а оправданите са повече в сравнение с предходните три години.

Отново най-голям е делът на осъдените лица на „лишаване от свобода” до 3 години -125 лица, като е намалял с 3% в сравнение с 2011г. когато са били 129 човека и се е увеличил с 18% в сравнение с 2010г. – 106 лица, а в сравнение с 2009г. – 115 се е увеличил с 9%. Същото се констатира и по отношение на броя на лицата, спрямо които е приложен института на условното осъждане (79 – през 2012г., 87 – през 2011г., 67 – през 2010г.)

През отчетната година не е налагано наказанието “доживотен затвор без право на замяна”, както през предходните три години.

Броят на осъдените за грабеж поддържа завидно високо ниво през последните три години – 32 са осъдени през 2012г., 22 са осъдени през 2011г., 25 през 2010г.

Голям е броят на осъдените лица по гл.ХI - за престъпление по чл 343 ал.1, б.”в” и чл.343, ал.3,б.”б” и ал.4 от НК - общо 21.

През анализирания период е намалял броя на осъдени лица за престъпление по чл.321 НК – 3 в сравнение с предходните две години (съответно 38 за 2011г., 22 за 2010г. Броят на осъдените лица за престъпления против стопанството – 54, при 80 за предходната година, при – 53 за 2010г.

Осъдените лица за убийство по чл.115-118 НК са 7 (5 са били през 2011г. и през 2010г.), на 4 от които е наложено наказанието “лишаване от свобода над 3 до 10 години”. За опит за убийство 4 лица, а през 2011 и 2010 няма осъдено лице. За причиняване на смърт по непредпазливост, квалифицирано като престъпление по чл.123 НК- 3 лица, толкова и през предходната година и 4 лица за 2010г..

4.Оправдателни присъди

През 2012г. БОС е постановил **7 оправдателни** присъди (по НОХД 1137/2011, по НОХД 1221/2012г., по НОХД 523/2012, по НОХД 652/2011, по НОХД № 667/2012, по НОХД 778/2011, по №652/11) и **1 частично** оправдателна (НОХД №296/11г.) .

Само две оправдателни присъди са влезли в сила.

Оправдани са 14 лица по 8 дела, присъдите по които са протестирани от прокуратурата.

Причините за постановяване на оправдателни присъди могат да се обобщят в следните групи:

1. Събраните по делото доказателства и установената въз основа на тях фактическа обстановка не водят до извод за осъществен състав на престъплението- несъставомерност.

2. Недоказаност на обвинението, включително по отношение на авторството на престъплението.

Сред законовите основания, обосноваващи постановяване на оправдателна присъда, респ. решение, следва да се посочат и случаите, в които „деянието не съставлява престъпление”, поради неговата малозначителност –чл.9 ал.2 от НК. Това е самостоятелно основание, което е дало законова основа на съда да постанови оправдателно решение в производство по НАХД 1530/11 год./отменено/, имащо за предмет престъпление по чл.248а ал.2 от НК.

5.Върнати за доразследване дела

Делата върнати за доразследване са **24**, с едно по-малко от предходната година и с едно повече от 2010г. година През предходните три години върнатите на прокурора дела са съответно : през 2011г. – 25, през 2010г. – 23.

Тревожен е не толкова броя на върнатите за доразследване дела, а фактът, че някои от тях са връщани по два пъти (НОХД 21/2012 и 89/2012). Макар преобладаващият процент дела да са върнати от разпоредително заседание, през годината се отчита почти същия брой, както през предходната година на дела, върнати от съдебно заседание, по реда на чл. 288 от НПК. Тази констатация има своята обективна причина, а именно повишаване броя на дела, с обем на доказателствен материал, значителна фактическа и правна сложност и множество подсъдими лица. Характерът на този род дела изисква продължително и задълбочено проучване преди разпоредителното заседание, което много често е препятствано, предвид значителната натовареност на съдиите - продължителността и броя на съдебните заседания, натовареност при дежурство и т.н. Липсата на достатъчно време за подготовка на тези дела обуславя и пропуски, които с оглед постигане целите на съдопроизводството, биват отстранявани от състава на съда в съдебно заседание по реда на чл. 288 от НПК. Реакция в тази насока съвсем естествено се появява от страна на прокуратурата, която не разполага със законова възможност да атакува акта на съда, с който се връща делото, за разлика от уредената процедура на обжалване и протестиране по реда на чл.249 ал.3 от НПК.

Протестираните от прокуратурата по реда на чл. 249 ал.3 от НПК актове на съда са 7 на брой - 6 бр. НОХД и 1 бр. НАХД, като от тях общо 5 бр. са потвърдени, 1 бр. отменено, 1 бр. прекратено от въззивната инстанция, поради оттегляне на протеста.

При повторното внасяне в съда на обвинителния акт, делото се разпределя на първоначалния съдия-докладчик, съгласно разпоредбата на чл.89, ал.7 от Правилника за администрацията в районните, окръжните, административните, военните и апелативните съдилища, обн.ДВ, бр.66 от 18.08.2009г., предхождащите я вътрешни правила и административна заповед.

И през настоящата година продължи практиката по анализиране на причините за прекратяване на съдебното производство и връщане на делото на прокурора по делата на Бургаски съдебен окръг. Дискутират се спорните въпроси по приложението на НПК и уеднаквяването на съдебната практика. Проследява се засилена тенденция към занижаване качеството в работата на органите по разследване, върху която не се упражнява необходимия контрол от

наблюдаващите прокурори. Пропуските, които се допускат и от страна на прокуратурата в подготовката на обвинителните актове, от гледна точка на нормативните предписания на процесуалния закон, обуславят високия процент на върнатите за доразследване дела. Сравнителният анализ с данните от предходната година установява една константа, която не позволява извод за преодоляване на причините, поради които делата се връщат на прокурора.

Основанията за връщане на делата за доразследване отново ще се обобщят в повтарящите се от предходни години съществени процесуални нарушения в досъдебното производство, довели до съществено ограничаване процесуалните права на подсъдимия или на пострадалия, в това число и пороци на внесения обвинителен акт, като :

- констатирани противоречия между обстоятелствената част и диспозитива на обвинителния акт, отнасящи се до съставомерните признаци на деянието и участието на обвиняемия в него;

- непосочване в обстоятелствената част на обвинителния акт на фактите, обуславящи съставомерността на деянието и участието на обвиняемия в осъществяването му, като тук се включва и липсата на конкретизация относно времето, мястото и начина на извършване на деянието;

- констатирани противоречия между фактическото описание на престъплението и правната му квалификация;

- нарушаване правото на защита на обвиняемото лице при провеждане на задочно производство при отсъствие на законовите предпоставки;

Съобразявайки статистиката по осъществения инстанционен контрол върху актовете на съда по чл.249 ал.3 от НПК, упорито може да заключим, че от страна на магистратите от БОС стриктно се спазват задължителните указания, дадени в ТР №2/02г. на ОСНК на ВКС.

Констатираните основни причини за връщане на делата за доразследване са изцяло в рамките на закона и не се установи т.нар. „съдийски произвол”.

От върнатите за доразследване 24 дела, едва по 10 са отстранени посочените от съда пороци и са внесени отново в съда (42%).- 7 в рамките на един месец и 3 в период над два месеца. Последните цифри само затвърждават, че пропуските са били достатъчно сериозни, за да не могат да се отстранят в разумен срок . Приключили са производствата по седем дела(едно от тези дела е образувано през 2010г.). Повторяемостта на едни и същи основания за връщане и най-вече нарушаването на правата на пострадалите в досъдебното производство през последните няколко години не сочи за подобрен професионализъм от страна на разследващите органи, правопропорционален на засиления интензитет на дейността им.

Макар и в единично проследени случаи по някои от делата, отчитайки обективно дейността си през годината, необходимо е да се посочат и констатирани несъответствия на някои от актовете на съда със задължителната съдебна практика по връщане на делата. Съгласно т.1 на ТР №2/2002 год. на ОСНК на ВКС процесуалните нарушения, допуснати при събирането и проверката на доказателствата, не съставляват основание за прекратяване на съдебното производство и връщане на делото на прокурора. Това задължително указание на ВКС се спазва от съдиите от БОС, но се срещат изолирани случаи, при които в актовете на съда са обсъждани и въпроси по събраните на ДП/досъдебно производство/ доказателства. Обсъждането на доказателствата по

делото и други въпроси, касаещи съществуването на делото, е недопустимо. Това рефлектира върху процесуалната издържаност на съдебния акт.

Наблюдението на броя върнати на прокуратурата дела, поради неодобрение на внесени споразумения за решаване на делото, има своето съществено значение в две насоки. От една страна, съдът е призван по закон да утвърждава спазването на морала. Това е изискване в рамките и на принципа за законност и на общия принцип за справедливост – правосъдие, основано на закона. В повечето случаи съдът е отказвал одобрение на споразумението на това основание. Общото наблюдение на критерия за морала на съдилищата, както при одобряването, така и при отказ, е ценен източник на познание за способността на съда да утвърждава единно разбиране за морала.

От друга страна, въпросите по делата, внесени и приключени със споразумение ни отвеждат до повдигнатите в обществото през последните години дебати относно целите на института. В общественото внимание се постави и още един въпрос - справедливостта и целите на правосъдието при съкратените производства срещу разбирането за справедливост и ценности в обществото. На везните са поставени от една страна обществен интерес от наказване на престъплението със съответно наказание, а от друга - интересите на правосъдието от бързи и не скъпи процеси. Най-голям акцент през последните години бе поставен върху присъдите за извършени престъпления против транспорта, при които има причинен тежък резултат-смърт на едно или повече лица. Дългогодишната тенденция в практиката на съдилищата, не само в региона, а и в цялата страна, да бъдат налагани условни наказания, включително при причинена смърт, като резултат от ПТП, явно не удовлетворяваше обществото от гледна точка на общоприетия критерий за справедливост и формираше негативната му оценка.

Острата реакция на обществото срещу присъдите, постановени от съда при провеждане на диференцираната процедура по реда на глава 27 от НПК и в частност по т.2 на чл. 371 от НПК, както и срещу смегчената отговорност, която дейците понасят при сключено и одобрено от съда споразумение за решаване на делото, доведоха до законодателни изменения в НК и НПК / ДВ бр.60/12 год., в сила от 08.09.12 год./. Промени бяха приети в уредбата относно престъпленията, за които законът допуска делото да бъде решено със споразумение - чл.381 ал.2 от НПК. В частност, законът вече не дава възможност да бъде сключено споразумение за престъпление, с което е причинена смърт. Увеличени бяха също така наказанията, предвидени в закона за престъпленията против транспорта – чл. 343 от НК, като при причинена смърт се въведе специален минимум на наказанието от две години, а при особено тежки случаи – минимум от три години. Завишени бяха и наказанията в квалифицирания състав за причинена от ПТП тежка или средна телесна повреда. По този начин законодателно бяха удовлетворени обществените претенции за справедливи наказателни санкции срещу извършителите на престъпления против транспорта.

6. Инстанционен контрол

През 2012г. са обжалвани и протестирани 69 НОХД и НАХД и 71 НЧД

През 2011г. са обжалвани и протестирани 57 НОХД и НАХД и 124 НЧД.

През 2010г. са обжалвани и протестирани 41 НОХД и НАХД и 99 НЧД.

Някои видове престъпления по НК	шифър на реда	Обжалвани и протестирани дела
ГЛ. I ПРЕСТЪПЛЕНИЯ П/В РЕПУБЛИКАТА	0100	0
в т.ч. тероризъм - чл. 108 а	0101	0
ГЛ. II ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ЛИЧНОСТТА	0200	20
в т.ч. убийства довършени - чл. 115 - 118 НК	0201	9
убийства опити - чл. 115-118 НК	0202	3
причин.смърт по непредпазливост - чл.123 НК	0203	2
отвлечане на лица- чл.142 от НК	0204	5
блудство - чл.149, ал.5 от НК	0206	1
изнасилване - чл. 152 ал.4 НК	0207	0
ГЛ. V ПРЕСТЪПЛ. ПРОТИВ СОБСТВЕНОСТТА	0500	11
в т.ч. кражба - чл. 196 а НК	0504	0
грабеж - чл. 199 НК	0505	7
присвояване - чл. 203, 206 ал.4 НК	0507	2
измама - чл. 212 ал.5 НК	0511	1
изнудване/рекет/ чл.213а ал.3 и 4, чл.214 ал.2	0513	1
ГЛ. VI ПРЕСТЪПЛ. ПРОТИВ СТОПАНСТВОТО	0600	7
контрабанда на наркот. в-ва - чл. 242 ал. 2 и 3 НК	0602	2
прест.п/в паричната и кредит. с-ма чл.243-250НК	0603	5
ГЛ.VII П-Я П-В ФИН.; ДАНЪЧ. И ОСИГ. С-МИ	0700	4
в т.ч. чл. 253 ал.4 НК	0701	0
наруш. разп. на ЗМСИП от дл.л. чл. 253б НК	0702	0
укрив./непл.дан. задължения-чл. 255 - 257 НК	0703	3
ГЛ. VIII ПРЕСТ. П-В ДЕЙНОСТТА НА Д.О.О.О.	0800	6
в т.ч.:пр.по служба с цел облага-чл.282-283аНК	0801	4
пасивен подкуп на мест.дл.лице-чл.301-303 НК	0802	1
акт. подкуп на мест.дл.лице-чл.304,ал1 и 2 НК	0803	0
акт. подкуп на мест.дл.л.отг.служ.пол.-чл.304аНК	0804	1
ГЛ. IX ДОКУМЕНТНИ ПРЕСТЪПЛЕН. чл.308-319	0900	0
ГЛ. IXA КОМП. ПРЕСТЪПЛЕНИЯ чл.319а-319е	0900A	0
ГЛ.X ПРЕСТЪПЛ. П/В ОБЩ.СПОКОЙСТВИЕ	1000	2
в т.ч.орган. и рък. на прест. група - чл. 321, 321а	1002	2
ГЛ. XI ОБЩООПАСНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ	1100	13
в т.ч. палеж - чл. 330 ал.2 и 3 НК	1101	0
смърт и телесна повреда в трансп.-чл. 342 НК	1102	0
прич. смърт в транспорта - чл. 343 ал.1"в"	1104	9
смърт в трансп.в пияно с-е-чл.343 ал.3"б" и ал.4	1105	1
чл. 354а,б и чл.354в ал.2-4 НК	1106	1
ГЛ. XII П-Я П-В ОТБР. СПОСОБН. НА РЕПУБЛ.	1200	0
вкл. разгл.сведения със секр.инф. - чл. 357-360	1201	0
ГЛ. XIV ПРЕСТ.П-В МИРА И ЧОВЕЧЕСТВОТО	1300	0
ОБЩО ДЕЛА НОХ /от ш. 0100 до ш. 1300/	1399	63
чл.70-71 НК - предсрочно освобождаване	1400	0
чл. 80-88 НК - реабилитация	1500	1
чл. 47 ал.5 от ЗБ / частни производства/	1700	0
чл. 23, 25 и 27 НК - комулации	1800	2
Други дела	1850	20
НЧД от досъдебното производство	1900	48

6.1. Резултати от въззивна проверка

НОХ и НАХД	2012	2011	2010
• Отменени	4	3	2
• Потвърдени	29	23	10
• Изменени	7	9	13

Отменените са актовете по 4 наказателни дела от общ характер: По НОХД 1353/2011 и НОХД 430/2012 присъдата е отменена и върната за ново разглеждане (индекс „2б” - присъдата отменена и върната за ново разглеждане, съдия П. Петрова и съдия З. Захариев), НОХД 340/2010 – съдия Д. Стоянов (индекс „2г” – присъдата отменена изцяло) НОХД 21/2012 – съдия С. Събев (индекс „2г” - ОТМЕНЯ разпореждане №1212.2/19.02.2012г. постановено по НОХД № 21/2012г. по описа на ОС Бургас, с което е прекратено съдебното производство по делото и същото е върнато на прокурора от ОП Бургас за отстраняване на процесуални нарушения. Определението е окончателно). НАХД 1530/2011(индекс „2г” – съдия Пл. Синков).

Изменени са били 7 акта по: НОХД 672/2010 (с.Пл. Синков), НОХД 326/2011 (с. П. Георгиева), и НОХД 1041/2011 (с. Ст. Стойков), НОХД 1480/2011 (с. П. Георгиева), НОХД 1030/2011 (с. Събев), НОХД 100/2012 (с. П. Георгиева), НОХД 1410/2010(с. Попова).

При изменените присъди в повечето случаи е намален размера на наложеното наказание „лишаване от свобода”.

6.2. Резултати от касационна проверка

През 2012г. е потвърдена присъдата по НОХД 1097/2011(с. Д. Марков), изменени НОХД 1874/2011 (с. Д. Стоянов), НОХД 1114/2011(с.Пл. Синков). През 2011г. са били потвърдени от касационна инстанция съдебните актове по 5 дела, изменени са били по 7 дела и няма отменени. През 2010г. от касационна инстанция са били потвърдени съдебните актове по 8 дела, изменени са били по 7, а по 1 е отменен: НОХД 22/2008 (индекс „2в” - отменени и върнати на прокурора, с. Д. Вълкова). Данните сочат на запазване на относителния дял на обжалваните и протестираните дела. Запазва се и съотношението на обжалваните дела към общо подлежащите на обжалване, което означава, че влизането в сила на първоинстанционния акт на съда поради необжалване и протестиране в най-висша степен удовлетворява интересите на правосъдието. Сравнително малкия брой обжалвани дела се дължи на обстоятелството, че и през изминалата година голяма част от делата се решават със споразумение, както и по реда на съкратеното съдебно следствие.

Изменените присъди са 7, при които е намален размера на наложеното наказание „лишаване от свобода”.

Важното е при отчитане на инстанционния контрол, че дейността на първоинстанционния окръжен съд става успешна процесуална и материалноправна предпоставка за сръчен и ефективен качествен институционален контрол .

Изнесените по-горе резултати от въззивната и касационна инстанция дават основание за положителна оценка на работата на окръжните съдии от наказателно

отделение. Данните, съпоставени с предходни години, налагат извод за устойчивост с тенденция за подобрене в качеството на работа.

Доколкото има изолирани случаи на спорна от правно гледище преценка, то тя се дължи на лични пропуски и не отразява като цяло слабости в работата на съда.

От всичко изложено като статистика, данни и обобщение следва извода, че съдът не е бил затруднен да разгледа и да се произнесе с присъда по никоя група дела, внесени от прокуратурата. В този смисъл съдът е действал еднакво, независимо от характера и вида на обвинението .

Следва да се посочи, че се е увеличила интензивността на дейността, личната натовареност на отделните съдии. Числата никога не са достатъчен показател за натовареността на съдиите, докато не се отчете тежестта на делата и действителната ангажираност на съдиите по тях, вкл. работата по администрирането им.

Фактичката и правна природа на делата, които се внасят за разглеждане в съда сочи все по- голяма усложненост на същите. Това е логична закономерност от развитието на обществото ни. Политическите и икономически промени в страната ни пораждат уникална ситуация, в която се развиват криминогенни фактори, обуславящи високата конвенционална, икономическа и организирана престъпност. Информационните технологии на съвременния свят пораждат отношения, чиято динамика не може да бъде обхваната адекватно от обществените регулатори. Не може да не споменем и най-новия продукт на цивилизацията ни – глобалната престъпност, основната проява на която е транснационалната икономическа престъпност. Споменатите тенденции несъмнено създават предпоставка за усложнена структура на престъпността у нас. Това от своя страна изисква сериозна подготовка и специализация не само на магистратите, а също и на разследващите, чиято дейност по събиране на доказателства обезпечава до голяма степен изхода на делото в съдебната му фаза.

Като последица от усложнената структура на престъпността, разследването по тези дела е затруднено и продължително във времето. Голям процент от постъпилите в съда дела са със значителен обем доказателствен материал, правна сложност и множество подсъдими лица, което налага задълбоченото им проучване при подготовката за тяхното насрочване, включително в рамките на провеждане на съдебното следствие. Продължава тенденцията към увеличаване продължителността на наказателното производство в неговата съдебна фаза, налагащо отлагане на делата, в основата на което считаме, че стои не доброто качество на разследването в досъдебното производство, включително занижен контрол от страна на наблюдаващите прокурори по възложените им дела. Прозира по делата некомпетентност на органите по разследване, особено когато разследваната деятелност излиза извън стандартите и схемите на конвенционалната престъпност. Липсата на ясна визия за параметрите на престъпните прояви, не добре изработената стратегия при разследване на същите, както и повърхностно проведените следствени действия водят до нарушаване на изискванията за обективност и пълнота - чл.13 ал.1 от НПК, чл.107 ал.3 от НПК, както и в много случаи обективно препятстват попълване на делото с доказателствен материал. Това от своя страна задължително предпоставя усложняване на процеса в съдебната му фаза, където инициативата на страните и в частност защитата реагира на тези пропуски и активно претендира за справедлив процес, изискващ пълно изясняване на всички обстоятелствата по

делото. В тези случаи, съдът е ангажиран да събере нужните доказателства, с оглед правилното решаване на делото, което от своя страна удължава и усложнява процеса. По много от делата, новосъбраните доказателства предпоставят изменение на обвинението по реда на чл.287 от НПК, което също води до забавяне на производството, доколкото е сред законовите основания за отлагане на делото по искане на страните за подготовка по новото обвинение.

Разбира се, не може да пренебрегнем като причина за забавяне на съдебното производство и нередовното призоваване на свидетели и подсъдими. Тук можем да включим и все по-често констатираните случаи на заявени затруднения от страна на прокуратурата да осигури явяване на свидетелите с тайна самоличност за разпит пред съда, в изпълнение на законовите изисквания по чл. 178 ал.9 от НПК.

Все по-често като причина за удължаване на съдебния процес се появява невъзможността да бъдат осигурени вещи лица от съответната специалност за изготвяне на назначени експертизи. Този проблем е най-осезаем при назначаване на съдебно-медицински експертизи.

Макар и в изолирани случаи се забелязва не добра подготовка на съдебното заседание от докладчика - обезпечаване своевременното призоваване на участниците, както и недостатъчно използване на процесуалния инструментариум за осигуряване присъствието на подсъдими и свидетели.

Срокът, в рамките на който се определя нова дата за разглеждане на отложено дело, често пъти стои в зависимост от ангажираността на защитниците по други дела, което налага съобразяване, респ. рефлектира върху продължителността на процеса. Основно този проблем се появява по дела с множество подсъдими.

Акцентирайки върху основната причина, която според нас обуславя по-голяма продължителност на съдебния процес, респ. усложнява същия, а именно ниското качество на воденото разследване в досъдебната фаза и неефективен, слаб контрол от страна на наблюдаващите прокурори, за пореден път бихме искали да заявим единното си мнение за необходимост от законодателни промени, засягащи функцията на съда в наказателното правораздаване. Съдът следва да бъде освободен от служебното начало в търсене на обективната истина, а да остане единствено арбитър в спора между държавата и лицата, обвинени в извършване на престъпление. Промените в тази насока задължително ще произведат дисциплиниращи последици за органите на разследване и прокуратурата, ще мотивират активните им действия за качествено разследване, доколкото собствените им пропуски ще бъдат изправени пред риска да не бъде доказано обвинението, респективно, да бъде прочетена оправдателна присъда. Без съмнение това ще доведе и до съкращаване сроковете на наказателното правораздаване, в каквато насока правосъдната система все още търпи упреци. При сегашната законодателна уредба, както вече бе споменато в хода на анализа, в съда се внасят немотивирани обвинителни актове, като се разчита, че доказателствените пропуски ще бъдат отстранени от съда в изпълнение задължението му, произтичащо от служебното начало- активност при събиране на доказателства за разкриване на обективната истина. А това води до забавяне на съдебното производство и влошаване качеството на работата на разследващите органи. Необходимо е да бъдат предприети мерки в насока към пълното въвеждане на принципа на състезателното начало в наказателното производство, като се

отмени принципа на обективната истина и се въведе принципа на доказаната истина.

**Следната таблица показва движението на делата и
наблюдаваните в доклада съотношения :**

Вид дела по глави и чл. от НК	Постъпили дела						Свършени дела								
	общо			в т.ч. новообразувани			решени по същество с присъда			прекратени			в т.ч. по споразумение		
	2012	2011	2010	2012	2011	2010	2012	2011	2010	2012	2011	2010	2012	2011	2010
ГЛ. I ПРЕСТЪПЛЕНИЯ П/В РЕПУБЛИКАТА	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ГЛ. II ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ЛИЧНОСТТА	39	36	32	25	30	26	17	13	14	8	9	12	3	2	8
в т.ч. убийства довършени - чл. 115 - 118 НК	10	11	7	7	10	6	7	6	6	0	2	0	0	0	0
убийства опити - чл. 115-118 НК	5	4	1	2	4	0	3	0	1	1	1	0	0	0	0
причин.смърт по непредпазливост – чл.123 НК	11	8	8	6	6	7	3	1	1	4	2	5	1	2	3
отвлечане на лица- чл.142 от НК	7	3	8	5	3	7	2	1	2	3	1	5	2	0	3
блудство - чл.149, ал.5 от НК	1	1	2	1	1	2	1	1	2	0	0	0	0	0	0
Изнасилване - чл. 152 ал.4 НК	0	3	1	0	2	1	0	1	0	0	2	0	0	0	0
ГЛ.V ПРЕСТЪПЛ.ПРОТИВ СОБСТВЕНОСТТА	39	44	29	29	42	22	9	13	14	27	21	13	20	15	11
грабеж - чл. 199 НК	23	25	20	19	24	16	5	6	10	16	15	9	15	13	8
присвояване - чл. 203, 206 ал.4 НК	2	5	2	2	4	2	0	3	1	2	2	0	0	0	0
изнудване/ рекет/ чл.213а ал.3 и 4, чл.214 ал.2	8	7	2	2	7	1	2	1	1	5	0	1	3	0	0
ГЛ. VI ПРЕСТЪПЛ. ПРОТИВ СТОПАНСТВОТО	44	104	90	38	84	76	13	61	51	26	30	19	19	23	16
контрабанда на нарк. в-ва – чл. 242 ал. 2 и 3 НК	3	6	8	3	5	8	1	0	0	2	6	7	1	5	6
прест.п/в паричната и кредит.с-ма чл.243-250НК	59	96	77	46	78	66	34	59	49	19	24	10	11	17	9
ГЛ. VII П-Я П-В ФИН.ДАНЪЧ. И ОСИГ. С-МИ	17	17	19	12	14	13	6	7	10	4	5	6	3	1	1
в т.ч. чл. 253 ал.4 НК	1	2	1	0	1	1	0	1	0	1	0	0	1	0	0
укрив./непл.данъчни задължения-чл.255-257 НК	10	13	12	7	11	9	5	6	7	1	4	3	0	1	0
ГЛ. VIII ПРЕСТ.П-В ДЕЙНОСТТА НА Д.О.О.О	22	18	16	22	16	11	10	15	11	7	3	3	2	1	1
в т.ч.пр.по служба с цел облага-чл.282-283аНК	4	2	3	4	1	1	0	2	2	3	0	0	0	0	0
пасивен подкуп на мест.дл.лице-чл.301-303 НК	4	0	1	4	0	1	1	0	0	1	0	1	0	0	0
акт. подкуп на мест.дл.лице-чл.304,ал1 и 2 НК	4	10	5	4	10	4	1	8	5	1	2	0	0	0	0
акт. подкуп на мест.дл.л.отг.служ.пол.-чл.304аНК	8	4	2	8	3	2	8	4	1	0	0	0	0	0	0
ГЛ.IX ДОКУМ. ПРЕСТЪПЛЕНИЯ чл.308-319е	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0
ГЛ.X ПРЕСТЪПЛ. П/В ОБЩ.СПОКОЙСТВИЕ	5	25	13	0	24	10	1	1	1	3	19	11	0	13	6
чл. 321, 321а НК	5	25	12	0	24	10	1	1	1	3	19	10	0	13	5
ГЛ. XI ОБЩООПАСНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ	60	53	53	53	51	42	20	9	19	32	38	32	23	30	25
в т.ч. палеж - чл. 330 ал.2 и 3 НК	1	2	2	1	2	1	1	2	1	0	0	1	0	0	1
смърт и телесна повреда в трансп.-чл. 342 НК	0	0	2	0	0	2	0	0	0	0	0	2	0	0	1
прич. смърт в транспорта – чл. 343 ал.1"в"	26	26	23	21	25	18	12	4	7	9	17	15	7	14	12
смърт в трансп.в пияно с-е-чл.343 ал.3"б" и ал.4	4	5	15	4	5	10	3	1	9	0	4	6	0	3	4
чл. 354а,б и чл.354в ал.2-4 НК	23	20	11	22	19	11	1	2	2	22	17	8	15	13	7
Общ брой	227	297	252	181	261	200	76	119	120	108	125	96	71	85	68

7. ДЕЛАТА СЪС ЗНАЧИМ ОБЩЕСТВЕН ИНТЕРЕС

Във връзка с приетия план-график на неотложните мерки и действия на правителството и органите на съдебната власт, допълващи Плана за действие по показателите за напредък в областта на съдебната реформа, борбата с корупцията

и организираната престъпност за периода август-декември 2008г., ВСС прие Мерки за усъвършенстване организацията на работа в съдилищата и прокуратурата по делата от особен обществен интерес. До 5-то число на всеки месец продължават да се изпращат във ВСС данни за делата със значим обществен интерес. Следи се и обществения отзвук по тези дела. Дадени са указания на административните ръководители, при прилагане на чл.9 от ЗСВ да се отчита натовареността на магистратите, разглеждащи такива дела, както и да се създадат условия за разглеждане на тези дела. Указанията са скрепени със заповед, с която са запознати всички магистрати и деловодители.

Делата със значим обществен интерес са дефинирани още през 2007г. с указанията за обхвата на годишния доклад и макар новият ВСС да прие, че не може да има такова разделение на делата, задължението за справки в горепосочения смисъл и в указаните срокове не отпадна.

Делата, предизвикващи особен обществен интерес обикновено са за престъпления, които в най-голяма степен засягат обществените отношения, или са извършени от публични личности, чието поведение фокусира общественото внимание. Не винаги обаче утвърденият в практиката критерий фактическа и правна сложност има своя еквивалент в обществената значимост.

Със същата сила от предходни години, ще повторим, че професионалните предизвикателства пред съдията от правно естество не винаги съвпадат със значимостта, която обществото или отделни негови представители придават на едно дело. Съдията не бива да бъде повлиян от друго внимание, освен вниманието към фактите и правото. Затова нашето общо виждане по този раздел е обсъждане на делата на плоскостта на отчетността в контекста на всички останали дела.

Една от основните цели, която се поставя пред съдилищата, е решаването на наказателните дела в разумен срок и преодоляване слабостите и недостатъците, допускани както във фазата на досъдебното производство, така и в хода на съдебното следствие.

При разглеждане на който и да било вид дела, съдът по-скоро следва да се стреми да достига собствените си стандарти за добро правосъдие, без да допуска продължително забавяне, необосновани отлагания, които поставят под съмнение всеобщото приложение на принципите за равенство на гражданите пред закона, разкриване на обективната истина и независимостта на съда.

ГЛАВИ ОТ НК	Прокурорски акт	Приключване	2010	2011	2012
ОБЩООПАСНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ чл.330-356	Обвинителен акт	Присъда	1	0	
		Споразумение/спогодба		0	
	Споразумение	Споразумение/спогодба		0	
ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ЛИЧНОСТТА чл.115-155		Присъда	3	2	1
		Споразумение/спогодба		0	
	Обвинителен акт	Прекратено за доразследване по чл.249 НПК	1	2	1
	Споразумение	Споразумение/спогодба		0	
ПРЕСТЪПЛЕНИЯ	Обвинителен акт	Присъда		2	1

ПРОТИВ СОБСТВЕНОСТТА чл.194-217	Споразумение	Споразумение/спогодба		0	
		Прекратено за доразследване по чл.249 НПК	1	1	
		Споразумение/спогодба		0	
ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ СТОПАНСТВОТО чл.219-260	Обвинителен акт	Присъда	3	0	
		Споразумение/спогодба		0	
	Предложение от ОП/осв.нак.отг.	Присъда		0	
	Споразумение	Споразумение/спогодба		0	
ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ФИН., ДАНАЧНАТА И ОСИГ. С-МИ чл.253 ал. 4	Обвинителен акт	Присъда	3	0	
		Споразумение Определение по кумуляция (НОХД 1525/2010 Митьо Очите) -	1	1	
	Предложение от ОП/осв.нак.отг.	Присъда		0	
	Споразумение	Споразумение/спогодба		0	
ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ДЕЙНОСТТА НА Д.О.О.О чл.282- 283а, 304 ал. 1и 2	Обвинителен акт	Присъда	2	2	
	Споразумение	Споразумение/спогодба		0	
ОРГАНИЗИРАНА ПРЕСТЪПНА ГРУПА	Обвинителен акт	Присъда	1	1	1
		Споразумение/спогодба	1	1	
		Прекратено за доразследване по чл.248 НПК	3	2	
	Споразумение	Споразумение/спогодба	1	4	
		Прекратено на основание чл-.382, ал.8 от НПК		1	
	Общо			21	19

Следва да се отбележи, че сравнително голям брой от внесените от прокуратурата „дела с обществен интерес” са били върнати за доразследване, а те са „натоварени” с обществена известност още преди да бъдат входирани в съда.

Засиленото внимание към мерките за неотклонение продължи и през настоящата година, което отново постави водещите разследването прокурори в невъзможност да преценяват подготовката и момента на искането за налагане или изменение на мерките, а за съда- отново беше направен опит да бъде поставен в условията на оповестени, често свършено неверни факти. Констатирано непрофесионално поведение от страна на съдиите обаче и влияние от външни фактори не се допусна нито в отделни случаи, нито като стил на работа.

Ако се абстрахираме от оценките за нас, щедро раздавани в средствата за масова информация, професионалният ни интерес следва да бъде насочен към собствената ни практика и правото в контекста на осъвременяване на правната рамка, предвидена в наказателните закони. Професионалните въпроси, които следва да ни занимават обаче не изолират и тези, поставени на плоскостта на

етиката и морала, медийното влияние над съда от страна на участници в процеса, случаите на непремерени лични позиции в чисто професионалната дейност и пр.

Съдът не винаги успешно, но във всички случаи се стреми да диференцира наказанията като анализира цялостната обстановка, воден от принципа, че две еднакви дела няма.

Дебата в обществото по въпросите възможно ли е едно наказание, определено в рамките на закона да бъде неморално, как се отразява личността на подсъдимия на преценката на съда за неговата обществена опасност продължава.

Съдът не допусна ограничение от какъвто и да характер над публичността, медийното отразяване, отчетността пред отговорните институции на съдебната власт и обществото.

За съжаление, обществото не само, че не се трогва от бързината и срочността при администриране и решаване на делата, а обществената преценка отново бе засилена критична към съда, като се постави сериозно под съмнение ефективността на правосъдието по критерия „с цялата строгост на закона”.

Въпреки отчетените добри показатели, собственото ни критично отношение към изключенията мотивира активността ни да предприемем мерки за преодоляване забавата при разглеждане на делата. Тези мерки бяха отразени в доклад, анализиращ дейността на съда в периода от 01.01.12 год. -02.10.2012 год. и прилагането им търпи проследяване за въдеще. Част от задачите, които сме си поставили вече са реализирани, а други, предстоят да бъдат изпълнени. Така например, възприето бе да се изготви задълбочен анализ на видовете дела по отделните глави по НК, с оглед специализация на съставите и евентуално разглеждането на дела по групи на ротационен принцип; да бъде изготвено предложение за нова уредба по отношение на вещите лица и др.

Изводите, които правим за добрата ни работа намират потвърждение в доклада на Апелативен съд-Бургас по повод извършена планова проверка на работата на съдиите за периода 01.01.-01.11. 2012г.. Констатациите са коректив и от особено значение за работата ни. По основните критерии, свързани с начина на разпределение на делата, насрочване, срочност в изготвяне на съдебните актове, отлагане на дела и пр. няма нито една негативна констатация в доклада. Това несъмнено е една положителна оценка за работата на отделението.

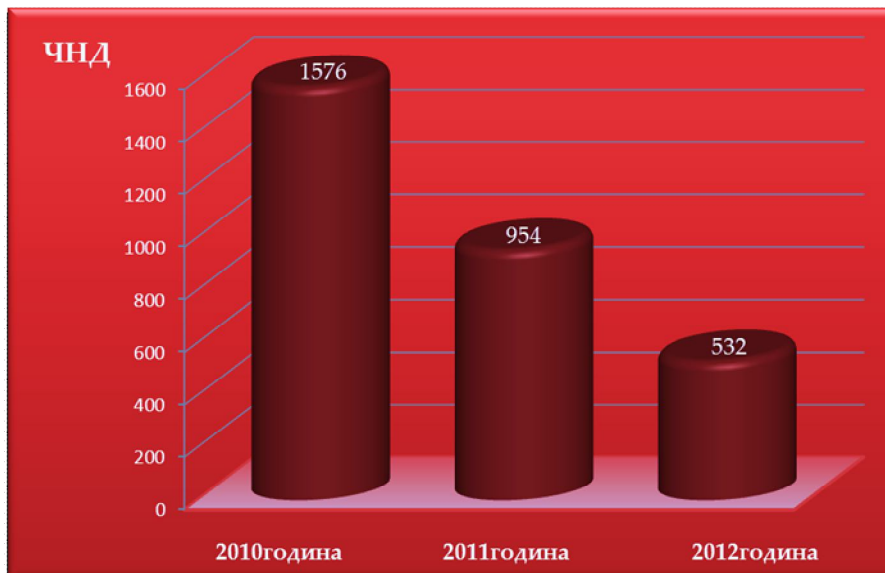
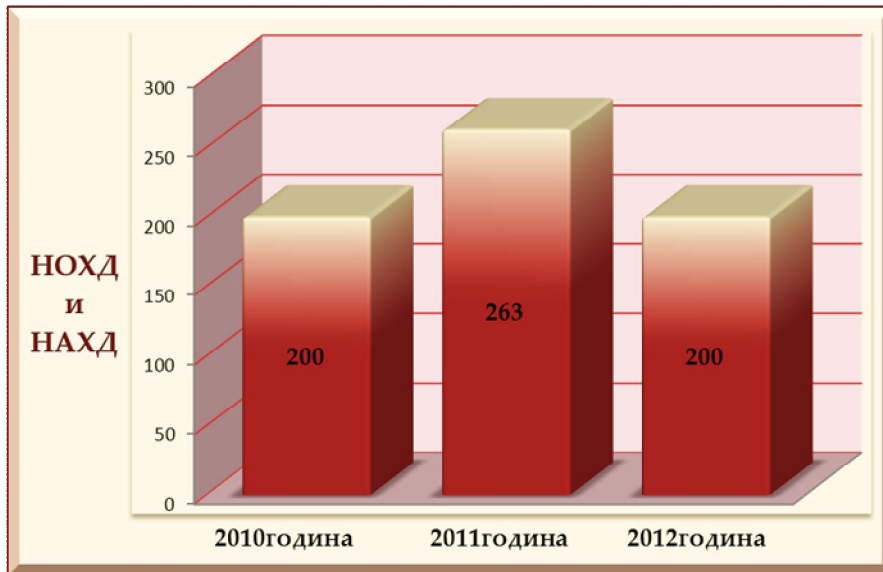
Необходимо е да отбележим, че и през 2012 год. съдиите от наказателно отделение в БОС показаха активност и професионален подход при обсъждане на различни правни казуси, с произходящата от тях проблематика на фона на противоречивата съдебна практика. Обсъдени и изготвени бяха становища във връзка с приемането на ТР от Общото събрание на наказателната колегия на ВКС, касаещи приложението на чл. 72 ал.1 от НПК и относно разглеждането на гражданския иск в наказателния процес при настъпила погасителна давност, амнистия или смърт на дееца.

Активно бе участието на съдиите при обсъждане и обобщаване практиката на съдилищата от Апелативния район по въпросите за приложението на чл.252 ал.1 от НК, проследяване на законодателните промени в правната материя, запълваща бланкетната диспозиция на престъпния състав - ЗБ /отм./ и ЗКИ.

Проведено бе отворено Общо събрание на 06.07.2012 год. относно практическите приложения и някой дискутирани в обществото проблеми по реда на Глава 27 и Глава 29 от НПК.

Наред с проявената активност на съдиите към уеднаквяване практиката на съда, по-голяма част от тях вземат активно участие и в семинарите с наказателно-правна насоченост, организирани от НИП и на местно ниво.

Разбира се, споменатата дейност на съдиите от наказателната колегия не изчерпва инициативите през отчетната година, доколкото не по-малко важно е да се отчете и периодичното провеждане на събрания на колегията, имащи за предмет обсъждане на актуални противоречиви практики по приложението на НК и НПК, актуалните законодателни изменения и типичните за момента и съда проблеми.

II. ВЪЗВИВНО НАКАЗАТЕЛНО ПРАВОСЪДИЕ

1. Постъпление на наказателни дела въззивна инстанция.

Несвършени въззивни наказателни дела :

Вид дело	Новообразувани 2011 г.	От тях заварени от предходен период	Брой дела за разглеждане към 01.01.2012г.	Относителен дял на новообразуваните дела 2011 г. към останали несв. към 01.01.2012 г.
ВНОХД, ВНЧХД, ВНАХД	79	-	79	100%
ВНЧД	21	3	24	88%

През отчетната 2012 година в Окръжен съд Бургас са постъпили за разглеждане **541 въззивни наказателни дела**, от които 269 въззивни наказателни дела от общ характер и 272 частни наказателни дела. Близо $\frac{1}{4}$ - 122 дела от този вид са постъпили през последното тримесечие на отчетната година.

Дейността на съда по тези дела зависи от дейността на районните съдилища, при които голяма част от делата приключват със споразумение или по реда на съкратеното съдебно следствие- фактор, обуславящ снижаване броя на обжалваните присъди през последните няколко години, респективно образуваните въззивни наказателни дела пред Окръжния съд. Прави впечатление, че нараства броят на сложните от фактическа и правна страна наказателни дела.

Най-много дела са образувани по жалби и протести против първоинстанционните актове на РС-Бургас (151), РС-Карнобат (35) РС-Несебър (27), РС-Царево (17) и РС-Поморие (13). По жалби са образувани 217 дела, а по протести на прокуратурата- 52 дела.

Останали несвършени в началото на отчетния период са били 79 дела (65 дела за 2011г., 79 дела през 2010г.), като общия брой на ВНОХД , ВНЧХД и ВНАХД за **разглеждане през 2012г. е 348** (през 2011г. е 348, през 2010 г. е бил 330) и 296 ВНЧД (250 за 2011г. и 220 ВНЧД за 2010г.)

Вид дело	ВНОХ, ВНЧХД, ВНАХД	ВНЧД
Брой свършени решени дела	293	277
От тях в срок от 3 месеца	207	256
Относителен дял на свърш.дела в 3 м. срок към общо св.дела	71%	92%
Брой реш. по същество	273	262
Прекратени дела	20	15

2. Свършени дела - анализ по видове

Относителните резултати от дейността на съдиите по ВНОХД, ВНЧХД, ВНАХД и ВНЧД, се илюстрират в следната таблица :

Вид дело	ВНОХ, ВНЧХД, ВНАХД	ВНЧД
Брой дела за разгл.към 31.12.2012	348	296
Относителен дял на свърш.дела към делата за разгл.	84%	94%
Несв. Дела към 31.12.2012 г.	55	19
Съотношение на несв.към свърш.дела	1:5,3	1:14,58
Брой обж. и протест. Дела	9	4
Резултати от касационна проверка		
Отменени	0	0
Потвърдени	3	0

За сравнение- 2011г. :

Вид дело	ВНОХ, ВНЧХД, ВНАХД	ВНЧД
Брой дела за разгл.към 31.12.2011	348	250
Относителен дял на свърш.дела към делата за разгл.	77%	90%
Несв. Дела към 31.12.2011 г.	79	24
Съотношение на несв.към свърш.дела	1:3,4	1:9,4
Брой обж. и протест. Дела	6	0
Резултати от касационна проверка		
Отменени	0	0
Потвърдени	2	0

За сравнение- 2010г. :

Вид дело	ВНОХ, ВНЧХД	ВНЧД
Брой дела за разгл.към 31.12.2010	330	220
Относителен дял на свърш.дела към делата за разгл.	80%	91%
Несв. Дела към 31.12.2010 г.	65	19
Съотношение на несв.към свърш.дела	1:4,1	1:10,6
Брой обж. и протест. Дела	3	0
Резултати от касационна проверка		
Отменени	1	0
Потвърдени	3	0

Свършените през 2012г. ВНОХД, ВНЧХД и ВНАХД са **293**, които представляват 84% от всички разгледани дела и 109% от постъпилите.

От общо свършените второинстанционни наказателни дела 207 са приключени в тримесечен срок, или 71 %. Това е основание за лек упрек към наказателните съдии, които са приключили делата почти напълно спрямо това, което е постъпило през годината пред тях за разглеждане, но не са успели да го сторят в тримесечния срок.

Останалите висящи в края на отчетния период са 55 дела и представляват постъпилите за последните три месеца дела, които по обективни причини не могат да приключат до 31.12.2012г.

За сравнение: През 2011г. са приключени в тримесечен срок 61 %. През 2010г. са били приключени в тримесечния срок 73% от ВНОХД, ВНЧХД и ВНАХД.

През отчетната година процентът на приключилите в тримесечния срок дела е с 10% по-висок.

Приключили в тримесечния срок ВЧНД са 92% (при постъпили 272 ВЧНД). При 88% за 2011г. (при постъпили 231 ВЧНД) и 100% за 2010г. (тогава постъпилите ВЧНД са били 202).

Статистиката сочи на сравнително висок процент разгледани дела – ВНОХД, ВНАХД и ВНЧХД в рамките до 3 месеца, като изключенията се отнасят до дела, отлагани поради неявяване на страните, както и такива, по които въззивната инстанция провежда съдебно следствие -събиране на нови доказателства по инициатива на страните или служебно от съда, с оглед правилното решаване на делото.

Тримесечният срок, в рамките на който делото се разглежда от въззивната инстанция следва да бъде преценен като разумен, с оглед заложените критерии за разглеждане на делата и Европейските практики. Необходимо е да се спомене, че първото насрочване на делото е в рамките на двумесечен срок и дори при еднократно отлагане на делото, този срок се надхвърля. Наред с това трябва да се има предвид натовареността на съдиите и организацията на работата създадена във въззивните състави и в частност обявени по график 2 заседателни дни за всеки въззивен състав в рамките на един месец. Както беше посочено по-горе, постъплението на ВНОХД, ВНАХД и ВНЧХД към края на отчетния период е било по-интензивно, поради което са отчетени като висящи 55 дела и в процентно съотношение те представляват разликата до параметрите на показателя за приключили дела. В този смисъл, по напълно обективни причини, делът на неприключилите дела не е значителен.

Анализирайки причините, довели до разглеждане на въззивните дела в срок над три месеца, за които законът регламентира провеждане на открито съдебно заседание, от гледна точка на възможностите за съкращаване на този срок, обобщено можем да представим същите по следния начин:

-отлагане на делото по молба на страните, поради наличие на уважителни причини

-не достатъчно добро запознаване от докладчика с делото преди неговото насрочване, което в много случаи води до пропуски при определяне на лицата, които следва да вземат участие във въззивното производство. Това автоматично води до отлагане на делото, поради непризоваване на заинтересована страна.

-несвоевременна, респ. непълна проверка на редовността на върнатите призовки към датата на насрочено съдебно заседание, което пречатства използването на всички способности по чл. 178-182 от НПК за призоваване.

-отлагане на делото в срок над един месец

-попълване на доказателствената съвкупност с нови доказателствени източници, с оглед правилното решаване на делото

Намираме за обективно възможно редуциране на сроковете за разглеждане на въззивните дела, като бъдат предприети мерки в следните насоки:

- По сериозно внимание да бъде обърнато при подготовката на делата за съдебно заседание, с оглед редовно призоваване на страните и своевременно прилагане на изискани с разпореждането за насрочване писмени справки. Тази подготовка да включва устен доклад на определения да участва в съдебното заседание съдебен секретар, който внимателно да проверява редовността на призовките и да прави предложения за срочно призоваване на лицата, при данните налични по делото относно адрес и телефон за призоваване, справка в базата данни и т.н.

- Председателите на състави да следят по стриктно за срочността при разглеждане на делата на членовете на състава; при отлагане на делата, да се съгласува по кратък срок за насрочване, респ. отлагане на делото- до 1 месец, в случай, че други причини не налагат по дълъг срок.

3.Брой решени дела по същество - анализ по видове и структура:

Брой отменени /брой изменени, брой потвърдени решения на районните съдилища:

През изминалата година по същество са решени 273 ВНОХД, ВНЧХД и ВНАХД и 262 ВНЧД.

По 174(64%) решени по същество въззивни дела, присъдите на първоинстанционните съдилища са потвърдени (при 154 – 62% за 2011г. и 164 - 65% за 2010г.). Запазената тенденция в трите отминали години сочи за качество и професионализъм в работата на районните съдии. В процентно отношение, потвърдените присъди спрямо всички решени въззивни наказателни дела е най-висок за НРС – 77% (при 64% за 2011г. и 63% за 2010г.) следван от БРС – 65% (при 59% за 2011г. и 66% за 2010г.), ПРС – 62% (при 47% за 2011г. и 53% за 2010г.), СрРС -50% (при 70% за 2011г. и при 73% за 2010г.), КРС - 47% (при 45% за 2011г. и 61% за 2010г.), АРС – 35% (при 53% за 2011г. и 30% за 2010г.).

При сравнителния анализ на резултатите при ВНОХ, ВНЧХД и ВНАХД за трите наблюдавани години се констатира, че потвърдените съдебни актове 174 броя са повече в сравнение с предходните две години (2011г. 154, 2010г. 164) при обжалвани през 2012 – 9 бр., през 2011г. – 6 , а през 2010г. – 3 бр.

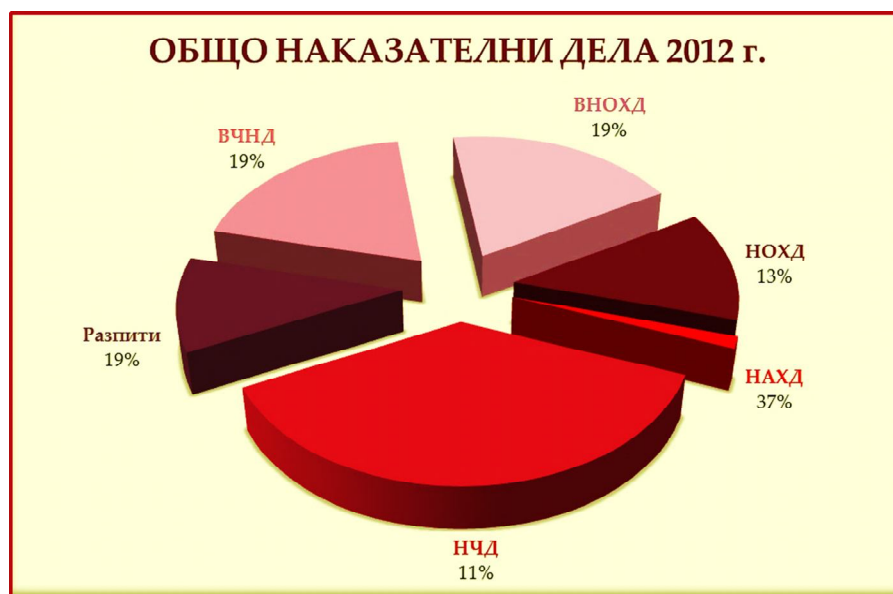
Окръжен съд- Бургас е изменил 64 присъди на районните съдилища, което е 22 % от разгледаните и свършени дела. В 24 случая (при 18 за 2011г. и 21 за 2010г.) наказанието е намалено, няма дела за които наказанието да е увеличено за сравнение през 2011г. по 3 от делата е наказанието е увеличено, а през 2010г. по две. Броят на изменените присъди е почти същия в сравнение с предходната година, когато е бил 62 бр. Сред изменените присъди основно място заемат тези, с промени в наказателната част – 36 бр. (12% от всички свършени) при 30 бр. (11,2% от всички свършени) за 2011г. и 28 през 2010г. (10,6% от всички свършени). По 4 от делата БОС е изменил присъдата в гражданско-осъдителната й част.

По 20 (23 за 2011г. и 15 за 2010г.) дела присъдите са били отменени изцяло и делата върнати за ново разглеждане, поради допуснати неотстраними от въззивната инстанция съществени процесуални нарушения. Увеличен е броя на върнатите за ново разглеждане дела в сравнение с 2010г., а е намален в сравнение с 2011г. Като проблем може да се отчете неадекватната на натоварването кадрова политика, независеща и въпреки предприетите от председателите на районните съдилища мерки в тази насока.

Прекратени са били общо 35 въззивни наказателни дела, в т.ч. 20 ВНОХД, ВНЧХД, и ВНАХД като по 3 от делата подсъдимите и тъжители са се спогодили по чл.24, ал.3 от НПК. 14 дела са били прекратени по други причини, в т.ч. и поради нередовности или оттегляне на жалбите и протестите по тях.

4.Брой обжалвани и протестирани въззивни производства, резултати от касационна проверка. Изводи.

От общо решените през 2012г. 293 дела, обжалвани са били съдебните актове по 9 (в т.ч. 4 ВНОХД ,3 ВНЧХД и 1 ВНАХД), при 6 бр. за 2011г. и – 3бр. през 2010г. През 2012г. е обжалвано едно ВЧНД (1185/2011) изпратено е във ВКС на 05.01.2012г. Няма обжалвани и протестирани ВНЧД през 2011г. и 2010г. От обжалваните дела по четири (ВНОХД 684/2011, 615/2012, 723/2012 и ВНАХД 1776/2011) присъдата е потвърдена.

III. ДЕЙНОСТ НА СЪДИИТЕ ОТ НАКАЗАТЕЛНО ОТДЕЛЕНИЕ ПРЕЗ 2012г.

Съдиите от наказателно отделение, разглеждащи първоинстанционни и въззивни наказателни дела са били реално натоварени, както следва:

- *Спрямо постъпилите дела – 8,71 дела/месец*
- *Спрямо разгледаните дела – 9,96 дела/месец*
- *Спрямо свършените дела- 9,06 дела/месец*

Тези показатели са изчислени на база реално работили наказателни съди през годината, без СРС.

- Средномесечна натовареност на съдия от наказателното отделение/ постъпили през годината първоинстанционни наказателни дела = 5,10 (6,87 за 2011г., 2010г. - 6,19, 2009г. - 5,91) Без СРС и за 2011г., 2010. и 2009г.
- Средномесечна натовареност на съдия от наказателното отделение / разгледани първоинстанционни наказателни дела= 5,67 (7,26 за 2011г., 2010г. - 6,64, 2009 - 6,32) Без СРС и за 2011г., 2010. и 2009г.
- Средната натовареност на съди от наказателното отделение / свършените първоинстанционни наказателни дела= 5,26 (6,69 за 2011г., 2010г. - 6,29, 2009 - 5,84.) Без СРС и за 2011г., 2010. и 2009г.
- Средномесечна натовареност на съдия от наказателното отделение/ постъпили през годината въззивни наказателни дела = 3,61 (3,48 за 2011г., 2010 - 2,70, 2009 - 2, 60)
Средномесечна натовареност на съдия от наказателното отделение / разгледани въззивни наказателни дела= 4,29 (4,05 за 2011г., 2010 - 3,27, 2009 - 2,91)
Средната натовареност на съди от наказателното отделение / свършените въззивни наказателни дела=3,80 (3,35 за 2011г., 2010 - 2,77, 2009 -2,28)

Отчетността по отношение на натовареността на съдиите и съдилищата винаги е търпяла критики, защото от една страна не отчита действителната натовареност, от друга- цифрите една към друга не дават реалната картина на натовареността.

Действителната натовареност показва средно за двете инстанции по 168 дела за разглеждане на месец и по 153 решени.

Изводи. Проблеми

Върховенството на закона, независима съдебна система и наличие на модерно и стабилно законодателство, което не е подложено на конюнктурни, непрекъснати и необмислени промени са главното условие за изграждане на съвременен демократичен общество. Честата промяна на правилата не позволява сформирани на трайна и единна съдебна практика, която да е предвидима в процеса на приложение на закона, а това на свой ред поражда критики към работата на съдилищата. Данните, които съдилищата, и в частност- Окръжен съд- Бургас, достигна, показват, че основната част от работата на съда отговаря на европейските стандарти, а по ефективност е съпоставима с тези на страните членки на ЕС. Противно на утвърдените обществени виждания за съдебната система като неефективна и корумпирана, анализът на обективно съществуващите показатели, които отразяват нейната дейност, съпоставяйки предложените статистически данни за работата на съдилищата, позволяват да се

направи извода, че основната част от работата на системата отговаря на европейските стандарти и не разкрива съществени различия с европейските практики, а по ефективност е напълно съпоставима с тези на страните членки на ЕС.

Тези констатация не са акт на непремерено самочувствие, а логично следващи от анализите изводи. Съпоставени през последните няколко години, статистическите отчети дават отговор на очакванията към съда за бързина и ефективност. Време е да се разбере, че проблемът с бързината на процесите е на санитарния минимум и следва да се обърне внимание към повишаване на качеството на правораздаване. В дух на самокритичност обаче следва да отбележим, че качеството на правораздаването, в т.ч. предвидимостта при еднотипни дела винаги ще стои на дневен ред. Усилията ни следва да бъдат насочени към задълбочено проучване на делата от доказателствен аспект, което ще ни съсредоточи в хода на съдебното следствие към попълване на делото с необходимите доказателства, каквото задължение съдът има съгл.чл.107, ал.2 НПК, а от друга страна -ще позволи своевременни действия против опитите за отлагане на делата. Под задълбочена предварителна подготовка обаче следва да се има предвид и осъвременяване на специализираните познания, адекватни на съвременната престъпност. Тъкмо затова през следващата година са планирани отново обучения. Промяната в противодействието срещу престъпността и борбата с нея обаче, може да има успех само при промяна в работата на органите на досъдебното производство и прокуратурата. Без необходимия и събран по надлежния ред доказателствен материал не може да се постигнат добри резултати в борбата, с която и да е престъпност.

Съдът се произнася в съответствие със закона и вътрешното си убеждение въз основа на представените по делото факти и доказателства. Отклонението от нормите и морала следва да бъде санкционирано, но възразяваме на общите упреци към всички съдии за липса на ефективност, бързина, съзнание и морал. Следва да се разбере и подчертае, че отчетените резултати са равнозначни на упорит труд и добре свършена работа, и не представляват просто една статистика.

Убедено можем да заявим, че през 2012 г. съдиите от наказателно отделение на БОС отговориха адекватно на очакванията за добро правосъдие и нямаха съществени проблеми при прилагането на динамичните законодателни промени. В контекста на горното, през отчетната година предложихме 92% свършени наказателни дела, от които 90% в тримесечния срок, липса на неоснователно забавени дела, почтеност и професионализъм.

Тъй като няма позитивно развитие на констатациите ни от предходни години, отново ще посочим, че бихме подкрепили практическото реализиране на идеите за опростяване на наказателните производства и намаляване на формализма. В тази връзка може би е дошло времето да се помисли реално и за предприемане на мерки за основателно разтоварване на съдебната система, като за целта се декриминализират някои състави в НК и се прехвърли отговорността за наказване за тези деяния на административните органи. Този въпрос може да се реши по-скоро с приемането на изцяло нов Наказателен кодекс, с който да се реализира идеята за въвеждане на разграничение между нарушения, простъпки и престъпления, както и въвеждане на диференцирани процедури за разглеждането им. Това би довело до ускорено разглеждане на дела за правонарушения с по-ниска степен на обществена опасност и би осигурило по-добри възможности за задълбочено и ефективно разглеждане на делата за сериозни престъпления.

Всъщност, от последния технически доклад, стана ясно, че препоръките към органите на досъдебното производство са валидни, а проблемите, които посочваме- за съжаление актуални. Въпрос на политическа воля е решаването им. Изводът за реалното състояние на наказателното правосъдие обаче, извършвано от съдилищата, което се развива въз основа на събраните и представени от прокуратурата и разследващите органи доказателства, би могъл да бъде категорично направен от резултатите, които отчитат съдилищата и той ще бъде с положителен знак. Все още има съдии, макар и единици, които поради краткия им съдийски стаж и обременеността им от предишната им дейност, поставят за решаване неадекватна на съдийското мислене проблематика. Почтеността изисква това признание, както и , че с отчетените резултати, Бургаският окръжен съд допринася за добрите резултати.

IV. Изключителна компетентност на Председателя на БОС

1. Специални разузнавателни средства

Общият брой разрешения за употреба на специални разузнавателни средства е **297** /включително 13 броя частични разрешения, по които е отказано по отношение на искания срок за използване или за някой от способите на прилагане на СРС/. **57** разрешения са по искане на прокурори (*от ОП-Бургас, РП-Бургас, РП-Айтос*), а **240** са по искане на ръководители на органите по чл.13, ал.1, т.1 от ЗСРЗ. Постановени са **21** отказа- **4** отказа за прилагане на СРС по искане на прокурор и **17** отказа по искане на другите органи.

133 от исканията са били за физически лица, а **8** – за обекти. Две лица са дали писмено съгласие по чл.12, ал.2 от ЗСРС.В един случай е издадено разрешение по чл.10в ЗСРС- служител под прикритие.

За сведение, разрешените СРС през предходните три години са, както следва: **329** за **2011г.**, 697 за 2010г., 466 за 2009г.

До 31.12.2012г. са постъпили общо **109** веществени доказателствени средства, които са събрани вследствие на Разрешения на БОС през 2011 и 2012г.

По разрешените СРС през 2012г. в съда са постъпили 59 веществени доказателствени средства. Така "ефективността" на използването им за съдебния район спрямо общия брой разрешения през 2012г. е 19.9 %, а според броя на лицата – 45%.

От всички издадени разрешения, **38 броя** са разрешенията издадени за защита на националната сигурност.

Внесените с обвинителен акт и със споразумение досъдебни производства с ВДС през 2011г. в БОС са общо 22.

2. Сигнали и жалби от граждани.

Във връзка с постъпили писма от ИВСС по повод сигнали и жалби от граждани, са извършвани от председателя на съда две проверки, една от които е по дела на РС-Айтос, и една по гражданско дело на ОС-Бургас.

Етичната комисия в Окръжен съд-Бургас се е произнесла по 4 случая по повод постъпили сигнали и жалби във ВСС.

36 броя са постъпилите молби и жалби от граждани през 2012. По всички тях са извършвани проверки и справки. Във всички случаи след проверките е отговоряно, а в случаите на друга компетентност по описания проблем, същите са препращани.

143 броя са извършените и изпратени до държавни институции справки по движението на дела в БОС.

Общият регистрационен брой на кореспонденцията на председателя за 2012г. е **1132** постъпили и изпратени писма.

ГРАЖДАНСКО ПРАВОСЪДИЕ

I.1. ПЪРВОИНСТАНЦИОННО ГРАЖДАНСКО ПРАВОСЪДИЕ

През 2012г. в Първо гражданско отделение на Бургаския окръжен съд са работили 12 съдии (11 през 2011 и през 2010г.), които са разглеждали всички първоинстанционни граждански и търговски дела, както и фирмените дела. Отделението се ръководи от заместник- председателя Антоанета Андонова-Парашкевова.

1.Останали висящи

1. Граждански дела.

Към 01.01.2012г. висящи от предходен период са били 215 граждански дела, от които новообразувани в края на 2011г. – 171 дела (80%) и останали от предходен период – 42 дела (20%).

За сравнение: Към 01.01.2011г. висящи от предходен период са били 175 граждански дела, от които новообразувани в края на 2010г. – 153 дела (87%) и останали от предходен период – 22 дела (13%).

Към 01.01.2010г. в съда са били висящи 190 граждански дела , от които новообразувани в края на 2009г. – 171 дела (90%) и останали от предходен период – 19 дела (10%).

2. Търговски дела.

Към 01.01.2012г. висящи от предходен период са били 268 търговски дела, от които новообразувани в края на 2011г. – 199 дела (74%), а от предходен период – 69 дела (26%)

За сравнение : Към 01.01.2011г. висящи от предходен период са били 253 търговски дела, от които новообразувани в края на 2010г. – 214 дела (84,58%), а от предходен период – 39 дела (15,42%). Към 01.01.2010г. са били 204 търговски дела, от които новообразувани в края на 2009г. – 189 дела (92,65%), а от предходен период – 15 дела (7,35%).

ИЛИ:

Към 01.01.2012 г., в началото на отчетния период, в съда висящи са били общо 483 първоинстанционни граждански и търговски, включително частни граждански и частни търговски дела, при 433 към 01.01.2011 год. и 394 към 01.01.2010г. Анализът на данните за несвършените дела показва следното:

Значителният брой несвършени дела са постъпили в края на отчетния период и разглеждането им естествено се отнася към следващия-трайна тенденция в последните пет години. Наблюдавани в тригодишен период, се забелязва ръст на останалите несвършени дела-и граждански,и търговски, за разлика от предходния отчетен период, в който този резултат е бил констатиран само по отношение на търговските дела.Освен това, останалите от предходен период дела- и граждански, и търговски, са се увеличили почти два пъти. Очевидно това ще продължава и за в бъдеще да е постоянно висок показател. Вече отчетливо може да се каже, че причина за това са въведените с действащия от четири години нов ГПК размяна на книжа , подготовка на делото в закрито заседание, доклад по делото преди първото съдебно заседание, които наред с нарастващата фактическа и правна сложност на споровете, се оказват утежняващи по отношение на срочността и бързината на първоинстанционното производство, независимо от предмета му -правоотношения в областта на гражданското или търговското право. В увеличени брой несвършени търговски дела, сериозен дял имат делата по несъстоятелност които като многофазни и

обект на специална уредба, дори при обичайно развитие, без усложнени хипотези, от образуването си до приключване с прекратяване на откритото производство по несъстоятелност при различни условия и последици, продължават около 2 години.

2. Постъпление

1. Граждански дела

През 2012г. в Бургаския окръжен съд са постъпили 494 първоинстанционни граждански дела, в т.ч. и частни граждански и едно административно дело.

За сравнение: През 2011г. са постъпили 495 първоинстанционни граждански дела, в т.ч. и частни граждански. През 2010г. са постъпили 445 първоинстанционни граждански дела, в т.ч. и частни граждански. През 2009г. са постъпили 404 граждански дела, през 2008 - 306.

2. Търговски дела

Постъпилите през 2012г. търговски дела са общо 780, при 586 за 2011г. и 718 за 2010г.

3. Общо постъпление

През годината са постъпили общо **1274 граждански и търговски дела**, от които 255 частни граждански и търговски (През 2011 – 1081, от които 291 частни граждански и търговски, при 1163 граждански и търговски дела, от които 344 частни граждански и търговски през 2010г. – 1163 граждански и търговски дела, от които 344 частни граждански и търговски През 2009 - 997 граждански и търговски дела, от които 296 частни граждански и търговски, през 2008г.- 683 граждански и търговски дела, както и 149 частни граждански и търговски първоинстанционни дела.). Това е с **18% повече спрямо 2011 г. и 9.5% повече спрямо 2010г.**

От постъплението може да се направи извода, че се е увеличил броят на търговските дела, а е намалял броят на частните граждански и търговски дела. Следва да се отчете по-долу също, че не само броя, но и фактическата и правна сложност на търговските дела е осезаема. В увеличението на търговските спорове сериозен дял имат делата по несъстоятелност. Горните данни са показател не само за междуфирмена задължнялост, но и за превръщане на временните затруднения в обслужването на задълженията в обективна невъзможност-резултат от икономическата ситуация в страна .

3.Разгледани граждански и търговски дела

През 2012 г. съдиите от това отделение са разгледали 1755 (в т. ч. 255 частни дела) първоинстанционни граждански и търговски дела. През 2011г са разгледали 1514 (в т. ч. 291 частни дела) първоинстанционни граждански и търговски дела. През 2010г. са разгледани 1557 (в т. ч. 344 частни дела). През 2009г. са разгледани 1267 (в т. ч. 296 частни дела) първоинстанционни граждански и търговски дела, при 1094 в т.ч. 149 частни дела през 2008г. Общият брой дела за разглеждане е **увеличен с 16,1%** спрямо 2011г. и 12.9% спрямо 2010г.

4. Останали висящи дела в края

В края на отчетния период останали висящи са 587 дела (при 481 за предходната година, при 433 за 2011г. година). Това представлява 33,40% от всички разгледани дела и на практика означава постъплението за последните два месеца. Увеличеното постъпление в края на отчетен период винаги отчита не малък брой несвършени дела, поради което тази величина сама по себе си не е показател за работата на съдиите от това отделение. При действието на новия ГПК, въвеждащ като цяло различна философия на гражданското съдопроизводство в България, няма шанс тази статистика да бъде променена и в следващите години. Тъй като не се предвиждат изменения в ГПК, би следвало да се помисли за алтернативни начини за по-бързо придвижване на книгата между съда и страните. Водени от желанието за бързо правосъдие, преди повече от година и половина въведохме Правила за призоваване по електронен път съобразно допустимото от ГПК. Въпреки, че идеята и удобствата, произхождащи от нея бяха популяризирани както на интернет страницата на съда, така и чрез съобщения във всички канцеларии, не само че незначителен брой граждани и предимно адвокати заявиха желание да се възползват от тази възможност, но болшинството от тях впоследствие се отказаха. Причина за отказа обаче в нито един от случаите не е била невъзможност или недобро изпълнение от страна на канцеларията на съда на необходимите действия по призоваване по този път, а това, че книгата се придвижват изключително бързо, сроковете се съкращават и адвокатите следва да работят по-интензивно. Следователно, обществото ни, въпреки широкото навлизане и използване на съвременните технологии в живота, включително и постепенното им въвеждане в съдопроизводството, не желае да се довери на нетрадиционното тогава, когато чрез него следва да упражни процесуални права в определени решителни срокове, изпускането на които се санкционира с преклузия. В този смисъл, понастоящем нуждата от съвременни технологии се откроява в информираността за хода на делото и съдържанието на досието му- въпрос, по който и през 2012 год. сериозно се работи и в края на годината се осигури достъп по интернет до електронните дела, които създаваме от началото на годината.

5. Свършени дела.

5.1. Общо свършени граждански и търговски дела.

През годината са свършени общо 1170 дела, от които 916 граждански и търговски дела и 254 частни граждански и търговски дела.

От свършените 375 граждански дела, **65% са в тримесечния срок**, а частните граждански дела са приключени **100% в 3-месечен срок.**

От свършените 685 търговски дела, **72% са в тримесечния срок.**

За сравнение : През 2011г. са свършени общо 1031 дела, от които 737 граждански и търговски дела и 294 частни граждански и търговски дела.

Свършени през 2010г. са общо 1124 дела, от които 784 граждански и търговски дела и 340 частни граждански и търговски дела. От свършените 364 граждански дела, 75% са в тримесечния срок, а частните граждански дела са приключени 100% в 3-месечен срок. От свършените 669 търговски дела, 83% са в тримесечния срок.

5.2.Свършени граждански дела.

През 2012 г. са свършени 485 граждански и частни граждански дела или **68.4%** от общия брой дела за разглеждане, като съотношението несвършени/свършени дела е **1:2,2**.

В 3-месечен срок са свършени 354 дела или **73%**.

За сравнение: През 2011 г. са свършени 460 граждански и частни граждански дела или 68.1% от общия брой дела за разглеждане, като съотношението несвършени/свършени дела е 1:2,1. В 3-месечен срок са свършени 340 дела или 74%. През 2010г. са свършени 455 граждански и частни граждански дела или 71.7% от общия брой дела за разглеждане, като съотношението несвършени/свършени дела е 1:2,5.

С акт по съществуващото по делото са приключили 363 дела, а прекратени са били 122 дела (През 2011г. с акт по съществуващото по делото са приключили 344 дела, а прекратени са били 121 дела. През 2010г. с акт по съществуващото по делото са приключили 334 дела, а прекратени са били 121 дела).

5.3. Свършени търговски дела.

През 2012 г. са свършени общо 685 търговски дела, от които 144 частни търговски дела или 65,4% от общия брой дела за разглеждане, като съотношението несвършени/свършени дела е 1:1,9. В 3-месечен срок са свършени 492 дела или 72%.

С акт по съществуващото на делото са приключили 526 дела, а прекратени са били 159 дела.

За сравнение : През 2011 г. са свършени общо 571 търговски дела, от които 145 частни търговски дела или 68,1% от общия брой дела за разглеждане, като съотношението несвършени/свършени дела е 1:2,1. В 3-месечен срок са свършени 397 дела или 70%. С акт по съществуващото на делото са приключили 419 дела, а прекратени са били 152 дела. През 2010 г. са свършени общо 669 търговски дела, от които 249 частни търговски дела или 72,6% от общия брой дела за разглеждане, като съотношението несвършени/свършени дела е 1:2,6. В 3-месечен срок са свършени 552 дела или 83%. С акт по съществуващото на делото са приключили 489 дела, а прекратени са били 180 дела. През 2009 г. са свършени 526 търговски и частни търговски дела или 72% от общия брой дела за разглеждане, като съотношението несвършени/свършени дела е било 1:3,8. С акт по съществуващото на делото са приключили 379 дела, а прекратени са били 147 дела. В 3-месечен срок са свършени 367 дела или 70 %. През 2008 г. са свършени 552 търговски и частни търговски дела или 80% от общия брой дела за разглеждане, като съотношението несвършени/свършени дела е било 1:2,5. С акт по съществуващото на делото са приключили 294 дела, а прекратени са били 258 дела. В 3-месечен срок са свършени 406 дела или 74 %.

Цифрите не сочат подобряване на сročността, но това е истинският ефект на изменения ГПК, като към новите процесуални разрешения се наслагват и значително усложнените фактически отношения между страните. В предходните години делата по стария ред приключваха сравнително по-бързо и забавянето можеше да бъде дефинирано-кога се касае за забава от страна на съда или кога тя

е последица от други причини. Сега, забавянето е резултат най-вече от двойната размяна на книжа и от многобройните факти и връзки между факти, въведени от страните като релевантни за взаимоотношенията им, които следва да се установят и вземат предвид в съвкупност, като се премине и през нелеката процедура по оспорване на ангажирани доказателства-истинността на документи, свидетелски показания, заключения на вещи лица. Проследяването на делата по предмета им пък разкрива картина на утежнени и от правна страна дела, усложнени търговски взаимоотношения в резултат на икономическата обстановка в страната и в резултат на „развихрилото“ се по Черномореието строителство, по повод на което неуредените облигационни и вещни отношения сега са на дневен ред.

Често явление са многообразни усложнения на исковия процес чрез съединяване на искове, привличане и встъпване на трети лица, както и утежнено доказване. Не малко са и делата, по които една от страните е чуждестранен гражданин или юридическо лице от страна- член на ЕС и процесът се развива при приложението на съответния Регламент, която процедура неминуемо води до удължаването му във времето. При преглед на делата може да се направи оценка и за състоянието на съвременния бизнес, способностите му да преговаря, да решава спорове извън съда, да се подчинява на договорната дисциплина, да зачита правата на другата страна и др.

Много често се разчита на протакане на делото от нередовно призоваване на страните, заболяване на страни и пълномощници, за да постигат стопански резултати.

5.4. Решени дела по същество. Прекратени.

През 2012г. с акт по съществуващото на делото са свършени 889 първоинстанционни граждански и търговски дела (при 763 за миналата година и 823 за 2010г., 623 за 2009г. и 484 за 2008г.). Искът е бил уважен изцяло по 551 дела, уважен частично – по 94 дела и отхвърлен изцяло – по 244 дела. Със спогодба са приключили 12 дела. Според вида (предмета) на спора анализът на свършените дела с акт по същество води до извода, че най-голям дял заемат делата по облигационни искове, в т.ч. от и срещу търговци и делата за неправомерно увреждане и по искове по ТЗ. По тези видове дела съдът е успял да реши почти равен брой дела на постъпилите.

При исковете по ТЗ (чл.70 и 74 ТЗ) и делата за несъстоятелност се забелязва обратното-два пъти по-малко приключени дела. Обяснението следва да се търси в сложността на тези дела и особеностите на процесуалната им уредба.

През 2012г. прекратени са били 269 граждански и търговски дела (без приключилите със спогодба дела). Основанията за прекратяване са следните :

- по чл.129 ГПК - 77 дела;
- недопустимост на иска – 35 дела;
- по подсъдност – 95 дела;
- по чл.126 ГПК –9 дела,
- по чл.25 ЗТР – 16 дела
- чл. 232 ГПК – 28 дела
- прекратени обезпечения: с чл.390 – 9 дела

На практика, отказ от правосъдие, поради необосновано прекратяване на дела не се наблюдава.

6.Инстанционен контрол.

През годината са били обжалвани решенията по 239 граждански дела при 172 граждански дела през 2011, 105 граждански дела през 2010г., при 130 през

2009 и 88 дела през 2008. По търговските дела са били подадени 240 при 219 жалби през 2011г., 167 за 2010г., при 159 през 2009 и 216 през 2008 г.

През 2012г. са върнати след въззивна проверка от Бургаския апелативен съд (без обжалване пред ВКС) 162 граждански дела и 206 търговски дела.

През 2012 г. **по гражданските дела** решенията и определенията са били отменени в 47 случая и потвърдени в 81 (съотношение 1:1,72). През 2011г. решенията и определенията са били отменени в 35 случая и потвърдени в 69 (съотношение 1:1,97). През 2010 г. по гражданските дела решенията и определенията са били отменени в 18 случая и потвърдени в 65 (съотношение 1:3,61) През 2009 г. решенията са били отменени в 16 случая, а 28 са били потвърдени (съотношение 1:1,75). Съотношението през 2008г. е било 15/35 или 1:2,33.

По търговските дела са били отменени 58 решения и определения, а 147 са потвърдени (съотношение 1:2,53). През 2011г. са били отменени 36 решения и определения, а 125 са потвърдени (съотношение 1:3,47). През 2010г. по търговски дела са били отменени 20 решения и определения, а 108 са потвърдени (съотношение 1:5,4). През 2009г. по търговски дела са били отменени решенията по 14 дела, а по 89 са били потвърдени (съотношение 1:6,36) Съотношението през 2008г. е било 14/49 или 1 : 3,5.

През годината по **касационно обжалване** са били проверени 77 граждански дела, като изцяло са потвърдени 47 дела, а изцяло отменени са били 20 дела съотношение отменени/потвърдени е 1:2,35 или 61 % (за 2011г. 1:7, за 2010г. 1:8.33 или 88%., за 2009г.1:6.25 при 84%, а потвърдени за 2008 г. при 75 % потвърдени, съотношението отменени/потвърдени е 1:3.14). Извън горната статистика остават делата, които са потвърдени в една част и отменени в друга част, включително и по обективни причини.

През годината по **касационно обжалване** са били проверени 66 търговски дела. През 2012г. са отменени изцяло 9 търговски дела в резултат на касационна проверка. Потвърдени са изцяло решенията по 44 търговски дела, или 67 %. Съотношението отменени/потвърдени е 1:4,89 . (През 2011г. 67% Съотношението отменени/потвърдени е 1:3, през 2010г. 88 % съотношението отменени/потвърдени е 1:8. През 2009г. 81 % съотношението отменени/потвърдени е 1:4,2, през 2008 г. 79 % съотношение отменени/потвърдени за 2008г. е 1:3,8, а за 2007г. 1:4,2). Извън горната статистика остават делата, които са потвърдени в една част и отменени в друга част, включително и по обективни причини.

Горните данни, взети самостоятелно, не могат да обосноват категорични изводи за качеството на правораздавателната дейност не защото сами по себе си не са добри, а тъй като при действащата гражданскопроцесуална уредба възможността на страните да сочат нови факти и обстоятелства пред въззивната инстанция е ограничена, но преклузията се прилага различно от инстанциите. В резултат на това в повечето случаи пред въззивната инстанция делата се разглеждат при изменени обстоятелства и различен доказателствен материал за правнорелевантните факти. Друг фактор, който изкривява обективния образ е обстоятелството, че съотношението отменени/потвърдени актове на съда зависи и от общия брой на делата обжалвани пред Апелативния съд. Често определения или решения на въззивната инстанция са били обект на обсъждане в отделението, поради напр. нееднаквото разрешаване на еднотипни казуси и др. Не на последно място следва да се отбележи и промяната в практиката на ВКС по някои

въпроси, по които до влизане в сила на ГПК от 2008 год. тя бе трайно установена –напр.ново виждане по въпроса за допустимостта на някои установителни иски с оглед правния интерес,ново виждане по въпроса за допустимите материалноправни възражения по исковете за прекратяване на търговски дружества по чл.517 от ГПК,навлиза все повече и повече разбирането,че в редица случаи преценката на определени правни въпроси зависи от конкретните факти по делото и т.н. Въпреки това, считаме, че общоприетите показатели за качество на правораздаване се подобряват.

Анализът на данните недвусмислено сочи, че по отношение резултатите от инстанционната проверка работата на БОС по първоинстанционните търговски и частни търговски дела показва подобрене и то в няколко посоки:

На първо място, отчита се пълна липса на прогласени за нищожни актове или върнати за ново разглеждане дела. Това означава, че по правило по тези дела се постановяват валидни и допустими съдебни актове; след внимателна подготовка на делото за разглеждане по същество и по отстраняване на нередовностите по исковите молби; при законосъобразно определен предмет на делото и без допускани съществени процесуални нарушения.

На второ място, отбелязва се намаляване както на абсолютния брой на отменените актове, така и на процентното съотношение на отменените към обжалваните актове, и на отменените актове към общия брой дела за разглеждане. Тези резултати водят до извод, че съдиите в Бургаския окръжен съд продължават в усилията си да изучават динамично развиващото се законодателство, да прилагат новите процесуални правила, въведени с ГПК от 2008 г. и да отговарят на високите изисквания на обществото към съда. Дори не е необходимо самостоятелно да отдаваме значение на бързината на правораздаване, защото от една страна цифрите сами сочат, че сме предложили достатъчно бързина за динамичните търговски отношения, но от друга- търговските взаимоотношения имат нужда от прецизно, законосъобразно и справедливо решение, а инстанционните резултати за отчетната година сочат именно това- правосъдие, което в най-голяма степен е задоволило очакванията.

По повод анализа на причините за отмяна на актовете е необходимо да се отбележи, че все още има случаи, когато съдебни актове се отменят поради представени несвоевременно, пред горната инстанция, доказателства, които водят до различни крайни правни изводи. Въпросът, дали представянето на доказателства пред въззивната инстанция по дело за обезпечение на бъдещ иск, а още повече по дело за обжалване отказ на АВ, е допустимо, е дискуссионен и сериозен. Еднозначният му положителен отговор би довел до пълно обезсмисляне на усилията на първоинстанционните съдилища по тези дела.

По повод частните търговски дела за обезпечение на бъдещ иск се забелязва и отчита в голяма степен съвпадане на преценките на първоинстанционния окръжен съд и на въззивния апелативен съд относно наличието на предпоставките за допускане на обезпечение. Във все по-малко случаи при едни и същи твърдени факти и при едни и същи доказателства инстанциите достигат до диаметрално противоположни изводи. Най-често позициите се разминават относно наличието или липсата на обезпечителна нужда за молителя и по-рядко по повод вероятната основателност на бъдещия иск. Въпреки, че остава необходимостта от обобщаване на практиката и сближаване на вижданията, може да се каже, че броят на отменените дела от този вид спрямо 2011 год. намаля, както и почти бе преустановена практиката по подаване

едновременно или последователно в сравнително кратък период от време на едни и същи искания за допускане на едни и същи обезпечителни мерки, на едни и същи основания между едни и същи страни по едни и същи искове.

7. Фирмени дела

От 2008 г. поради влизането в сила на Закона за търговския регистър, окръжните съдилища преустановиха дейността по водене на търговския регистър (вписване на новорегистрирани търговци и промени в обстоятелства, подлежащи на вписване).

На съда бе възложена за срок от три години дейността по издаване на удостоверения за пререгистрация – по § 4, ал.2 ПЗР на ЗТР и крайният срок бе 31.12.2010г., впоследствие удължен с изменение на закона до 31.12.2011г. В типичен за нашето общество стил, именно в последните дни от 2011 год., съдът буквално бе затрупан с работа по издаване на удостоверенията, но все пак не толкова, колкото през 2010 г.. Редица от удостоверенията бяха получени в началото на 2012 год.-м.януари, предвид обстоятелството, че тридневният законен срок за изготвянето им от момента на подаване на искането, изтичаше именно тогава. Този факт рефлектира незабавно върху броя търговски дела с предмет обжалване на откази на длъжностните лица по регистрацията при Агенция по вписванията, постановени по заявления за пререгистрация-производства по чл.25 от Закона за търговския регистър. Тези дела се увеличиха в първите три месеца на 2012 год., поради противоречивата практика на самата Агенция по вписвания по приложението на разпоредбата на чл.94,ал.3 от Наредба № 1 за водене,съхраняване и достъп до търговския регистър и тълкуването ѝ във връзка с последиците по параграф 5,ал.1 и ал.2 от ПЗР на ЗТР.

В началото на 2012 год. гражданите се опитаха да се възползват от недобре уредената законодателно възможност непререгистрираните търговски дружества до 01.01.2012 год., прекратени на специалното основание по параграф 5,ал.2 от ПЗР на ЗТР или заварени в незавършено производство по ликвидация, да впишат откриване на ликвидационно производство, респ.да продължат вече започнало такова и да го довършат, като подадат заявление за това пред съда. Така в първите три месеца на 2012 год. бе извършена служебна пререгистрация на около 40 търговски дружества, която бе преустановена от Агенция по вписвания в началото на април 2012 год. с постановяване на акт със съдържание „прекратено регистърно производство, не подлежи на вписване”. Така, дейността по пререгистрация бе фактически преустановена почти до края на 2012 год., когато бяха обнародвани изменения в Закона за търговския регистър, освобождаващи съда от две нетипични дейности, които му бяха възложени до тогава- да състави списъци на непререгистрираните търговци, които да попълни с Булстат и да ги предостави на Агенция по вписвания, както и да приема заявления за пререгистрация, които след като комплектова с определени книжа, да препраща на Агенция по вписвания за произнасяне по компетентност.

През 2012 г. са издадени общо 1032 удостоверения за търговци и за други юридически лица. *За сравнение*, през 2011 г. са издадени 4498 удостоверения за пререгистрация – по § 4, ал.2 ПЗР на ЗТР, през 2010г.- 15 275, през 2009 са издадени 5919, а през 2008г. са издадени 11 645 такива, от общия брой издадени удостоверения от фирмено отделение. Проверката и подписването на удостоверенията се извършва от дежурен съдия от отделението по предварително изготвен годишен график.

През годината са били първоначално регистрирани 113 сдружения с нестопанска цел (през 2011г. -133, 131 през 2010г. и 124 са били през 2009), 5 фондации (през 2011г.-7, през 2010г.-7 и 10 през 2009) и 1 ЕООД (вписване по подсъдност). Вписани са били промени в обстоятелствата по отношение на 129 сдружения с нестопанска цел (през 2011г.- 147, 291 сдружения с нестопанска цел за 2010г., 161 за 2009 и 120 за 2008г.) и 4 фондации (през 2011г.- 7, 9 фондации за 2010г., 7 -за 2009 и 3 за 2008г.г.).

През 2012г. един съдия от Първо гражданско отделение се е произнесъл средно по 24 заявления за първоначална регистрация и за вписване на промени за юридически лица, които не са търговци. За сравнение през 2011 год. този брой е бил 28,3. Извън това остава дейността по проверка на удостоверенията за актуално състояние на сдруженията с нестопанска цел, както и дейността по проверка на фирмените дела, подлежащи на архивиране поради пререгистрация. Започна и дейността по архивиране на заличените на основание параграф 5, ал. 1 от ПЗР на ЗТР еднолични търговци. Към 31.12.2012 год. процесът е приключил за търговците, с образувани фирмени дела от 1989 год. до 1993 год. включително и за по-голямата част от търговците, с образувани фирмени дела през 1994 год.

8. Натовареност на съдиите от I-во гражданско и търговско отделение

Средната натовареност на съдиите от първо гражданско отделение по отношение общия брой дела за разглеждане 1757 бр. е 13,31 дела месечно, а действителната натовареност е 13,38 дела месечно. Един съдия в отделението е разгледал средно 159,7 дела през годината.

Натовареността по отношение свършените дела -1170 възлиза на 8,86 дела, а в действителност – 8,91 дела месечно. Един съдия е свършил средно 106,36 дела през годината.

Действителната натовареност на съдиите по отношение свършените дела през предходните 2011г., 2010, 2009 и 2008 г. е съответно 8,09, 9,71, 8,12 и 12,48 дела на месец.

Разпределението на делата се извършва от зам. председателя, отговарящ за Първо гражданско отделение съдия Антоанета Андонова-Парашкевова. Извършва се чрез софтуер за случаен избор на докладчик, поради което и тежестта на делата се разпределя на случаен принцип. Практиката показва, че и по вид, и по тежест в средносрочен план и дългосрочен план делата се разпределят равномерно. От 01.01.2011г. делата по несъстоятелност също се разпределят чрез програмата за случайно разпределение в напълно самостоятелен модул. Фирмените дела се разглеждат от дежурен съдия. Дежурството се извършва по предварително изготвен и одобрен месечен график.

След влизане в сила на новия ГПК, дейността на съда по първоинстанционното гражданско правосъдие се увеличи. В тази връзка са предприети действия от административното ръководство, увеличен е броят и на съдиите, и на администрацията в това отделение.

9. Изводи. Проблеми

И през отчетната 2012г., един от ясно оформените проблеми в първоинстанционното гражданско и търговско съдопроизводство, продължава да е този с производствата по молбите /исканията/ за допускане на обезпечение на бъдещи икове. От постъпилите през годината общо 1757 граждански и търговски първоинстанционни дела, делата за обезпечение на бъдещ иск, които се образуват като частни граждански или частни търговски са общо 218 .

От организационна и административна гледна точка, характерно за тези дела е изискването да има произнасяне в деня на постъпване на молбата. Това правило стриктно се спазва и изпълнява в период от около 4 години, като административно е уреден така: незабавно след постъпване на молбата в регистратурата на съда, тя се докладва за образуване в дело на деловодството, на разпределящия съдия и веднага на определения чрез програмата за случайно разпределение на делата съдия-докладчик. Проблемите при произнасяне по този вид дела са дефинирани и в предходния доклад за 2011 год., като произтичат от невъзможността понастоящем принципът на случайното разпределение на делата да отчете и съобрази специфичната натовареност за деня на конкретния съдия-незабавното произнасяне се дължи от съдия, който е в открито съдебно заседание, а понякога прави физически невъзможно разглеждането на молбата за обезпечение в рамките на деня на постъпването ѝ, тъй като някои от обезпечителните производства се отличават с фактическа и правна сложност. Например : молбите на КУИППД за допускане на обезпечение по ЗОПДИППД, търговски спорове и др., които по правило са придружени от стотици документи и по които се искат множество обезпечителни мерки. Част от обезпечителните мерки също обективно водят до невъзможност да се спази изискването за незабавно произнасяне- напр. възбрана върху недвижим имот или запор върху банкова сметка. При възбрана, например, Правилникът за вписванията изисква обезпечителната заповед да съдържа описание на недвижимия имот с реквизити по кадастрална карта, за регионите, където има одобрена такава и прилагане на скица, респ. схема, издадена от съответната Служба по геодезия, картография и кадастър. Същевременно, свободно снабдяване с такъв документ за чужд имот е невъзможно, поради което молителите в тези производства не са в състояние да го получат предварително, за да го депозират заедно с молбата си. Така, спазването на изискването за незабавност на произнасянето води до еднозначен резултат-отхвърляне на искането на формално основание, което обаче законът не предвижда. Следователно, необходимо е законодателно решение, което да съвмести изискването за бързина и изненада в обезпечителното производство с различната правна уредба на обектите на различните видове обезпечителни мерки.

През 2012 год. бе в значителна степен преодолян проблема с особената настойчивост на търсещите обезпечения, констатиран през 2011 год., изразяващ се в това, че отказът на определен съдия-докладчик по подадена молба водеше до подаване- в момента на узнаване на резултата- на същата молба още на следващия ден. Така броят образувани дела по искания за допускане на обезпечения през 2012 год. отразява реалния брой лица, които добросъвестно са прибегнали до тази форма на защита– санкция и реалния брой правоотношения, нуждаещи се от нея. Вече са редки случаите, в които след допускане на обезпечение на бъдещ иск от първоинстанционния съд, респ. от въззивната инстанция, даденият срок за предявяване на бъдещ иск безрезултатно изтича, като съдът служебно, на основание чл.390 от ГПК отменя обезпечението и няколко дни след това отново постъпва идентична като съдържание молба за допускане на същото по вид обезпечение. Изводът, който се налага е, че бавно, но трайно обезпечителното производство престава да бъде използвано като форма за заобикаляне на исковия процес и като начин за уреждане на отношенията чрез създаване на временни неудобства за контрагента, посредством ограниченията и принудата, в същността на които се изразяват обезпечителните мерки. В

болшинството от случаите, при допуснати обезпечителни мерки, включително и при условията на гаранция, която се депозира съевременно, бъдещият иск се предявява, а се увеличава и броят на исканията за допускане на обезпечение по висящи дела, които се правят преимуществено още с исковата молба. Резултатите от инстанционния контрол по тези дела показват, че в болшинството от случите определението на първоинстанционния съд се потвърждава- както, когато искането се уважава, така и в случаите, когато искането се отхвърля. Следователно, може да се обобщи, че съдиите правилно преценяват както вероятната основателност, така и съществуването на обезпечителна нужда, необходимостта от гаранция и нейния размер във всеки конкретен случай с оглед на конкретните данни в искането и като цяло, практиката е стабилна и трайно установена.

Множество въпроси продължават да стоят по производствата, образувани по мотивирани искания от КУИППД за отнемане на имущества. Тези дела се отличават с изключителна фактическа сложност, поради представянето на огромен обем писмени доказателства и поради необходимостта за извършване на различни сложни експертизи, тъй като предмет на делото е обследване имуществото на физическо лице, на негови роднини и свързани с него юридически лица и промените в него в продължителен период от време, обичайно около 25 години. Преди да бъдат законодателно разрешени част от правните проблеми в тези производства и преди да се набере достатъчно съдебна практика по тълкуването, както на самия закон, така и на практики и методика на специално създадения за нуждите на този нормативен акт държавен орган-комисия, особено от вида на задължителната по чл.290 от ГПК или по чл.274,ал.3 от ГПК, се предприеха кардинални законодателни промени, част от които се оказаха и противоконституционни. Така от средата на 2012 год. рязко спадна броя образувани дела по този вид конститутивни искове, като в последното тримесечие на 2012 год. бяха инициирани спорадични мотивирани искания, чиято първа фаза бе вече започната по реда на отменения ЗОПДИППД. Предстои тепърва да се сблъскаме с новите законодателни разрешения, тяхното прилагане и тълкуване, както и с методиката на действие на новия специализиран орган, и да проверим тяхната ефективност и съвършенства, респ. несъвършенства в собствената си практика. Като се има предвид продължителността на делата в първа инстанция по отменения закон-минимум две години, можем да кажем, че ни чакат поне четири години правоприлагане, за да очертаем проблемите на новия закон и да се ориентираме в създаване на сравнително ясна и непротиворечива практика.

Установява се, че през 2012 год. е значителен броят дела, образувани по искове по чл.422 от ГПК с ищци банки или търговци-лизингодатели. Исковите производства са образувни поради подадено възражение от длъжник, респ. длъжници, при предприети действия по снабдяване с изпълнителен лист в заповедно производство по чл.414,респ. чл.417 от ГПК. Понастоящем, по този вид дела се създаде изобилна и сравнително непротиворечива практика на ВКС. Нарастването на този вид дела, обаче, е показателно в друго отношение- за икономическото състояние на страната. Ако в предходната година облигационните искове и множеството искания за допускане на обезпечение на бъдещ иск и молби за несъстоятелност бяха признак за междуфирмена задължнялост и опит бързо да се събере дължимото, то увеличението на делта по чл.422 от ГПК с ищци банки и лизингодатели показва нарастваща невъзможност

да бъдат обслужвани задължения по банкови кредити и лизингови договори. Този вид търговски сделки обичайно се сключват за закупуване на дълготрайни материални активи, с които да се развива търговска дейност- били те недвижими имоти или машини и съоръжения, или за мащабни строителни инвестиции. Същевременно, придобиването на тези обекти е не само икономическата цел за сключените сделки, но се дават и като обезпечения на задълженията по тях. Невъзможността да бъдат обслужвани тези задължения не само показват лошо състояние на самия бизнес, но и сочат към тенденция за преустановяването му, тъй като банките и лизинговите дружества насочват изпълнението към тези обекти, като по този начин се стига до лишаване на търговеца от активите, необходими за осъществяване на предмета му на обичайна търговска дейност, а следователно- и към фактическото ѝ преустановяване.

През 2012 г. бе извършен анализ на причините за забавяне на съдопроизводството на всички заварени висящи към началото на последното тримесечие на 2012 год. първоинстанционни граждани и търговски дела. Бе изготвен подробен доклад и набелязани конкретни мерки. Като резултат бе констатирано, че съдиите, разглеждащи първоинстанционни дела, прилагат последователно и сравнително точно нормите на общия исков процес, имат сравнително единна практика по процесуалните въпроси, но по отношение на бързината и ефективността на първоинстанционното производство, няма усещане за рязка промяна в сравнение с отменения ГПК. Оказа се, че предварителната размяна на книжа, е само една, при това не основна причина за забавата. В редица случаи при делата с предмет вещни права върху недвижими имоти, респ. облигационни искове с обект недвижими имоти, където определянето на родовата подсъдност и на държавната такса по делото зависи от представянето на данъчна оценка, изготвяна от общинската администрация, а индивидуализацията на имота, изисква снабдяване със скица, респ. схема от общинската или държавна администрация и недвижимия имот се води в съответните регистри на името на ответната страна, срокът от една седмица за отстраняване на нередовности е нереален и не се спазва. Налага се продължаването му, понякога многократно, което отлага с около месец, а понякога и повече, внасянето на държавна такса, разрешаването на въпроса с родовата подсъдност, а оттам и началото на предварителната размяна на книжа. Особено забавяне се наблюдава при гражданските дела, при които не е уважено искане за освобождаване от държавна такса и разноски. Инстанционният контрол на определението по чл.83,ал.2 от ГПК, включително и при предприето касационно обжалване продължава в период от около година-година и половина, като се включи и периода за указания за прилагане на книжа за преценка на основателността на искането. В такъв период от време се развива и производството по проверка на определението, с което е прекратено производство по делото поради недопустимост на иска на етап искова молба. Тук от особено значение е и наложената в последните години от ВКС практика по една от основните положителни процесуални предпоставки- правния интерес. Ясно се откроява едно по-широко от строго юридическото и теоретично разбиране, прилагано до скоро, за тази правна категория, изискващо съобразяване и оценка на конкретните факти и обстоятелства по спора- напр. отрицателни установителни искове за собственост, искове на трети лица за нищожност на сделки, положителни установителни искове за членствени правоотношения и др. В този смисъл е особено важно задълбоченото проучване на задължителната съдебна практика на ВКС, която вече не е малобройна, както и приетите

тълкувателни решения по част от тези въпроси. Не са редки случаите, в които се прибегва до процедура по чл.47,ал.6 от ГПК, която също изисква дълъг период от време. Все по-често заявените от лицата искания за защита са неясни, с необоснован правен интерес, което налага неколккратно оставяне без движение на образуваните по искиви молби дела и даване на указания. Винаги е била значима дейността на служба „Призовки” в хода на цялото производство по делото-от образуването до крайния съдебен акт, която следва непрекъснато да се контролира- чрез периодични срещи с призовкарите, за отстраняване на допуснати нарушения и разясняване на изискванията на закона във връзка с дейността им. Особено съществена за разглеждане на всеки спор в разумен срок се явява дейността на съдията-докладчик след приключване на размяната на книжа.В доклада и в предходната година бе отбелязано, че тя е изключително трудоемка и отговорна- трябва да се проучат внимателно становищата на страните по допустимостта на производството по делото и по същество, необходимо е внимателно запознаване със съдържанието на представените при предварителната размяна на книжа писмени доказателства и преценка кои от многобройните изложени от страните факти обосновават заявените от тях искания за защита, а следователно и подлежат на доказване, кои от тях са безспорни, за кои от спорните са ангажирани доказателства и за кои не, как се разпределя доказателствената тежест за релевантните за делото обстоятелства, кои доказателствени искания са относими, необходими и допустими, как да бъдат събрани допуснатите доказателства, как да бъдат проверени след оспорване. Огромната част от тази дейност на съда, при действието на отменения ГПК, се извършваше едва след приключване събирането на доказателствата, а датата на първото съдебно заседание се определяше според необходимото време за извършване на ефективно призоваване. Добросъвестното изпълнение на всички, описани по-горе действия, които при действието на новия ГПК следва да бъдат осъществени преди насрочване на първото по делото съдебно заседание, изисква време и в голяма степен гарантира възможността съдебният процес да приключи в едно открито съдебно заседание.Фактичeskата сложност на голяма част от делата, изисква сериозна активност от страна на съда в случаите, в които се констатира, че за изясняването на делото от фактичeskа страна, са необходими специални знания. Разпоредбите на ГПК, касаещи този въпрос, а и съдебната практика, налагат разбирането, че в тези случаи съдът е необходимо да действа служебно, при това не само допускайки експертиза и без страните да са формулирали такива доказателствени искания, но и посредством точно и ясно формулиране на въпроси, чрез които да се получи необходимата информация за установяване на правно-релевантните факти.Фактичeskата сложност вече се проявява и в областта на необходимите специални знания на съда, които се разясняват посредством експертизи. Оказва се не само, че в списъците на съда, а и в района му на действие, трудно се намират компетентни специалисти в специфични области, като се налага до прибегване на вещи лица от списъци към други съдилища или до търсене на такива чрез директна кореспонденция с институти, учреждения и специализирани предприятия на територията на цялата страна, което отнема както време, така и натоварва страните с допълнителни разноски. Дял в забавата имат и предвидените в законодателството основния за спиране на делата. В този смисъл, за да се намалят до реалния минимум спрените дела внимателно се преценя, дали заявените факти са основания за спиране, дали са доказани и се вземат мерки, включително и служебно за отстраняване на

причините за спиране. Въпреки, че на пръв поглед при предвидената двойна размяна на книжа се очаква периодът от време за разглеждане на търговски дела да е по-голям от този за разглеждане на гражданските дела, на практика се оказва обратното. Анализът на делата показва, че причината за това е следната:

При приключване на двойната размяна на книжа всяка страна писмено е изразила своята позиция, като същевременно се е запознала и е имала възможност също писмено да реагира на позицията на другата страна, при което на практика при подготовката на делото за насрочване становищата на страните са ясно очертани. Единичната размяна на книжа се оказва недостатъчна за изясняване становищата на страните, при което често първото по делото съдебно заседание е това, в което се въвеждат нови факти и обстоятелства и доказателства за тях, предвид, че ищецът за първи път може да изрази становище по оспорванията и доказателствените искания на ответника. В обобщение, като се държи сметка за сериозните последици от неправилно извършените от първоинстанционния съд процесулни действия – забавяне на периода на разглеждане на делото във въззивната инстанция, която ще следва да замести в дейността си несвършеното от първата инстанция, или ще наложи ново разглеждане на делото, с преминаване през всичките му фази, се налага извод за важността на първоинстанционното производство в постигането на основните цели на съвременния процес- разглеждането на делото в разумен срок с активното съдействие на съда. Прецизното прилагане на разпоредбите на ГПК в първоинстанционното гражданско и търговско съдопроизводство, рационалното управление на насрочването на съдебни заседания по делото, избягването на неоправдано даване на преимущество на бързината на процеса пред установяване на действителните отношения между страните, ще доведе до качествено правосъдие в разумен срок, включително и след преминаване през следващите инстанции. Добрата работа на първоинстанционния съд ще има за резултат бързо разглеждане на делото, както във въззивната инстанция, така и в касационната инстанция на етапа-селекция .

И през 2012 год. бяха образувани множество дела по Регламент № 1896 от 2006 год.-европейска заповед за плащане, както и по Регламенти № 805/2004 год., №44/ и № 2201/2003 год. -дела за признаване и допускане изпълнение на решения и актове, издадени в други страни членки на Европейския съюз. В края на годината бе образувано и приключено първото дело по регламент 1206/2001 год. за директно събиране на доказателства. Делата по тези регламенти имат трансграничен характер и са съпроводени с дейности по осъществяване на преводи и по връчване на съдебни книжа в чужбина, което изисква повече технологично време от обичайното и не позволява приключването на производствата в рамките на дни .Набраната от първоинстанционните съдии практика по приложение на тези регламенти, изключая Регламент № 1206/2001 год., вече е единна и трайно установена, а и съдебните служители се справят бързо с подготовката на документите за връчване, което реално води до намаляване на периода от време на висящността им. В редица случаи, поради депозиране своевременно пред настоящия съд от длъжника възражения против издадена европейска заповед за плащане, се стигна до трансформиране на заповедното производство по този регламент в обичайно исково производство по ГПК отново пред настоящия съд. Основният спор тук е досежно вида на иска-установителен или осъдителен, а следователно и до приложението на останалите специални правила на чл.422 от ГПК в тези производства.

Забелязва се рязко увеличение на постъпилите молби за откриване на производства по несъстоятелност. Броят им през 2012 г. е с около 1,5 пъти повече спрямо 2011 г./новообразувани през 2012 год. са 72 дела по несъстоятелност, а за сравнение през 2011 год.-57,през 2010 год.-36/. В редица случаи, длъжникът по няколко дела е един и същ като, както той самия, така и негови кредитори са иницирали отделни производства. Може да се каже от анализа на делата, че пряка причина длъжникът да подаде молба по чл.625 от ТЗ е възможността да бъдат спрени висящи изпълнителни дела срещу него. Това се установява от заявените още с молбата искания съдът, включително и служебно, да допусне предварителни обезпечителни мерки от този вид. Друга характерна особеност, наблюдавана все по-често през 2012 год. е зачестяване на искания за възобновяване на спрени с решение по чл.632 от ТЗ за едногодишен срок производства, като или се твърди, че е налице достатъчно имущество или се изяснява желание и се предплащат необходимите суми, определени от съда за продължаване на производството. Действително, част от възобновените производства продължават движението си съгласно предвиденото в закона, а именно предявяване и приемане на вземния, издирване и осребряване на имущество, дела за попълване масата на несъстоятелността. Интересен е обаче фактът, че в някои от възобновените производства, въпреки предплащането на суми, действия реално не се извършват, включително и по приключване на несъстоятелността. Установява се, че предплащащите в тези случаи кредитори нерядко са банки, които преди започване на производството по несъстоятелност са образували изпълнителни производства или срещу самия длъжник, или срещу трети лица дали обезпечения за дълга на длъжника. Някои от тях се възползват от възможността на чл.638,ал.3 от ТЗ да продължат индивидуалното принудително изпълнение, при други - то фактически продължава, като по делото по несъстоятелност висящността на изпълнителни производства не се обявява. В други случаи, производството по несъстоятелност е висящо наред с други производства, които попадат в изключенията на чл.637 от ТЗ и не подлежат на спиране, като при това положение всъщност, несъстоятелността се използва за предотвратяване прекратяването на тези дела. При прекратяване на производството по несъстоятелност на основание чл.632,ал.4 от ТЗ, следва заличаване на длъжника- търговец, като така той губи своята правосубектност изобщо, а следователно и възможността на продължава да бъде страна в граждански процеси. С оглед на горното, голяма част от делата по несъстоятелност продължават в период по-голям от една година .Въпреки рязкото увеличение на броя на делата по несъстоятелност, продължава констатираната и през предходния отчетен период тенденция изключения да са производствата по несъстоятелност, които изпълняват двете си основни цели, прогласени в разпоредбата на чл.608 от ТЗ – да оздравят предприятието на длъжника или да постигнат справедливо удовлетворяване на кредиторите. Общият извод е, че продължава използването на производствата по несъстоятелност за други цели, различни от законоустановените.

I. ВЪЗВИВНО ГРАЖДАНСКО ПРАВОСЪДИЕ

Във въззивно гражданско отделение работят 14 съдии и един командирован съдия от БРС – Пламена Върбанова . Съдиите в отделението са разпределени в 5 постоянни въззивни състави. Председатели на съставите са: с.Мариана Маринова, с.Албена Зъбова, с.Росен Парашкевов, с.Росица Темелкова и с.Вяра Камбурова.

Отделението се ръководи от заместник- председателя Росица Темелкова.

1.Постъпление на дела във въззивна инстанция

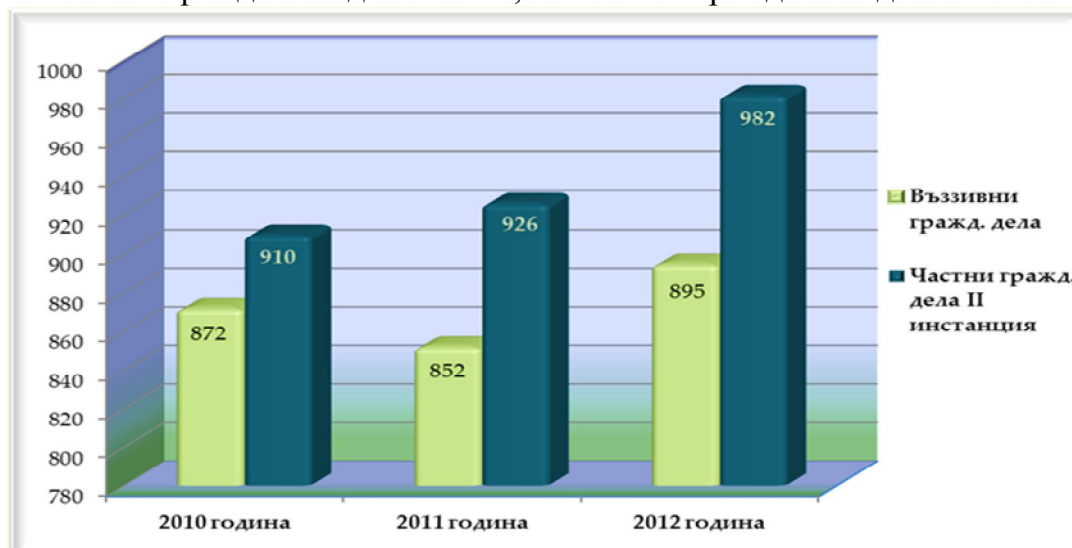
Начало и край на 2012г. : Към 01.01.2012 год. са останали несвършени общо 260 бр. въззивни дела, от които 191 въззивни граждански и 69 броя частни граждански дела, а в края на отчетния период броят на несвършените дела е бил 180 бр. въззивни граждански и 61 бр. частни граждански дела, което навежда на извода за подобряване на показателите срочност и ефективност на съставите и почти изцяло приключване на постъпилите през годината дела в рамките на календарната година. Този извод следва и от сравнението с предходни години. Преодолявайки личната си висока натовареност, съдиите са съкратили времето за разглеждане на делата.

През 2012 година са образувани 895 бр. въззивни граждански дела и 982 частни граждански дела, или общо 1877 дела. Постъплението се е увеличило в сравнение с предходните две години, както по отношение на въззивните граждански дела /през 2011- 852 бр., през 2010г – 872бр/, така и по отношение на частните граждански дела /през 2011г-927бр, през 2010г- 916бр/.

Общо разгледаните въззивни дела в отделението са 1086 въззивни и 1053 частни граждански дела. При тези данни процента на свършените дела спрямо постъпилите е над 100% (101%).

От всички разгледани дела **в тримесечен срок са приключили 83%** от въззивните граждански дела /2011г-71% и 2010-73%/ и **98% от частните граждански дела** /същия резултат през 2011 и 2010г/. Това е изключително добър атестат за работата на отделението, тъй като в посочения срок се включва и времето до предаването на делото с постановен съдебен акт.

За сравнение : През 2011 година са образувани 852 бр. въззивни граждански дела и 927 частни граждански дела, през 2010г. образуваните въззивни граждански дела са 872, а частните граждански дела 916, а през 2009 г. образуваните въззивни граждански дела са 679, а частните граждански дела 696.

Постъплението на въззивни граждански дела през отчетната година спрямо предходната е увеличено с 98 дела и спрямо 2010г. – с 89 дела .

Общо разгледани през 2012 г. са 2137 дела- 1086 въззивни граждански и 1051 частни граждански дела.

2.Разгледани и отложени дела

През годината са били насрочени общо 1207 въззивни граждански дела и около 25,8% са били отлагани (312 бр. дела) .

Насрочени дела			Отложени дела		
2012г.	2011г.	2010г.	2012г.	2011г.	2010г.
1207	1261	1212	312	376	313

Броят на отлаганите дела вече е незначителен в сравнение с постъпилите и разгледаните. Отлагането на въззивните граждански дела определено не може да се разглежда като недостатък на дейността на съда. Почти всички въззивни граждански дела приключват в едно съдебно заседание, като при направено доказателствено искане във въззивната жалба, съдът го разглежда в големия брой случаи в подготвително заседание след приемане на жалбата .Така, дори да се допуснат нови доказателства, то тяхното събиране приключва в едно заседание – първото по делото открито заседание. Изключения се наблюдават при допускането на съдебни експертизи, поради относително малкия брой вещи лица, ангажирани с тяхното изготвяне. Проблемът с вещите лица е многократно поставян от нас и идентифициран като една от основните причини за отлагане на дела не само във възивно отделение. Следва да се отбележи, че неотклонно дисциплинираното движение на въззивните граждански дела- спазени процесуални срокове за образуване на делата, разпределение и насрочване, постановяване на определения по чл.267 ГПК и приключване в законоустановените срокове сочат безапелационно за повишена ефективност на съдебното заседание. Те сочат обаче и за документирана старателна подготовка на съдиите по делата все в полза на доброто правосъдие, въпреки огромното допълнително натоварване.

Въззивните граждански съдии са натоварени над средната натовареност за съда- по щат 9,79 и около средната по действителна натовареност- 13,32, но повече в сравнение с предходните две години. ГПК изисква голяма по обем подготвителна работа при получаване на въззивната жалба, изразяваща се в изготвяне на доклад и произнасяне по направените от страните доказателствени искания. Постановените в закрито заседание актове са в пъти повече от крайните такива- общо 3445 постановени в закрити заседания актове.

Съпоставката на средната натовареност при постъпилите и свършените дела показва, че съдиите са работили при добра интензивност и бързина като цяло.

3.Свършени (решени) въззивни граждански дела

Вид дело	Брой свършени дела	В тримесечен срок	Относителен дял на св. дела в 3мес.срок / общо свършените дела	Останали към 31.12.2012 год.
ВГД	906	756	83%	180
ВЧГД	990	974	98%	61

От общо разгледаните 1086 бр. въззивни граждански дела свършени са 906, като от тях 756 бр. са разгледани в тримесечен срок – т.е. 83% от общия брой свършени дела. В тримесечния срок се включва и времето от свършване на делото до предаването му в канцеларията на съда с постановен съдебен акт съгласно указанията на ВСС по изготвяне на статистическите справки. Следва да се отбележи, че съдиите, които забавят постановяване на актовете си над един месец, са единици.

През отчетната година, от свършените 906 въззивни граждански дела, 809 бр. са решени по същество – от тях по 187 дела решението на първоинстанционните съдилища са изменени отчасти, по 69 дела решението е отменено изцяло и вместо него – постановено ново решение по същество, по 20 бр. дела решението е било обезсилено и 97 дела са били прекратени. В останалия случай, по 533 решението на първоинстанционните съдилища са били потвърдени.

За сравнение : През 2011г., от свършените 902 въззивни граждански дела, 829 бр. са решени по същество – от тях по 177 дела решението на първоинстанционните съдилища са изменени отчасти, по 81 дела решението е отменено изцяло и вместо него – постановено ново решение по същество, по 29 бр. дела решението е било обезсилено и 73 дела са били прекратени.

През 2010г. от свършените 825 въззивни граждански дела, 749 бр. са решени по същество – от тях по 159 дела решението на първоинстанционните съдилища са изменени отчасти, по 108 дела решението е отменено изцяло и вместо него – постановено ново решение по същество, по 32 бр. дела решението е било обезсилено и 76 дела са били прекратени.

През 2009г., от всички 637 бр. въззивни граждански дела 570 бр. са решени по същество, а от тях по 124 решението на първоинстанционните съдилища са изменени отчасти, по 90 решението е отменено изцяло и вместо него постановено ново решение по същество, по 39 бр. дела решението е било обезсилено и 67 дела са били прекратени.

Причините за отменените съдебни актове на първостепенните съдилища са различни. Те могат да се обособят в следните групи :

- необоснованост на решенията и постановяването им при непълнота на доказателствата (стар ГПК, по който все още има дела) или без обсъждане на събраните доказателства;

- неправилно тълкуване и прилагане на материалния закон;

- различно приложение на процесуалния закон;
- нарушения на съдопроизводствените правила.

Броят на постъпилите **частните граждански дела** – **982** (927ЧГД за 2011г., 916 ЧГД за 2010г. и 696 ЧГД за 2009г.) бележи покачване и през настоящата година. Преобладаващите ЧГД са образувани по жалби против разпореждания в заповедното производство, изключително много против действията на съдебни изпълнители, против определения за спиране и прекратяване на делото и други процесуални въпроси и против откази на съдии по вписвания. Дейността на съда по тези дела не е рутинна, изисква задълбочено проучване и време за произнасяне на актовете и в много от случаите като натовареност е равна на тази по делата, разгледани в открито заседание.

Основният проблем тук е спазването на срока за произнасяне, тъй като тези дела се разпределят заедно с въззивните и нерядко се получава претовареност поради това, че при частните дела има задължение за произнасяне, включително и в деня на постъпването.

Не са малко случаите, при които въззивният съд достига до други правни изводи по отношение законосъобразността на преграждащите определения, предмет на разглеждане в частните производства. Същевременно, и районните съдилища отчитат, че в голяма част от случаите на частична отмяна са поради виновно поведение на съда (съгл. статистическите кодове за резултатите от институционален контрол). Следва да се отбележи, че различията в практиката на отделните районни съдилища (понякога дори и в рамките на един и същи районен съд) по някои процесуални проблеми по прилагане на новия ГПК – основно в заповедното производство вече не са толкова често явление. Това е може би резултат от достатъчна вече практика, от уеднаквяване на практиката във въззивната инстанция. Съдиите от въззивно отделение обсъждаха на свое събрание не веднъж спорните въпроси, поставени от районните съдии, с оглед намаляване на броя на отменените актове. Увеличеният брой на ЧГД се дължи основно на увеличения брой на жалбите против действията на съдебните изпълнители.

Средната натовареност на съдиите от въззивно гражданско отделение по отношение общия брой дела за разглеждане по щат е 11,88 (9,18 дела месечно за 2011г, 8,91 дела месечно за 2010г.), а действителната натовареност е 12,81 дела месечно.

Един съдия в отделението е разгледал средно 136,5 дела през годината при 116 дела през 2011г. и 113 дела през 2010.

Решил е 120,4 дела (101,83 дела за 2011г и 95,5 дела за 2010г.).

Средната натовареност на съдия от това отделение на месец спрямо свършените дела е 11,37 дела.

4.Резултати от касационната проверка.

От всички свършени през годината дела са били обжалвани 232 въззивни граждански дела и 181 частни граждански дела.

Резултатите от касационната проверка са, както следва:

2012г. Вид дело	Брой обжалвани и протестиранни дела	Резултати от касационната проверка /върнати дела до 31.12.12г./	
		Отменени изменени	потвърдени
ВГД	232	43	276
ЧВГД	181	20	130

Забележка : Броят на делата, върнати от ВКС след касационна проверка обхваща и дела, разгледани в предходна година, но върнати през 2012г., и не представят само резултатите по постановените през 2012г. съдебни актове.

Анализът на отменените и потвърдени от по-горната инстанция съдебни актове сочи **81% напълно одобрена правораздавателна дейност на отделението**, като в това отношение тенденцията е за стабилност на показателя, сравнен със същия за предходната година. Следва да се подчертае, че макар материалният интерес по някои от делата, разглеждани от въззивните съдии, като абсолютна величина да не е толкова висок, те в големия процент от случаи са твърде **усложнени** от фактическа и правна страна. В този ред на мисли следва да се посочи, че през изминалата година усилената тълкувателна дейност на касационната инстанция допринесе за уеднаквяване на практиката на съдиите от отделението и безспорно улесни работата им. Особен интерес представляват тези дела, актовете по които са допуснати до касационно обжалване и е постановено решение по реда на чл.290 ГПК. Общо допуснатите до касационно обжалване решения по въззивни граждански дела са 54. От тях съдебните актове по 11 броя въззивни граждански дела са били оставени в сила от касационната инстанция, а по 43 броя дела са били отменени или изменени. В последните се включват и 5 броя дела, решенията по които са обезсилени по причина: разгледан непредявен иск по 2 дела, прекратено производство поради липса на правен интерес по 2 дела и по едно дело е разгледан недопустим иск, поради липса на пасивна легитимация на ответника /конституиран е ненадлежен ответник/. Броят на делата, по които решението е отменено или изменено е нищожен в сравнение с преценената като законосъобразна дейност на съда. И през 2012 година по големия брой въззивни граждански дела ВКС не е допуснал касационно обжалване. В повечето случаи, касационната инстанция е посочила като причина за недопускане на обжалване липсата на формулиран материално правен или процесуално правен въпрос, за който е приложима една от хипотезите на чл.280 ГПК - т.1,2 или 3. В определенията си, ВКС в други случаи, изрично е отбелязал, че въззивната инстанция е решила спора в съответствие с практиката и следователно не са налице основания за допускане на обжалването.

В отделението и през изминалата 2012 година продължи традицията за **общо обсъждане** от всички съдии на възникнали проблеми по правоприлагането и на резултатите от инстанционния контрол. Целта на тези събирания е

преодоляване на грешките по приложението на закона и запознаване с новостите в практиката на ВКС и БАС по актуални проблеми. Постоянен е стремежът на съдиите във въззивно отделение да се избягва постановяване на противоречиви актове на отделните състави по еднотипни казуси, защото именно различните решения по такива дела създават съмнения и нагласи в обществото за наличие на корупционни практики. Преодоляването на тази ситуация е свързано основно с постановяване на **тълкувателни решения по спорните въпроси** от Общото събрание на гражданската колегия на ВКС. Съдиите от отделението активно се включиха и в изготвяне на становища по въпроси, по които предстои касационната инстанция да се произнесе с тълкувателно решение. Изразени са становища, например: по въпроса за съдържанието на понятието „периодични плащания” по смисъла на чл.111,б.”в” от ЗЗД и кои са неговите основни и задължителни характеристики; по въпросите на вписванията; относно допустимостта да се иска разпределение ползването на съсобствена вещ по реда на чл.32 ал.2 от Закона за собствеността от съсобственик, притежаващ сам повече от половината от общата вещ; относно поставения за обсъждане въпрос: допустимо ли е в производството за разпределение ползването на съсобствен имот по чл.31 ал.2 от ЗС съдът да се произнася по възражения относно правата на страните в съсобствеността, представляващи по съществото си спорове за собственост, или тези преюдициални спорове следва да бъдат разрешаване само със сила на присъдено нещо в отделен исков процес и др. И през изминалата година не се прие тълкувателно решение по новия ГПК, аналогично на ТР №1/2000г на ОСГК, което затруднява силно работата на втората инстанция. Макар в много свои решения съставите на ВКС да се позовават на цитираното по-горе тълкувателно решение, би било добре, ако бъде прието ново по тази материя, съобразено с особеностите на процесуалния закон, действащ в момента, което ще внесе яснота и ще улесни магистратите при прилагането на ГПК. То ще допринесе за уеднаквяване на практиката на съдилищата. По въпросите на заповедното производство и обжалваемостта на определенията, постановени по гражданските и частните граждански дела също е изключително важно касационната инстанция да се произнесе с тълкувателно решение.

През годината са разгледани и приключени две дела, образувани по молба за определяне на срок при бавност. И двете молби не са уважени.

6. Изводи. Проблеми във въззивното гражданско отделение.

През отчетния период най-големите трудности в правоприлагането бяха свързани отново с ГПК. В изпълнение на задължението по чл.124 от Конституцията на РБ и чл.124, ал.1 от ЗСВ да осъществява върховен съдебен надзор за точното и еднакво прилагане на законите от всички съдилища, Върховният касационен съд прие няколко тълкувателни решения през изминалата година, които касаят проблеми по **КТ, ГПК, ЗСПЗЗ, ЗЗД и ЗС**. Постановяване на тълкувателни решения по въпроси, свързани с прилагането на закона, по които има противоречива практика, ще доведе до повишаване на качеството на работа на магистратите на по-ниските нива в съдебната система и ще се преодолее негативизмът в обществото, дължащ се в голяма степен и на непредвидимостта в действията на съда - последното се отразява най-зле на доверието на хората в работата на магистратите. В тази насока може да помогне и текущото обучение на съдиите в НИП. Продължаваме да стоим на

мнението, че регионалните обучения са добър вариант за включване на повече съдии в обучението. Надяваме се през следващата година проблематиката, свързана с въззивното обжалване да бъде застъпена в програмата на института, тъй като през изминалата година обучение на тази тема отново не бе проведено.

Във връзка с поставения в миналогодишния доклад сериозен процесуалноправен проблем - допускането на нови доказателства във въззивната инстанция, ВКС се произнесе с решения по реда на чл.290 ГПК, които са задължителни за съдилищата. Отговорът на въпросите, свързани с правомощията на въззивната инстанция и то не само във връзка с новите доказателства, но и с необходимостта от нов доклад по исковата молба и по доказателствата, въпроса за защитните средства на ответника във втората инстанция и други такива, предстои да бъде даден в тълкувателно решение на двете колегии на ВКС. В тази връзка може да се отбележи, че в голям процент от делата районните съдии подхождат формално към доклада на исковата молба и указанията, свързани с доказателствената тежест и нуждаещите се от доказване факти. Този недостатък в тяхната работа беше посочен и в предходния доклад, но не се забелязва съществено подобрение в този аспект. Това затруднява работата на втората инстанция, изисква от нея нов доклад и води до забавяне на производството. Съвестно изготвеният доклад от първата инстанция, включващ указания по доказателствената тежест, както и фактите, за които страните не сочат доказателства, би свело до минимум възможността страните да искат нови доказателства пред втора инстанция - това ще бъде само хипотезата за новооткрити и новосъздадени такива.

Появиха се **нови проблеми**, касаещи **заповедното производство и исковете, свързани с него**. Налице е все още противоречива практика на различните отделения на ВКС относно допустимостта на касационното обжалване на актовете на съда в заповедното производство. Поставя се също така въпросът: допустим ли е иск по чл.422 ГПК в случай, че е подадено възражение по чл.414, ал.1 ГПК извън срока, посочен в чл.414, ал.2 ГПК, но независимо от това съдът е дал указания на заявителя да предяви иск за установяване на вземането си. Все още има спор относно това, дали има и какви са особеностите на производството по иска по чл.422 ГПК – дали следва да се развива по правилата на общия исков процес или разкрива някои особености, специфични само за него; може ли в това производство да се привлича трето лице –помагач и да се предявява обратен иск против него, дали може да се предявява насрещен иск от страна на ответника, а също и инцидентен установителен иск. Друг проблем касае допустимостта на самостоятелен иск по чл.422 ГПК за разноски, направени в заповедното производство. Неяснота е налице и по въпроса при евентуално плащане на задължението от длъжника след издаване на заповедта за изпълнение, но преди предявяване на иска по чл.422 ГПК/при направено възражение по чл.414, ал.1 ГПК/, по какъв начин заявителят да получи разноските по заповедното производство.

Значителен е и броят на делата, които са образувани по постъпили жалби против действията на съдебния изпълнител. Следва да се обобщи, че в много случаи се касае за недопустима жалба, но има и такива, които бележат значителна правна сложност. Най-вече това са делата във връзка с обжалване на разпределение на суми, получени след публична продан на

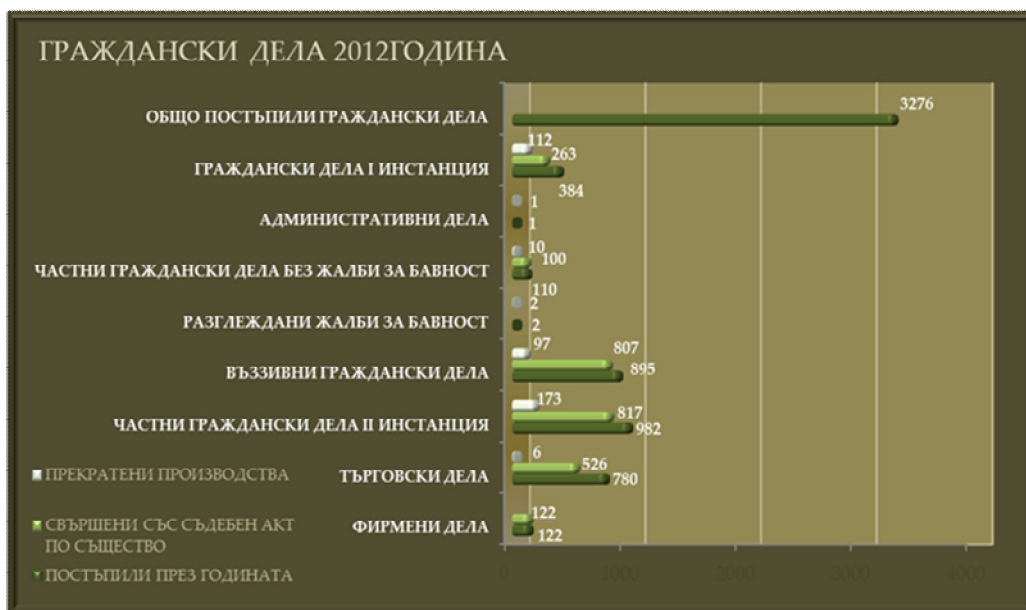
имущество на длъжника. В тази връзка се поставят доста въпроси: кои разноси на вискателите се ползват с привилегия по чл.136,ал.1,т.1 ЗЗД, в какъв ред се удовлетворява вземането, обезпечено с ипотека, ако тя е вписана след възбраната върху имота, кои кредитори, в чиято полза е допуснато обезпечение чрез налагане на запор или възбрана, се считат присъединени вискатели, когато изпълнението е насочено към обекта на обезпечението. При силно ограничения кръг от действия на съдебния изпълнител, които страните могат да атакуват и при липса на законово определение на понятието „надлежно наддаване”, съдебната практика следва да даде отговор на въпроса кои са тези действия, които са част от наддаването и надлежното им извършване подлежи на проверка по жалба срещу постановлението за възлагане .

Все още, в тежест на правосъдието е опровергаване на дефиницията и повтарян проблем „бавно правосъдие”. Сочи се, че това е един от най-големите недостатъци в нашата работа, който предизвиква силно недоволство в обществото. Горните цифри разкриват истината за въззивното обжалване по отношение на сročността и тя не е притеснителна. Професионалното ни внимание е насочено към проблемите, които възпрепятстват качествения ход на делата наред с бързината. По повод неспиращите критика към България за бавно правосъдие, както в последния доклад, така и по различни поводи от различни лица, за да си дадем реална оценка на работата и , за да дефинираме конкретните за нашия съд проблеми по сročността, през м.ноември 2012г извършихме цялостен анализ на дейността на отделението и набелязахме мерки за преодоляване на забавянето на разглеждане на делата. При извършената проверка се констатира: Общо са били спрени 14 дела, от които 10 дела са образувани преди 2012г.В големия брой случаи, делата са спирани поради наличие на преюдициален спор или по взаимно съгласие на страните. По тях, в деловодството се извършва регулярна проверка по отношение на отпадане на причините за спиране на делата и се докладват за възобновяване. Тази проверка се извършва ежемесечно. Може да се направи извод,че броят на спрените дела е пренебрежително малък и поради това, спирането не е значима причина за забавяне на производството по делата. Беше извършен преглед на причините, поради които производството по делата е продължило повече от 3 месеца /извън спрените дела/. Констатира се, че най– често до отлагане на делата се стига поради искане за **събиране на нови доказателства** – извършване на експертизи, разпит на свидетели, представяне на писмени доказателства. Става дума за спорове с по-голяма фактическа и правна сложност, което налага и събиране на допълнителни доказателства по искане на страните и служебно от съда. Често се стига до неколккратно отлагане на делата поради **неизготвяне заключенията на вещите лица** в срок, прави се отвод на вещите лица от страните или самите вещи лица си правят отвод по делото. Последните причини са довели до забавяне, за да се назначат нови вещи лица, които да се запознаят със задачите и да изготвят заключението. А продължителният срок за изготвяне на заключенията се дължи и на липсата на достатъчно вещи лица със съответната специалност-геодезисти, архитекти и др. По делата за делба на съсобствени УПИ се налага провеждане на **процедурата по чл.201 и сл. ЗУТ**, отнемаща значително време, но е извън възможностите на съда да ускори действията на администрацията. В тези случаи се налага изготвяне на проект за изменение на действащата регулация, което е задължение на страните по делото. Същото се отнася и до

делбата на съсобствени сгради и жилища, при която се изготвя инвестиционен проект. Това е свързано и с финансови ресурси, с които страните не винаги разполагат. Може би в този аспект е разумно да се предвиди възможност делата за делба, по които не е изготвен проект за изменение на регулация или инвестиционен проект, да бъдат внасяни в архив до изготвянето им. В ЗУТ не е предвиден срок за извършване на действията от страна на администрацията, с изключение на 14-дневния срок по чл.201, ал.4 . В някои случаи се стига до отлагане на делата поради назначаване на експерти, които макар и да са включени в списъка на вещите лица, отказват да извършат експертизата по различни съображения, а също и поради отчетливата липса на вещи лица с определени специалности. **Нередовното призоваване** също води до отлагане на делата, но това е по-рядко срещана причина- 8 дела са били отложени поради нередовно призоваване, като 2 от тях са отлагани по три пъти по тази причина. По част от делата се е стигнало до по-продължително разглеждане, тъй като е оставена исковата молба или въззивната жалба без движение, постъпвали са молби от страните за отлагане поради заболяване или служебен ангажимент на процесуалния представителни. Друга причина, поради която делата не са приключили в рамките на 3 месечния срок от образуването им е, че са били спрени до приключване на преюдициален спор. В някои от делата, макар отлагането да е било наложително с оглед направените доказателствени искания, до забавяне се е стигнало и поради отсрочването за след повече от 1 месец. Това основно се дължи на съдебната ваканция, при която не се разглеждат дела за времето между 15 юли и 1 септември, с изключение на изрично посочените в закона. По някои дела е констатирано отлагане поради искане на страните за постигане на извънсъдебна спогодба. В обобщение може да се каже, че в огромния брой случаи, при които се е стигнало до разглеждане на делата извън тримесечния срок, причината е била събиране на нови доказателства и трудности при намиране на вещи лица за извършване на експертизи, отводи на вещи лица, неизготвяне в срок на заключенията на вещите лица и поставяне на допълнителни задачи на вещите лица и назначаване на тройни експертизи. Това са конкретни причини, довели до забавяне разглеждането на дела през отчетната година. Въпреки, че броят им е толкова минимален, че могат да се приемат като изолирани случаи. Все пак, след като извършихме анализ на причините за забавяне на разглеждане на делата, взехме мерки за преодоляването им, като : среща с призовкарите, за да се отстранят пропуските и грешките при връчването на призовките, предложение до комисията по чл.401 ЗСВ за прецизиране на списъка на вещит лица, осъществяване на контакти със съсловни организации и научни институти, които да ни подпомогнат при избор на вещи лица, като ни предоставят списък с експерти, които биха могли да бъдат използвани за експертизи, като с този списък съдът разполага към датата на одобряване на списъците с вещи лица към м.октомври всяка година и др.За ускоряване на работата на съда следва да се използват и достиженията на съвременните технологии, като например видеоконферентна връзка в гражданския процес при изслушване на заключенията по назначени експертизи, вещите лица по които са извън съдебния район. По този начин ще могат да се назначават вещи лица и от други съдебни райони, когато не разполагаме със съответните специалисти и същевременно ще се спестят време и финансови ресурси, както и ще се ускори процеса. Изпращане на книгата на вещите лица по електронен път също спестява време и осигурява възможност за по-бързо изготвяне и депозиране на

заклучение, респ. ускорява се съдебния процес. Не веднъж сме отправяли предложения, вкл. до законодателния орган за предприемане на изменения на процесуалния закон в този смисъл.

Независимо от всички проблеми, съдиите във въззивно отделение чрез общо обсъждане се стремят да преодолеят затрудненията по прилагане на процесуалното и материалното законодателство. Големият брой недопуснати до касационно обжалване дела, в преобладаващата си част поради това, че съдът се е произнесъл в съответствие с практиката на касационната инстанция, говори за високо качество на работата и добро познаване на съдебната практика. Магистратите от въззивно отделение съзнават ясно отговорността си на инстанция, чиито акт по същество в огромния брой от случаите остава окончателен и ежедневно се стремят да повишат качеството на своята правораздавателна дейност.

ОБОБЩЕН АНАЛИЗ
на дейността на Районните съдилища
в съдебния район на Окръжен съд- Бургас
за 2012 г.

На територията на Бургаски съдебен окръг работят **осем районни съдилища** в градовете Бургас, Карнобат, Айтос, Поморие, Несебър, Царево, Малко Търново и Средец.

Юрисдикцията на районните съдилища се разпростира на административната територия на 13 общини- БУРГАС, КАМЕНО, АЙТОС, РУЕН, ПОМОРИЕ, НЕСЕБЪР, КАРНОБАТ, СУНГУРЛАРЕ, ПРИМОРСКО ЦАРЕВО, СРЕДЕЦ, МАЛКО ТЪРНОВО, СОЗОПОЛ.

През годината, правосъдие са осъществявали **54 от 56 районни съдии по щат.**

Кадровата обезпеченост е сравнително добра от гледна точка на утвърдения щат за магистрати, но пак ще подчертаем, че адекватна на натовареността от преди няколко вече години. По отношение на запълване на щата критиките са много и основателни.

Съставът на съдилищата продължава да се “попълва “ с командировани съдии, което в никакъв случай не доведе до разрешаване на кадровия проблем. Това се превърна в основен способ за преодоляване на натовареността най-вече в РС-Бургас.

При сравнение с разпределението на делата по съдилища се разкрива отново неравномерна натовареност на отделните щатове за районни съдии. Това е стар и задълбочаващ се проблем, който е типичен не само за окръга, но и за страната и в този смисъл не може да бъде разрешен със средствата на регионалното административно управление. Кадровата необезпеченост, допусната от ВСС чрез необявяване на конкурси регулярно, чрез неразрешаване принципно на въпроса с натовареността, доведе до дисбаланс в съдебния район. Административното ръководство на окръжния съд отново смекчаваше ефекта на диспропорциите чрез командироване на районни съдии и младши съдии от окръжния съд в най-натоварените районни съдилища.

На база на средната натовареност в окръга, съдилищата от Бургаски съдебен окръг са работили при различна натовареност (видно от приложенията по-долу).

Средно в окръга за 2012г. един районен съдия е разгледал **536 дела** (при 600 за 2011г. и 556 за 2010г.) и е решил **480 дела** (при 543 за 2011г.и 496 за 2010г.).

През 2012г. един районен съдия е разгледал със 64 дела по - малко в сравнение с 2011 и с 20 дела по - малко в сравнение с 2010. . Решил е с 63 дела по – малко в сравнение с 2011 и с 16 дела по – малко в сравнение с 2010г. Видо от докладите на председателите на районните съдилища, по-малкото постъпление се дължи основно на намаляване на заповедните производства.

Най-голямо постъпление и средна натовареност през годината има в районните съдилища в гр.Бургас, гр.Карнобат, гр.Айтос и гр.Поморие - средно

по 523 дела, а най-малка - в Районен съд - Малко Търново – 278 дела.
/18037+2112+1807+1588 постъпили и висящи : на заестия щат в тези съдилища 45 /

През 2012г. са били разгледани **28 968 дела**, при 31 191 дела през 2011г., при 28 931 дела за 2010г. и 22 934 дела за 2009. От всички видове в районните съдилища, свършени са **25 905** при 28 216 за 2011г. при 25 792 за 2010г. и 20 033 за 2009.

През отчетната 2012г. е налице намаление на разгледаните дела с 2223 в сравнение с 2011г. и е почти колкото 2010г. – 28 931. Намаляват и свършените дела: с 2311 бр. в сравнение с 2011 и с 113 бр. повече от 2010г.

Средният процент за окръга е **91 % от делата свършени в 3-месечен срок** през 2012 г., което показва, че въпреки големия им брой , районните съдии са съумяли да приключат максимален брой дела.

За сравнение : През 2011г. в тримесечен срок са приключили 90%, през 2010г. в тримесечен срок са приключили 88%, а през 2009 г. 91%.

В тримесечен срок, делата са свършени **по съдилища, както следва:** РС-Бургас- 88%, РС-Несебър- 85%, РС-Поморие- 86%, РС-Карнобат- 93%, РС-Айтос- 89%, РС-Царево-92%, РС-Средец- 96%, РС-М.Търново- 99%. Тези цифри едва ли не означават достигнат стандарт за бързо правосъдие, при това за една част от тях- в условията на свръхнатовареност.

По наказателните дела съдилищата постоянно в тригодишния период са показвали високо темпо на работа- **88% в тримесечен срок, при 86%** през 2011г..

Наказателните дела, свършени в тримесечен срок по съдилища са както следва: 85%- БРС, 78%- НРС, 89%-АРС, 78%-ПРС, 85%-КРС, 89%-ЦРС, 98%-СрРС, 99%- МТРС.

По гражданските дела в тримесечен срок са свършени 93,5% , при 92% през 2011г. . Въпреки отчетените проблеми при действието на новия ГПК, те не са се отразили на срочността.

Гражданските дела, приключени в тримесечен срок по съдилища са, както следва: РС-Бургас- 90%, РС-Несебър- 91%, РС-Поморие- 91%, РС-Карнобат- 96%, РС-Айтос- 89%, РС-Царево-95%, РС-Средец- 96%, РС-М.Търново- 100%

Професионалните предизвикателства за районните съдии през годината отново бяха свързани, както с приложението на ГПК, така и с НПК, но по-голямата част от тях са дългогодишни и опитни магистрати, поради което не допуснаха колебание в приложението на закона. Тук следва да се отбележи несправедливото публично negliжиране на повечето дела, разглеждани от районните съдилища и по-конкретно- на заповедното производство. Макар и такива с ниска фактическа и правна сложност, тези дела отнемат неоправдано голям процент от времето на съдиите, което положение е законово регламентирано. Заради този вид, обемите на работа на гражданското правораздаване станаха непосилни и то към момента е насочено основно към удовлетворяване на формалните изисквания без опция за усъвършенстване.

Председателите продължават да гледат критично на процеса и процедурите в новия ГПК като обективно са отразили в докладите си трудностите и проблемите не абстрактно, а в светлината на практическите решения, до които са стигнали при прилагането. Отново се посочват трудностите по администрирането на делата по заповедното производство,

тревожни са за противоречивата практика, за докладите по делата, често неоправдано натоварващи съдиите предвид интереса и обхвата на делата, които са им подсъдни.

Въпреки това, районните съдилища са намерили верния тон и не са се изкушили да припишат всички свои неблагоприятия на новоприетия ГПК. Това прави анализите им ценен източник на информация и вече достатъчно добра основа за постоянен мониторинг, което повтаряме за поредна година.

Критиката, която отправяме като въззив към дейността на районните съдии следва да продължи да бъде основа за обсъждания за уеднаквяване на практиката в региона, защото доверието и предвидимостта на правосъдието са наша задача. В този ред на мисли е положителна предпоставка засилената тълкувателна дейност на ВКС. Тук обаче следва да се посочи, че всички въпроси, поставени за решаване пред ВКС и образувани в тълкувателни дела, които са ни изпращани за становище, са изпращани и на районните съдилища по въпросите, които касаят и тях. Изключително рядко обаче сме получавали мнения или становища от районните съдии. Ето това е последицата от преекспонирането на въпроса с бързината на правосъдието. Съдиите сякаш престанаха да имат становище по правни въпроси или да се чувстват ангажирани с истинските проблеми на правосъдието, или още по-лошо- незначителни като отделни мнения, за сметка на което обърнаха погледите си изключително и основно към броя на делата си, равномерното им разпределение или единствено и само пряко касаещи ги проблеми. И тук е ролята на професионалиста- да не допуска дебата за правосъдие да излезе извън правото и го връща там винаги, когато се развихри популизъм в правосъдието.

Все пак, през отчетната година Окръжен съд не веднъж се занима с текущи проблеми на районните съдилища и най-вече с възможността за уеднаквяване на практика, защото различията в практиката на инстанциите не изглеждат като качествено правораздаване, тъй като създават несигурност у страните и подкопава доверието в съда. За съжаление, прекалено много са случаите на различни решения по напълно сходни казуси както в нашата практика, така и в тази на ВКС.

Районните съдилища отчитат като тревожно запазването на високия процент отменени определения поради несъвпадане на становищата на районните и въззивните съдии по приложението на закона относно редовността на извършването на процесуалните действия, правният интерес от исковете и тяхната допустимост. Сочат, че въззивния контрол се отличавал с по-либерален подход при тълкуване на процесуалните задължения на страните и процесуалните предпоставки за допустимост на исковете. Не е достатъчно да се напътят районните съдии от висотата на по-горната инстанция, важно е да се обсъди и разбере проблема за тази трайна тенденция, след анализ. Окръжният съд не е сезиран с този проблем и с констатациите, направени едва в годишните доклади. Активността следва да е равнопоставено двупосочна и да се реагира, когато се отчита траен проблем. Не случайно посочихме, че обсъждането на правните въпроси е по-важно от поставеното на дневен ред „броене на дела“.

Както бе посочено по-горе, районните съдии не приписват своите „неуспехи“ по делата единствено извън собствените си действия, но следва да се обърне специално внимание на тревожността, която отчитат и по въпроса за недобро познаване на динамичната нова съдебна практика, поради липса на време. Затрупани с огромен брой заповедните производства, по които са длъжни

по закон да се произнесат в 3-дневен срок, както и с несвойствена дейност по администриране на производствата, те са лишени от възможността за задълбочена работа по съществото на споровете. Ето защо, не веднъж през годината председателите на съдилищата са правили опити за оптимизиране или увеличаване на съдебната администрация, за да могат да компенсират натовареността на съдиите с чисто административни задължения и ги разтоварят от тях, но неуспешно.

Окръжният съд, на свое събрание обсъди принципно въпроса с натовареността, както и председателят многократно е алармирал и отправял предложения, напълно кореспондиращи с тези на ЕКЕП и ЕМСС, за принципно разрешаване на въпроса с разтоварване на съдиите от несвойствени дейности.

Повечето от председателите също отново отчитат необходимостта от високо квалифицирана съдебна администрация, която вещо да осъществява размяната на съдебни книжа, стриктно да отграничава специфичните документи от различните нови процедури, точно и вярно да възпроизвежда разпорежданията на съда, да следи за сроковете и на това ниво са дали оценка на качеството на работата в канцелариите, като не са спестили критика. Според докладчика, нарастващите критерии към магистратите, както и нарастващите очаквания към съда предполагат критичност и към качествата на административния персонал. Няма как да се случи електронно правосъдие при състав от служители с ограничена компютърна грамотност. Няма как да се случи добро и съвременно обслужване при липса на изисквания за специфични умения, по-висок образователен ценз и възпитание. Следва да се повишат критериите за заемане на длъжността, както и да се извършват периодични рационални атестации.

Поддържаният голям брой на постъпления на заповедни дела(макар и леко намалял през отчетната година), увеличеният брой трудови дела и структурата на постъплението на останалите граждански дела, отчитана в районните съдилища е различна поради значителните разлики в демографско и икономическото положение на районите.

В силните общински центрове делата освен, че са много, са с висок материален интерес, който не винаги е идентичен с цената на иска. Постъпват дела с все по-усложнени правни конструкции, развива се и усложнен граждански процес – насрещни иски, съединяване, възражения, встъпване. Увеличават се делата при множество на ищците или ответниците, особено по дела за собственост, като това се свързва с атакуване на множество прехвърляния. Хипотезата на един заявител срещу множество длъжници, напр. банките и търговските дружества с монополна дейност, създава струпване на дела в кратък период от време, обикновено свързан със счетоводните отчетания на дружествата. Още по-сериозната междуфирмената задлъжнялост е друг фактор, довел до драстично увеличаване както на заповедните производства, така и на облигационните. Тези данни кореспондират и с двойно увеличаване брой дела за несъстоятелност в Окръжен съд.

Отчитайки проблемите си в гражданското правораздаване, районните съдии не пестят критиките към действието на новия ГПК. Усложненото администриране по всички видове дела, включително подготовката на делата като съвкупна дейност от всичко, което следва да извърши съдията до първото съдебно заседание, заемащо по-голямата част от работния му ден, всъщност го лишава от време за чисто правна дейност, от време за размисъл и задълбоченост

при решаване на делата, от възможност за подобряване на качеството на правосъдието и повишаване на собствената си квалификация. Всъщност, постановените в закрито и разпоредително заседание определения и разпореждания се измерват в хиляди, макар че не получават статистическо отразяване, за разлика от прокуратурата, където всяко действие на прокурора се отчита като произнесен акт. Наред с това, редица производства, които по стария ГПК приключваха в изключително кратки срокове, сега “губят време” в размяна на книжа и ненужни доклади, особено по елементарни от фактическа и правна страна казуси. В съдилищата се отчита само крайният съдебен акт. Това положение изначално залага възможността за неправилни изводи за натовареността на институциите, която ще има съществено значение вкл. за кадровата политика при действието на изменения ЗСВ.

Не е мястото в годишен отчет да се развива в пълнота проблематиката на един нормативен акт, пък бил и ГПК. Най- лесно е от високо да напътим районните съдии да спазват закона какъвто е, но би било разумно тази информация да се обобщи, като тя вече е достатъчна за това. Вече можем да дадем ясна оценка за това как действа ГПК, какво е нивото на подготовка на магистратите, какви са отраженията върху правата на страните по делата. Темата е от естество, необходимо да ангажира високите нива на доктрината и юриспруденцията, но същественото е, че съдиите не са останали равнодушни, че имат сетива за проблемите, активни са и търсят решения, както и предлагат такива.

Районните съдии очакват повече от НИП. За съжаление, през отчетната година вместо усилията да са насочени смислено с множество семинари с възможност за посещението им от всички съдии, НИП отново не отговори на очакванията като включи недостатъчен брой, безинтересни и необезпечени от към места форми на обучение. Отчетено като проблем още миналата година, ръководствата на Окръжен и Районен съд гр.Бургас кандидатстваха пред НИП за изнесени обучения и бяха одобрени четири такива и за 2012г. Тази форма на семинари считаме за подходяща за разрешаване или поне обсъждане на вълнуващите ни правни проблеми, но добре би било магистратите да имат възможността да участват в обученията на национално ниво, където ще имат полза да обменят мнения с колеги от други региони, както и да чуят различни от формираните в бургаския съдебен район становища.

В докладите на районните съдилища се засягат и важни въпроси по управлението на бюджета и кадровата обезпеченост. Тревожност се изразява и по отношение на неяснотата за начина на провеждане на конкурсите, включително и по предложението на Министерство на правосъдието в законопроекта за изменение на ЗСВ. Несъгласие е изразено и по отношение на предложението за въвеждане на индивидуална норма за натовареност в посочените в законопроекта параметри.

1. Дейност на районните съдилища по наказателни дела.

През отчетния период са **постъпили 8763 наказателни дела**

2011г.- постъпили 8549 дела.

2010г. постъпили 9055 дела;

2009г.- постъпили 7549 дела;

През 2012г. са разгледани **9816** наказателни дела в осемте районни съдилища.

За сравнение:

2011г. разгледани 9688 дела;
2010г. разгледани 9906 дела;
2009г.- разгледани 8144 дела;

Свършени са 8713 наказателни дела, от които **7381** или **88%** в тримесечния срок

За сравнение :

2011г. свършени 8635 наказателни дела, от които 7385 или 86% в тримесечния срок.

2010г. свършени 8766 дела, от които 7542 или 86% в тримесечния срок;

2009г.- свършени 7290 дела, от които 6626 или 91% в тримесечния срок;

Постановени са 630 присъди по обвинителни актове.

За сравнение : 2011г.- 647, 2010г. – 625, 2009г. – 608

Одобрени са 1475 споразумения (1752 през 2011г., 1688 през 2010г. и 1527-през 2009г.).

Останали несвършени в края на 2012г. са 1103 / 2011г.- 1053 дела и 1140 за 2010г./.

Сравнението на броя на свършените дела и броя на делата постъпили през годината показва, че съдилищата се справят с постъплението, въпреки натовареността

Новообразуваните НОХД през 2012г. са **2197** бр. дела (2011г.- 2490, през 2010г. са 2381, а 2009 са 2282). Всичко за разглеждане са били 2449. Свършени са били 2212 дела, от които 1943 в тримесечния срок, или 88%.

В началото на периода са останали несвършени 252 дела, а в края на периода са останали несвършени 237 дела.

За сравнение : през 2011г.- 283 в началото и 252 в края на периода, а през 2010г. и през 2009г. са били съответно 309 и 228 в началото и 283 и 309 в края на периода.

Един от най -сигурните показатели за подобряване на дейността на съда е намаляването на несвършените дела и в този смисъл работата е била успешна, предвид увеличеното постъпление.

В съответствие с определената подсъдност, съдилищата са разглеждали възложените им от закона дела, като най-голям относителен дял принадлежи на

- престъпления против собствеността (39,3%) и
- делата за общоопасни престъпления (36,7%)

Тук обаче следва да се отбележи, че не във всички случаи делата за престъпленията против собствеността са водещи. В РС-Бургас, РС-Карнобат, РС-Средец тези дела заемат най-голям дял, но в РС-Несебър, РС-Поморие, РС-Царево, РС-Айтос най-много наказателни дела от общ характер са образувани за общоопасни престъпления по гл.ХІ НК, и по-конкретно- за престъпления по транспорта.

РС- Малко Търново пък чертае друга криминогенна обстановка. Най-много са делата, образувани за престъпления против Държавата- по чл.279 НК. При това делата не са едно и две, а 51 за разлика от предходните години, когато през 2011г. са били 11, през 2010г. -10, а през 2009г. са били почти наполовина (6 бр.) Наред с констатацията за цялостно увеличаване на броя на делата в този съд, може би идеята за закриването му ще претърпи рационална еволюция. И то не само, защото в съдебния район има ГКПП и държавна граница, при това външна за Европейския съюз, а и защото въпросът с лишаването от достъп до правосъдие следва да намери обосновано решение.

На съд са били предадени 2705 (2011г.-3282, 2010г. - 2962, 2009г. – 2601)лица.

Осъдени са 2533 лица (2011г.- 3083, 2010г. – 2788, 2009 – 2450), от които 92 непълнолетни (2011г.- 137, 2010г. – 96, 2009 – 109), а 48 лица са оправдани (при 58 за 2011г., 42 за 2010г. и 33 за 2009г.) Броят на оправдателните присъди в районните съдилища е общо 40 и те представляват едва 1,77 % /толкова е бил % и през 2011г. - 1,77 %/

В светлината на анализа, увеличение на НОХД е регистрирано за последните три години за разлика от 2005, 2006 и 2007г., когато делата са намалявали. През отчетната година има увеличаване на постъплението в сравнение с 2011г., но намаляване в сравнение с 2010г.

Намаляване има и в постъплението на **наказателните дела от частен характер** в сравнение с предходната година-през отчетният период са 112, през 2011г.- 143, през 2010г. - 130, а през 2009г.- 106, както и на делата **по по чл.78а НК**. За 2012г. те са 347, за 2011г. - 380, за 2010г. -421, за 2009г. са били 369.

Постъплението на **НАХД** е увеличено - 3426 дела през 2012г., 3179 дела през 2011г., 3242 дела през 2010г. и през 2009г. - 2408. Следва да се отбележи, че независимо от увеличения брой новообразувани НАХД през 2012г., усилията на районните съдии за бързо приключване на тези дела са видими.

Изключително натоварени са наказателните съдии и по дежурства, като този извод важи най-вече за РС-Бургас, най-натовареният съд в съдебния район. Този извод важи и за РС-Царево, където само разпитите са 245.

Структура на наказаната престъпност

2012г.

Престъпления против собствеността 1192
Общопасни престъпления 822
Против стопанството 126
Престъпления против личността 105 лица
Документни престъпления 48

2011г.

Престъпления против собствеността 1705
Общопасни престъпления 891
Престъпления против личността 136 лица
Против стопанството 99
Документни престъпления 48

2010г.

Престъпления против собствеността 1382

Общопасни престъпления 985

Престъпления против личността 132 лица

Против стопанството 74

Документни престъпления 42

В тригодишния наблюдаван период, най-често съдилищата са разглеждали и осъждали лица, предадени на съд за кражба. За това престъпление за осъдени 987 души, при 1486 през 2011г.

Данните сочат, че разкриваемостта на т.нар. дребна престъпност може да се квалифицира като ефективна, но не такива изводи следват от обсъдената по-горе в дейността на Окръжен съд разкриваемост на тежки престъпления.

При определяне на наказанието съдиите са прилагали всички видове предвидени наказания.

През 2012г. са лишени от свобода до 3 години 1652 (за 2011г.- 1964, за 2010г. – 1563, за 2009г. - 1285), от които в 1108 случая с приложение на чл.66 НК (2011г.- 1270, 2010г. – 984, 2009г. – 869). Това представлява 67,07% /през 2011г.- 64,66%/ от всички осъдени.

29 лица са лишени от свобода над 3 години (за 2011г.- 31, за 2010г. – 16 и за 2009 - 14).

По отношение на 90 лица (2011г.-119, 2010г. – 150, 2009г. – 116) е наложено наказание „глоба“. В 714 случая – пробация (2011г.-895, 2010г. – 959, 2009г – 916).

Прави впечатление изключително ниския дял на обжалваните дела спрямо общия брой -1820/9816. Това се дължи на големия брой приключили със споразумения дела/1478/.

От подлежащите на обжалване 630 (2011г.-647, 2010г. - 625, 2009г. – 608) решени по същество с присъда, обжалвани са 263 (2011г.- 231, 2010г. - 196, 2009г. – 158), или 41,75%, което също е показател по- скоро за ефективност, отколкото за качество, доколкото влизането в сила на първоинстанционната присъда, без да се развие обжалване е сигурен показател за постигане на целите на правосъдието.

Продължава тенденцията от последните години присъдите да са обжалвани от подсъдимите и техните адвокати в по-голям брой случаи, отколкото да са протестирани от прокурора.

Това е важна статистическа информация, която очертава съществена характеристика на правосъдието въобще. От една страна може да се прави извод за съответствие на наказанието с интересите на държавното обвинение, но от друга страна при сравнение с резултатите от въззивния контрол, не са рядко случаите, в които съдиите от окръжния съд се натъкват на случаи, когато липсата на протест прави невъзможно отстраняване на допуснати нарушения, прилагайки принципа за забрана влошаване положението на обжалващия.

От постъпилите в окръжния съд през 2012г. 269 въззивни наказателни дела и останалите несвършени 79 броя от 2011г. (общо 348 бр.), съотношението между жалба от подсъдим (217бр.) и протест (52бр.) на прокурора е 4,17:1.

Присъдата е потвърдена в 174 случая, в 24 случая наказанието е намалено, по 20 дела е постановено връщане на делото на първата инстанция, по 15 дела въззивният съд е произнесъл нова присъда. Налице е основание за извод за добро качество на работата на районните съдии, доколкото в преобладаващия брой случаи съдебните им актове са потвърдени.

Районните съдии са разгледали и **4059 АХД**. През 2011г. са били 3864 , през 2010г. са били 3632, а през 2009г. – 2631. Всички съдилища отчитат увеличения на броя им, въпреки това- добър показател за приключването им при отново същата кампанийност на внасянето им.

2. Дейност на районните съдилища по граждански дела

За първи път почти всички съдилища отбелязват лек спад в постъпването на граждански дела, което се дължи на намалението на заповедните производства.

В докладите на районните съдилища е посочено, че увеличение се наблюдава при облигационните искиове, делата по СК, КТ и делбите.

През 2012г. в районните съдилища са постъпили общо **17 231** граждански дела. От тях 11 095 са на Районен съд-Бургас.

За сравнение: През 2011г. в районните съдилища са постъпили общо 19506 граждански дела. От тях 12067 дела са на Районен съд-Бургас. В сравнение с 2009г. (9110 постъпили граждански дела) увеличението е с 2957бр. дела. През 2010г. (11178бр.) са били с 2068 броя повече от постъпилите през 2009г.

Разгледани са били общо **19 152 граждански дела** /2011г.-21503/.

Районните съдии са **свършили 17 192 дела** (11098 от които са на РС-Бургас).

Най-голямо е постъпването на дела по **чл.410 и 417 от ГПК- 11 523** във всички районни съдилища. Въпреки, че постъпването по този вид дела е ежедневие, съдиите не се оплакват от натоварването и сроковете за произнасяне, които ги притискат, а по-скоро от усложненото администриране, което представлява чисто техническа дейност и за което не е необходимо ангажирането на висококвалифициран съдийски труд. Тази дейност заема голяма част от ежедневието им.

Постоянно висок ръст в постъпването бележат делата по СК- 1152 постъпили и 1481 всичко за разглеждане.

Но през отчетната година най-висок е делът на **облигационните искиове**, вкл. делата от и срещу търговци. По постъпилите искиове са образувани 1419 дела, разгледани са 2304 и са свършени 1545.

Във всички съдилища е запазена тенденцията за намаляване на вещните искиове, което е резултат от променената през 2008г. родова подсъдност и определящите я данъчни оценки, чиито размери са повишени. Затова пък, тези дела все повече се характеризират с усложнена фактическа и правна страна. Висящността на тези спорове е утежнена от продължителния процес по актуална идентификация на имотите, съобразно влезлите в сила кадастрални карти.

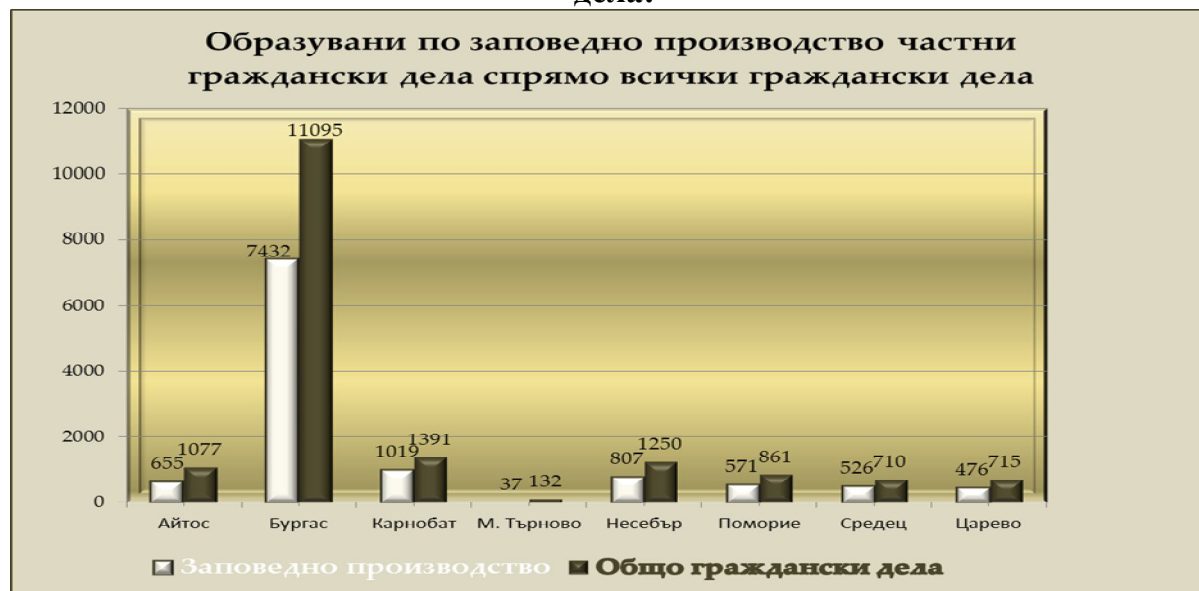
Трайно увеличение през последните години има на трудовите дела. Ръстът на увеличение е с около 50% спрямо 2009г. и приблизително еднакъв в сравнение с 2010г.и се наблюдава във всички районни съдилища. Националните данни за ръста на безработица, зачестилите случаи на незаплащане на

дължимите трудови възнаграждения и икономическата обстановка в страната, дават обяснението на повишения брой дела по КТ.

8% от делата са за домашно насилие и по Закона за закрила на децата.

По Закона за защита от дискриминацията в районните съдилища има две образувани и едно получено по подсъдност дела.

Ето така изглежда **съотношението на образуваните по заповедното производство частни граждански дела спрямо всички останали граждански дела:**

Районните съдилища продължават да търпят критика по отношение на сročността по вещните дела. Като се има предвид, че при тях се търси защита на правото на собственост в най-голям брой случаи, дейността на съда трябва да се отличава с по-висока ефективност. Тук е относим и проблема с вещите лица-недостатъчни, със спорна компетентност, свръхангажираност на няколкото добри специалисти за района.

От една страна- съдилищата в окръга срещат затруднение при разглеждане на тази група дела, което е сериозен проблем, от друга- забавянето идва изначално при снабдяване със схеми и скици от Агенцията по кадастъра и поради изправяне на нередовности, констатирани при подаване на искова молба почти по всяко второ дело, а от трета- специално делата за делба, които са двуфазни, нямат шанс да бъдат отчетени като приключени в срок, защото се броят като такива едва с постановяване на решението за извършване на делбата. Следва да се посочи, че постъплението на този вид дела е почти двойно увеличен. Разбира се, тези дела никога не могат да приключат в тримесечния срок, поради обективни причини. Обективна е забавата и, ако бъде обжалвано решението на съда от първата фаза. Този вид дела са възложени на районните съдилища, като част от изключителната им подсъдност и представляват съществен дял от работата им, но практиката показва, че въпреки полагането на всички организационни мерки за преодоляване на констатираното състояние, това е невъзможно. Новият ГПК не предложи различно от досегашното решение.

Когато говорим за качество и ефективност, не винаги това се изчерпва с потвърждаване на съдебните актове. Фактори за това са и предвиждането на делата между инстанциите в по-кратък срок, съответно скъсяване на срока до окончателното решение, както и усилията на районните съдии последователно да наблюдават дейността си по намаляване броя на несвършените дела от минали периоди и да предприемат специални мерки за приключване на тези дела.

За да бъдем докрай честни, следва да подчертаем, че дела от стари години почти няма в съдебния район.

3. Натовареност на районните съдилища

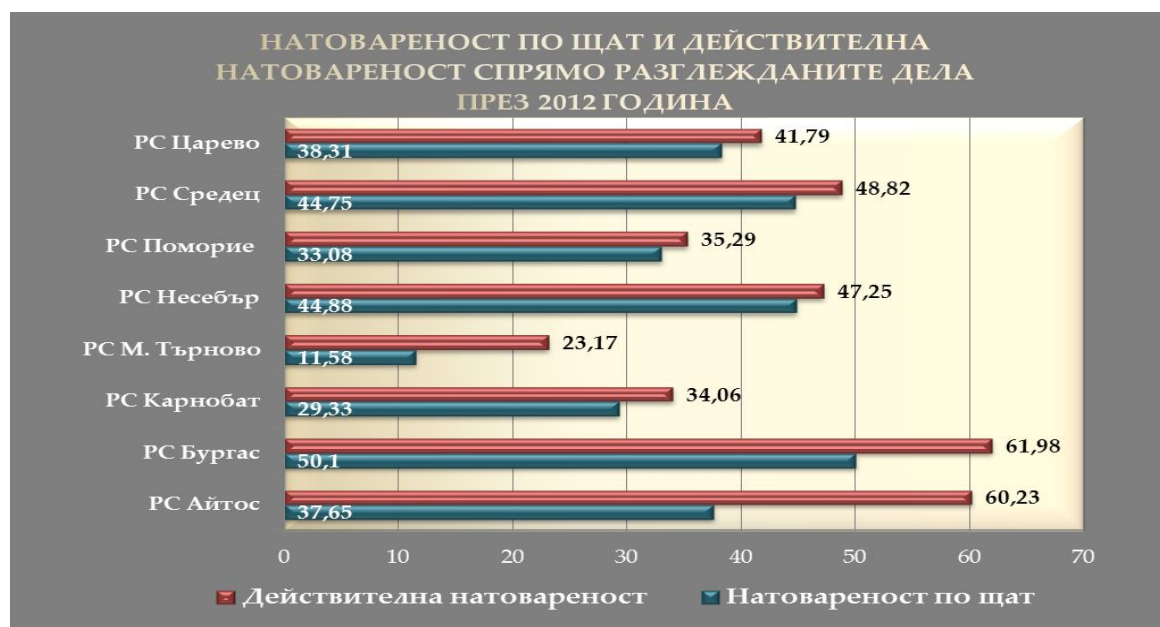
Действителната натовареност на районните съдии в съдебния район е : 52,48 разгледани дела на месец и 46,93 дела действително натовареност спрямо свършените, при отчитане на отработените човекомесеци.

Натовареността по щат при 56 бр. магистрати е: 43,11 разгледани дела на месец и 38,55 спрямо свършените дела. Това съотношение би било вярно и би било отчетено като оптимално при запълнен щат.

Натовареността на гражданските съдии по щат(20) спрямо разгледаните дела е 79,80 дела на месец, а спрямо свършените- 71,63.

Натовареността на наказателните съдии по щат(16) спрямо разгледаните дела е 51,13 дела на месец, а спрямо свършените – 45,38.

Сравнение на натовареността по щат и действителната натовареност спрямо разгледаните дела :

Подобно е съотношението и за свършените дела при действителната натовареност спрямо отчитаната по щат.

Сравнение
Действителна натовареност- общо
(Дела за разглеждане / всичко свършени дела)
2009- 2012г.

	БРС	АРС	НРС	КРС	ПРС	ЦРС	СрРС	МтРС	Средна за региона
2009г.	55,44 /	32,24/	50,35/	28,36/	26,30/	44,58 /	55,45/	7,37/	37,51
	48,82	27,42	41,53	25,16	22,55	38,63	51,45	6,79	32,79
2010г.	72,71/	45,78 /	51,21/	33,39/	30,96/	55,17/	44,50/	13,33/	43,38
	64,61	41,43	44,45	30,50	27,09	51,13	41,23	11,92	39,05
2011г.	72,25/	79,52/	49,60/	42,74/	37,17/	63,83/	59,70/	18,25/	45,8
	64,96	73,15	44,12	39,75	32,79	59,50	55,75	17,83	48,5
2012 г.	70,46 /	60,23 /	47,25/	36,41/	35,29/	41,79	48,82	23,17	45,4
	62,65	54,07	41,86	33,24	30,78	38,55	46,09	22,50	41,22

Сравнение
Натовареност по щат -общо
(Дела за разглеждане / всичко свършени дела)
2009-2012 г.

	БРС	АРС	НРС	КРС	ПРС	ЦРС	СрРС	МтРС	обща
2009г.	41,27	30,23	36,08	22,06	21,92	29,72	25,42	5,83	26,6
	36,34	25,71	29,77	19,57	18,79	25,75	23,58	5,38	23,1
2010г.	51,51	38,15	47,80	25,04	29,67	36,78	40,79	6,67	34,5
	45,77	34,52	41,48	22,88	25,96	34,08	37,79	5,96	31,1
2011г.	52,78	44,73	47,95	33,83	31,17	42,56	49,75	9,13	39
	47,46	41,15	42,62	31,47	32,79	39,67	46,46	8,92	36,4
2012г.	50,10	37,65	44,88	29,33	33,08	38,31	44,75	11,58	36,21
	44,55	33,79	39,77	26,78	28,85	35,33	42,25	11,25	32,82

Щатна обезпеченост и нужди

РС	Бургас	Айтос	Несебър	Карнобат	Поморие	Царево	Средец	Малко Търново
Съдии по щат	30	4	5	6	4	3	2	2
Съдии - незаети	-	-	-	-	-	-	-	-
Команд.	1-в РС-София	1-в РС София 1-в РС Бургас	-	1-в РС-Бургас	-	1- в РС Бургас	-	1- в РС Царево
Служ. по щат	68	13	16	17	12	11	8	5
незаети	1	-	-	1	-	-	-	-
Съотн. Служ. (всички/съдии)	2,26	3,25	3,20	3,00	3,00	3,67	4	2,50
Предложения и нужди	1 съдия 2 служ. 5 съд. помощници	-	1 съдия 3 служ.	-	-	2 служ.	-	9

Анализът показва, че най-голямо натоварване по щат за целия период има Районен съд-Бургас. Той е в категорията „съдилища с висока натовареност”, съгласно Аналитичния доклад на статистическите данни за натовареността на съдилищата в България за 2011г.

На границата на „съд с висока натовареност” се намира РС-Несебър, който през последните 3 години поддържа натовареност по щат над средната .

В групата „ съдилища със средна натовареност” по щат се нареждат районните съдилища в Айтос, Поморие, Царево и Средец.

В групата на „ниско натоварените съдилища” са РС-Карнобат и РС-М.Търново.

Показателите за натовареност по щат за региона като цяло го определят като средно натоварен регион, а тези по действителната -към високо натоварен.

Не така изглежда картината на действителната натовареност.

РС-Бургас е в групата на „сврхнатоварените съдилища” и то трайно, като там се намира за последните две години и РС-Айтос. Разликата между натовареността по щат и действителната е ясен индикатор за необходимостта от обявяването на конкурси за свободните в системата места и реално заемане на щатове от съдиите, които са назначени на тях, но са командирани в друг съд продължително. Считаме, че за РС-Бургас е необходим поне още един съдия. Районните съдилища в Несебър, Царево и Средец по действителна натовареност определено са в групата на съдилищата с висока натовареност, а останалите поддържат средна и ниска натовареност.

Някои по-важни и конкретни данни от докладите на Районните съдилища в района на Окръжен съд- Бургас:

РАЙОНЕН СЪД- БУРГАС

30 щ.бр. съдии, 3 щ.бр. държавни съдебни изпълнители, 5 съдии по вписванията и 67 съдебни служители /обща и специализирана администрация/.

Граждански дела

През 2012г. са постъпили 2 831 граждански дела – повече от 2011г., когато новообразуваните дела са били 2 784, и от 2010г. – 2 772 дела. Намалението на общия броя на постъпленията е за сметка на заповедните производства – 7 546 през 2012г., при 8 414 през 2011г. и 7 601 през 2010г. Увеличението на постъпилите граждански дела се дължи на по-големия брой новообразувани дела по Семейния кодекс, делби и искове по Кодекса на труда.

➤ **ДЕЛА ПО СК**

Разгледани са 1 029 дела – при 991 дела през 2011г. и 994 дела през 2010г.

От всички разгледани дела 823 са новообразуваните дела и 206 са заварените несвършени от предходната година. Свършени са 796 дела – 97 % от постъпилите и 77,4 % от всички разгледани.

От всички свършени дела приключени в тримесечен срок са 644 или 81 %, като за 2011г. този показател е 85 %, а за 2010г. - 92 %.

От свършените дела по СК само 32 са приключили със спогодба на страните – при 26 за 2011г. и 42 за 2010г.

➤ **ОБЛИГАЦИОННИ ИСКОВЕ**

Разгледаните дела от тази група са увеличени двойно в сравнение с 2009г. През 2012г. са разгледани 1 752 облигационни дела.

Все по-чести са случаите, в които страните желаят в хода на производството да им бъдат предоставени допълнителни срокове за обсъждане на спогодба или на споразумение за извънсъдебно уреждане на спора. Често такива споразумения се постигат след завеждане на иска, и не рядко – след приключване събирането на доказателствата. Наблюдава се тенденция за усложняване на споровете от правна страна, което може да се обясни с по-интензивната защита на длъжниците, предвид икономическата и финансова криза в страната. Нерядко дела без фактическа сложност се усложняват от страните чрез многобройни материалноправни и процесуални възражения, които причиняват отлагания на делото. Това поведение обуславя и ниския процент на облигационните дела, приключили със съдебен акт по същество.

➤ **ВЕЩНИ ИСКОВЕ**

Запазва се тенденцията за намаляване на разгледаните вещни дела – 156 през 2012г. За сравнение : През 2011г. са разгледани 178 дела, през 2010г. - 180 дела, 2009г. - 186 дела, 2008г. - 332 дела, а през 2007г. - 568 дела.

Продължава тенденцията за намалено постъпление на вещни искове. Тя е резултат от променената през 2008г. родова подсъдност и повишените данъчни оценки на недвижимите имоти, определящи цената на иска, респективно родовата подсъдност. Вещните дела са значително усложнени от фактическа и правна страна, налагат събиране на многобройни документи за индивидуализация на имота и множество релевантни за спора доказателства. С това може да се обясни сравнително ниският процент на свършените дела.

В тази група се отчитат и делата по **ЗСПЗЗ**.

Разгледани са 30 дела, от които 25 са новообразувани. 13 от тези дела са получени по подсъдност от административен съд на основание § 19 от ЗИД на АПК - (ДВ, бр.39/ 2011г.), съгласно който всички индивидуални административни актове по

Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и правилника за прилагането му, с изключение на тези на министъра на земеделието и храните, се обжалват пред районния съд по местонахождение на имота.

➤ **ДЕЛБИ**

Отчитаме драстично повишение на постъпилите през този отчетен период дела за делба – 72 /при 31 през 2011г., 67 през 2010г., 44 – през 2009г./ . Разгледаните дела за делба са 131, от които заварени от предходната година са 59.

Броят на свършените дела е константен - 49 дела, което представлява 37 % от разгледаните и 68 % спрямо постъпилите

При анализа на изложените цифри *отново се* отбелязва, че този вид дела приключват изключително бавно предвид двете фази, в които се развива производството и възможността за обжалване на решението по първата фаза.... Като съществена причина за забавянето на делбения процес следва да отчетат и продължителните процедури, които във фазата на извършване на делбата се извършват от други държавни органи – одобряването на проекти за делба и изготвяне на скици на новообразувани имоти съгласно изискванията на ЗСПЗЗ, ППЗСПЗЗ и ЗУТ.

➤ **ИСКОВЕ ПО КТ**

През 2012г. отчитаме значително увеличение на постъпленията на такива дела – 327 , разгледани 431 дела, свършени 329 дела – 76,33 % от разгледаните и 100,6 % от постъпилите.

Увеличеният брой на постъпилите и разгледани дела по КТ се дължи на икономическата криза в страната и зачестилите случаи на незаплащане на дължими трудови възнаграждения и обезщетения.

➤ **„ДРУГИ ДЕЛА”**

Тук се включват охранителните производства, делата по Закона за закрила на детето и Закона за защита от домашното насилие. Но в тази група се включват и всички установителни иски по чл.124 от ГПК, които не се квалифицират като вещни или облигационни.

Отчитаните граждански дела в тази група са със следните показатели: разгледани 1 238 дела, от които новообразувани 1 080. Налице е намаление спрямо 2011г., когато разгледани са били 1 704 дела и постъпили 1 306 дела, също и спрямо 2010г, когато разгледани са били 1 434 дела и постъпили 1 197 дела.

Отбелязва се значително увеличение на броя на свършените дела – 1 119 дела /90,4 % от разгледаните/. Запазено е съотношението от 2011г. 90,73 % , при 72,2 % през 2010г. Повишен е процентът на свършените в 3-месечен срок дела – 88,3 % (988 дела).

Запазва се постъплението на дела по **Закона за защита от домашното насилие**. През 2012г. са постъпили 117 дела, при 105 за 2011г. и 130 дела за 2010г.

Постъпилите през 2012г. дела по **Закона за закрила на детето** са 138 /147 са постъпили през 2011г., 129 през 2010г./.

➤ **ЗАПОВЕДНО ПРОИЗВОДСТВО**

През 2012г. са постъпили 7 546 дела. Налице е намаление спрямо 2011г., когато са постъпили 8 414 дела, като постъпленията са приравнени към тези през 2010г. – 7 601 дела.

Свършените през 2012г. дела са 7 529 дела.

8 424 дела – 99,77 % от постъпилите и 98,38 % от разгледаните общо 7 653 дела. В тримесечен срок са свършени 99,44 % от свършените дела /7487/ и 97,83% от всички разгледани.

Останали са несвършени само 124 дела. Приблизително същият е и броят на делата, постъпилите в последните три работни дни от отчетния период /21., 27. и 28.12.2012г./ - 121 дела.

Отново следва да се подчертае, че работата на съдиите по администрирането на тези дела, макар и често чисто техническа, обема голяма част от ежедневната им работа

– трудности при връчването на книгата, срокове по чл.47 ал.2 от ГПК, указания до заявителите за представяне на справки за адресна регистрация на длъжниците, произнасяне по многобройни молби за продължаване на срокове в тази връзка и снабдяване със съдебни удостоверения, следене на срокове за възражения срещу издадените заповеди, разпореждания за издаване на изпълнителни листи след влизане в сила на заповедите по чл.410 от ГПК, указания за предявяване на искове от заявителите при предявени в срок възражения от длъжниците, следене на срокове за предявяването на тези искове с оглед евентуалното обезсилване на постановените заповеди и т.н., и т.н. И към настоящия момент липсват законово уредени механизми за облекчаване на тази техническа дейност на съдиите, нито установени начини и средства за отчитане обема на тази дейност.

- **ДРУГИ ЧГД**- Разрешения за теглене на детски влог; разрешения за извършване на разпоредителни действия от непълнолетни/ малолетни лица, молби за вписване на отказ от наследство, искания за назначаване на особен представител.

Други дела се разпределят на случаен принцип – възражения по чл.250 от ГПК-отм., искания на съдебни изпълнители по чл.448 от ГПК, молби за приемане на наследство по опис, молби за обезпечаване на бъдещи искове и на доказателства. Освен разглежданите в открито съдебно заседание ч.гр.дела /напр. обезпечение на доказателства, молби по чл.448 ГПК/, по-дълъг период на висящност имат и съдебните поръчки, извършвани по реда на Регламент (ЕО) № 1393/ 2007г. и Регламент (ЕО) № 1206/ 2001г. на Съвета на Европа. Техният брой през настоящата година е изключително повишен 132 дела – при 36 за 2011г. и 50 за 2010г. Изложеното обяснява наличието на неприключили до края на отчетния период 34 ч.гр.дела /4,57 % от разглежданите/. Следва да се има предвид, че само през последните два месеца от отчетния период са образувани 38 съдебни поръчки.

Наказателни дела

През 2012 година в Районен съд-гр.Бургас са **постъпили общо 5025 нови наказателни дела** (4869 дела за 2011г.). Заедно с останалите от предходна година **622 дела**, общо са разгледани **5647 наказателни дела** (5554 за 2011г.). От посочените **5647 дела за разглеждане: 1129 НОХД** (1137 през 2011г.), **100 НЧХД** (76 през 2011г.), **168 са делата по чл. 78а НК** (180 през 2011г.), **ЧНД – 1392** (1038 през 2011г.), **ЧНД - разпити – 393** (389 през 2011г.) и **НАХД – 2465** (2049 през 2011г.).

Налице е динамика в постъпленията по различните видове дела. Очевидно е увеличението в общия брой на постъпилите през годината дела (със 156 дела повече от 2011 г.), по-значително е увеличението в постъпленията на НЧД (включително от досъдебно производство) и НАХД през годината, отчита се незначителен спад в постъпленията на НОХД, НЧХД и делата по чл. 78а от НК, НЧД-разпити бележат задържане на нивото от 2011 г.

- **НОХД – 88.4 % приключили дела, от които 86 % в тримесечен срок** **288 наказателни дела от общ характер** са приключили със съдебен акт по същество. По **710 дела** производствата се водят статистически прекратени, при следните основания:

- 422 дела** са прекратени поради одобрени споразумения по чл. 382 от НПК (споразумения, внесени от прокурора);

- 241 дела** са прекратени поради одобрени споразумения по чл. 384 от НПК (споразумения, постигнати и одобрени след образуване на съдебното производство);

- 23 дела** са върнати за доразследване на прокурора (за сравнение през 2011 г. тези дела са били 32, през 2010 г.- 38, а през 2009 г. - 21);

- **25 дела** са прекратени по други причини.

Неодобрените споразумения за решаване на делото са общо **19**.

През отчетната година традиционно високо е постъпленето на дела за **престъпления против собствеността**. Типично за първоинстанционен районен съд, най-големият брой постъпили дела са за престъпления против собствеността. За престъпления по Глава V от НК са постъпили общо 405 нови дела, и заедно с делата от предходна година, общия брой на делата за разглеждане е 480 (567 през 2011г.), от които са приключени 408 дела (85 %). От общия брой свършени дела, 163 дела са решени с присъда по същество, а по 222 дела е било одобрено споразумение по чл. 381-384 от НПК.

Следващата група дела, отличаваща се с голямо постъпление, са делата образувани за общоопасни престъпления по Глава XI от НК. Новообразувани са 378 дела, разгледани са общо 397 дела и от тях са приключени 377 дела. В тази група, с най-висок дял са делата за престъпления, свързани с наркотични вещества, по специално чл. 354а, ал. 3, 4 и 5 и чл. 354 в НК - общо 65 дела, от които 63 новообразувани и 2 останали от предходна година. Следват престъпления по транспорта – 45 новообразувани дела, общо разгледани 46 дела, следвани от делата за противозаконни отнемания на МПС по чл. 346 НК – общо 16 дела, от които 14 новообразувани дела и две от предходна година

....

Постъпленето на дела за престъпления против стопанството по гл.VI НК през отчетния период бележат драстичен спад. Новообразуваните дела от тази група за периода са общо 6, толкова са и разгледани и свършени през годината (за сравнение през 2011 г. са били образувани 35 дела по тази глава, разгледаните дела са били 35 и са свършени 30 дела).

С над 35 % е нараснал общият броят на новопостъпилите през 2012 година дела по ЗБППМН, за реабилитации, принудителни медицински мерки по Закона за здравето и по чл. 89 от НК, и кумулации, в сравнение с предходната година. Новообразувани са общо 700 дела от тази група (465 дела през 2011 г., през 2010 г. - 438 дела, през 2009г. – 404 дела).

Значително по-голям е броят и на частните наказателни дела, образувани по всички искания към съда в досъдебното производство – през 2012 г. новообразуваните дела от този вид са 1253 (931 дела през 2011 г.).

През годината състави на БРС са постановили оправдателни присъди по общо 19 дела. Присъдите по 8 дела са били протестирани, като по 6 от тях присъдите са били потвърдени с решения на въззивния съд, една присъда е отменена, и една е изменена в гражданско-осъдителната ѝ част. По две от делата протестите са оттеглени от въззивния прокурор, по две от делата въззивните прокурори са направили изявление, че не поддържат протеста. По останалите дела присъдите са влезли в законна сила, след като не са били обжалвани и протестирани.

През 2012 г. в БРС са постъпили общо **618** искания до Председателя на съда за разрешаване достъп до трафични данни на основание чл. 250а от ЗЕС... Председателят на РС-гр.Бургас и изрично упълномощените от него съдии са дали общо **498 разрешения** за достъп, и са постановили общо **120 разпореждания за отказ** да се предостави искания достъп.

НАТОВАРЕНОСТ НА СЪДИИТЕ ОТ БРС :

Година	Човекомесеци	Средномесечно натовареност на съдия/ постъпили дела	Средномесечно натовареност на съдия / разгледани дела	Средна натовареност на съдия / свършени дела
2009	268	50,9	55,44	48,82
2010	255	65,7	72,7	64,61

2011	263	64,4	72,25	64,96
2012	291	55,39	61,98	55,08

РАЙОНЕН СЪД- НЕСЕБЪР

В Районен съд гр.Несебър е разкрит щат както следва: една позиция за административен ръководител-председател-Йорданка Майска-Иванова, четири позиции за длъжност съдия в районен съд- Нина Моллова, Мария Берберова, Атанаска Атанасова и Димитър Узунов, един държавен съдия-изпълнител, двама съдии по вписванията и шестнадесет служители.

Сградата, в която сега са настанени Районен съд, Районна прокуратура и Службата по вписвания е двуетажна с застроена площ от 240кв.м. и РЗП – 646кв.м., построена е през 1985г. Същата е крайно недостатъчна да поеме целия поток от граждани и няма възможност да бъде пригодена за достъп на инвалиди, стая за адвокати, стая за арестанти. Особено належащ за разрешаване е проблема с липсата на пространство, в което да се обособят стаи за съхранение на веществени доказателства и архив, както за съда, така и за прокуратурата. Сградата разполага с две заседателни зали. С решение № 143 по протокол № 6/30.04.2004г. на Общински съвет-Несебър за нуждите на органите на съдебната власт в гр. Несебър е учредено право на строеж за изграждането на сграда – Съдебна палата. Подписан е договор за учредяване на безвъзмездно вещно право на строеж върху недвижим имот, общинска собственост между Община Несебър и Районен съд гр.Несебър на 08.08.2005г.. Издадено е разрешение за строеж № 49/20.06.2007г. на Община Несебър. Петгодишният срок за реализиране отстъпеното право на строеж изтече на 08.08.2010г., за което МП са писмено уведомени да предприемат необходимите действия. С решение № 1117 по Протокол № 31/14.10.2010г. Общински съвет-Несебър отново е учредено право на строеж за изграждането на сграда – Съдебна палата за нуждите на органите на съдебната власт в гр.Несебър по инициатива на МП.

Постъпилите дела през 2012г. са 2376 бр., при 2498бр. за 2011г., 2489 за 2010г., 1816 за 2009г. и 1297 за 2008г..

От постъпилите през 2012г. 2376дела, 1250 са граждански и 1125-наказателни.

Разликата в постъпленията в сравнение с предходната година е обусловена от факта, че постъпилите заповедни производства са точно с 200 по-малко, като се компенсират до известна степен с увеличеното постъпление на наказателните дела.

Всичко дела за **разглеждане** – 2693.

От **свършените** през годината общо 2386 дела в срок до три месеца са приключили 2024бр., при 2559дела за 2011г., от които в срок до три месеца са свършени 2216бр.дела, при 2009 за 2009г./от общо свършени 2489/, 1616 за 2009г./от общо свършени 1786/ и 1120дела за 2008г./от общо свършени 1210/.

Следователно приключените в срок до три месеца дела са 85% от делата за отчетния период, при 87% за 2011г., 81% за 2010г.. Процента на свършените в тримесечния срок дела е сравнително висок и се задържа такъв през разглеждания тригодишен период.

Натовареността по щат е 44,88 дела за разглеждане и 39,77 свършени като действителната натовареност е 47,25 дела за разглеждане и 41,86 свършени дела. Един съдия е разгледал общо 538,6 дела и е свършил 477,2 дела.

От приключените през 2012г. общо 340 НОХД с произнесена присъда са 60, останалите -със споразумение

Запазва се тенденцията за заемане на най-значителен дял от общоопасните престъпления-170 постъпили през годината, от които 138 в транспорта. На второ място

отново са престъпленията против собствеността-115 , от които основен дял заемат кражбите -85; 13 по чл.198 НК ; 7 за присвояване и 6 за измама по чл.209-211НК. Делата образувани за престъпления против личността са 15. По Глава VI престъпления против стопанството –16.; Престъпления против реда и общественото спокойствие –1; Документни престъпления –3.

Относно вида на наложените наказания се наблюдават следните тенденции :

- намаляване относителния дял на наложените наказания пробация от общо наложените наказания;
- значително увеличаване броя на наложените наказания лишаване от свобода;
- не се запазва тенденцията от предходни периоди за увеличение дела на наказанията пробация за сметка на наказанията лишаване от свобода.

През 2012г. в РС-Несебър са били оправдани общо 9 лица по НОХДела, 8 лица са признати за невиновни по обвинения по НЧХДела и 3 лица са оправдани по НАХДела, образувани по реда на чл.78а от НК.

При отчитане натовареността на магистратите в РС-Несебър председателят счита, че следва да се вземе предвид и общоизвестния факт, че в малките съдилища е невъзможна специализация на съдиите, чрез обособяването им в наказателни и граждански колегии, поради което пред съдиите са сложени за разглеждане и решаване изключително широк спектър от правни спорове. Посочва също, че при обсъждане на въпроса за натовареността на съда следва да се отчете и обстоятелството, че служебните задължения се изпълняват със същия интензитет и през летния сезон.

РАЙОНЕН СЪД- ПОМОРИЕ

В началото на отчетния период съдийският щат в Поморийски районен съд е бил четири щатни бройки. Председател на съда е съдия Веселин Белев, а районни съдии – Нася Япаджиева, Димитър Димитров и Ивайло Бъчваров. През отчетния период не са настъпили промени в съдийския щат и персоналният съдийски състав.

В началото на отчетния период щатът на съдебните служители при Поморийски районен съд е бил дванадесет щатни бройки.

Общо дела за **разглеждане** за отчетния период – 1588, при 1784 за 2011г. и 1424 за 2010г., от които :

- **постъпили** дела 1378, при 1606 за 2011г. и 1274 за 2010г.
- останали несвършени в началото на отчетния период 210, при 178 за 2011г. и 150 за 2010г.

Общата тенденция от последните години за увеличаване броя на постъпилите дела **не се** запазва през последния отчетен период, като това е изразено най-вече при частните граждански дела.

Общ брой **разглеждани наказателни** дела 603, в това число 517 новопостъпили и 86 останали несвършени в началото на отчетния период.

Запазва се съществения дял от наказателните дела, приключили със споразумение по чл.381 и чл.384 НПК

Не се запазва тенденцията от предходните отчетни периоди към увеличаване броя на постъпилите наказателни дела от всички основни видове. Постъплението на наказателни дела от общ характер е намаляло спрямо предходната година, но е увеличено спрямо началото на изминалия тригодишен сравнителен период.

Съществено е увеличено постъплението на административнонаказателните дела в подкатегиите им постановления на прокурора по чл.78а НК и жалби срещу наказателни постановления.

Съществено е намалял броят на делата по УБДХ, но техният брой традиционна е малък и не се отразява съществено на общия брой АНД.

Увеличен е броят на ЧНД, образувани по искания за разпити на свидетели и уличени по искане на разследващия орган, което е индикация за повишена активност на органите на досъдебното производство спрямо предходния отчетен период. В рамките на тази категория дела се наблюдава съществено намаляване на броя на исканията за вземане на мярка за неотклонение задържане под стража по чл.64 НПК

Тенденцията за най-голям брой дела за общоопасни престъпления и такива против собствеността е постоянна в съдебния район. От общоопасните престъпления традиционно най-голям е дела на тези по транспорта.

От прекратените наказателни дела от общ характер 6 са били върнати на прокурора за отстраняване на допуснати процесуални нарушения на досъдебното производство, при 12 за 2011г. и 8 за 2010г

С частична оправдателна присъда са завършили 8 дела, при 10 за 2011г. и 12 за 2010г., а с изцяло оправдателна присъда са завършили 4 дела, при 5 за 2011г. и 5 за 2010г.

През отчетния период в гражданска колегия на съда са **разглеждани 985 дела**, при 1245 за 2011г. и 966 за 2010г. :

- **постъпили 861**, при 1127 за 2011г. и 869 за 2010г.,

- 124 останали несвършени в началото на отчетния период, при 118 за 2011г. и 97 за 2010г.,

- 56 получени по подсъдност, при 54 за 2011г. и 34 за 2010г

Не се запазва очерталата се от предходни периоди тенденция за увеличение на броя на частните граждански дела с предмет издаване на заповед за изпълнение по чл.410 и чл.417 ГПК.

Натовареност по щат – с/о дела за разглеждане- 33.09

Натовареност по щат – с/о свършени дела- 28.85

Действителна натовареност – с/о дела за разглеждане-35.28

Действителна натовареност – с/о свършени дела- 30.77

РАЙОНЕН СЪД –КАРНОБАТ

През отчетната 2012 г. в КРС са работили шестима районни съдии- Чанко Петков-Председател, Златко Костадинов, Александра Коева, Димитър Маринов, Георги Грънчев и Мариела Иванова. Съдия Георги Грънчев е командирован в РС-Бургас от 01.04.2012г.-31.12.2012г. Броят на служителите в Районен съд - град Карнобат е 18.

През отчетната 2012 година в съда са **постъпили** като новообразувани по видове следните дела: **наказателни** общо – 550 броя, от които НОХД – 195 броя, **граждански** дела – 1391 броя, от които 96 броя частно-граждански дела и 1065 броя заявления по чл.410 и чл.417 от ГПК

Най-голям брой НОХД през 2012 година са за престъпления против собствеността-112 броя, следвани от: общоопасни престъпления – 51 броя, против стопанството –15 броя; против личността и против брака, семейството и младежта – по 5 броя; против правата на гражданите – 2 броя ; против държавата и обществените организации – 1 броя; против реда и общественото спокойствие – 4 броя

От общият брой постъпили граждански дела през 2012 година – 1391 броя по видове, техният състав е следният: по СК– 86 бр.; облигационни – 30 бр.; вещни искове – 26 бр.; делби – 15 бр.; трудови – 23 броя; финансови начети – 0 бр.; - други дела – 145 броя; административен характер – 1 брой; заявления по чл. 410 и чл.417 от ГПК – 1065 бр.

През отчетната 2012 г. в Карнобатския районен съд са постановени две оправдателни присъди

Средната натовареност на един съдия през 2012 година в Карнобатски районен съд е 33,44 %.

РАЙОНЕН СЪД- АЙТОС

През 2012 година са постъпили като **новообразувани** общо 1638 броя дела, от които 561 бр. наказателни и 1077 бр. граждански дела.

От общият брой 1077, постъпилите **граждански** дела през 2012 година по видове са както следва:

- по Семейния кодекс – 96 бр.;
- облигационни – 55 бр.;
- вещни иски – 2 бр.;
- делби – 16 бр.;
- трудови дела – 11 бр.;
- финансови начети – 0 бр.;
- други дела – 200 бр.;
- частно-граждански дела – 87 бр.;
- дела от административен характер – 4 бр.;
- по чл.410 и чл.417 от ГПК (заповедно производство) – 655 бр.;

От общия брой 561 **наказателни** дела, 187 бр. са образувани като НОХД, 14 бр. - НЧХД, 38 бр. по предложение на прокурора по чл.78 А от Наказателния кодекс, 76 бр. – частни наказателни дела, 24 бр. ЧНД-разпити и 222 бр. - АНХД.

От постъпилите на брой 187 наказателни дела, тези от общ характер през 2012 година по видове състави от НК са, както следва:

- против личността – 10 бр.
- против правата на гражданите – 0 бр.
- против брака, семейството и младежта – 17 бр.
- против собствеността – 45 бр.
- против стопанството – 18 бр.
- против държавата и обществените организации – 2 бр.
- документни престъпления – 4 бр.
- против реда и общественото спокойствие – 4 бр.
- общоопасни престъпления – 87 бр.

При проследяване постъплението на НОХ делата по статистическия отчет се стига до извода, че най-актуални са посегателствата против собствеността по глава V от Наказателния кодекс, преди всичко кражбите, следвани от общоопасните престъпления, особено по транспорта, както и против брака, младежта и семейството.

През годината са постановени две оправдателни присъди.

Средната месечна натовареност за съда е 150,58 бр., а за съдия –разгледани и свършени, съответно: 37,65 бр. и 33,79 бр., а **действителната** натовареност – **разгледани 60,23 бр., а свършени – 54,07 бр.**

Щатът на Районен съд-гр.Айтос по последното щатно разписание, утвърдено от Висшия съдебен съвет включва: 4 (четири) щ.бр. съдии, и 13 (тринадесет) съдебни служители - обща и специализирана администрация. ...В началото на отчетния период щатът на съда е непопълнен и е функционирал в непроменен спрямо предходния период на отчитане, съдийски състав от трима магистрати – районни съдии: Мария Джанкова-Председател, Николай Гемеджиев и Атанас Николов. Съдия Атанас Николов встъпва в длъжност “съдия” в Районен съд-гр.Айтос на 24.11.2008 г. след провеждане на конкурс, но със Заповед № 778/10.05.2010г. на Председателя на ВКС , той е командирован, считано от 25.05.2010 год. и към настоящия момент, в Софийски районен съд.

След обявен конкурс за повишаване в длъжност и преместване в органите на съдебната власт, на единствената незаета длъжност районен съдия, с решение по Протокол № 9/01.03.2012 год. е назначена Тая Генчева Спасова, встъпила в длъжност на 09.04.2012 година.

Със Заповед № 791/02.11.2012 год. на Председателя на БОС, поради тежък колективен конфликт, съдия Гемеджиев е командирован, считано от 05.11.2012г. до 31.12.2012г. в Бургаския районен съд.

На този етап, Районен съд-Айтос няма нужда от структурни промени, по отношение щата на магистратите (въпреки, че последната му промяна е през 2002г.), а по-скоро от оптимизиране на състава и решение на въпроса относно сročността на командироване на съдия Николов.

За задоволяване на битовите нужди на съда е поискано с молба изх. № 259/24.08.2006 г. до Областния управител на Бургаска област предоставяне на помещенията от бившата ТДУ гр. Бургас – държавна собственост. В края на 2010 година проблемът за пореден път е поставен на вниманието на Областна управа - Бургас. В началото на 2011 год. е назначена и извършена експертиза за установяване техническата възможност за функционалното свързване на посочените помещения и с писмо изх.№ 11-00-110/02.04.2012 год. е заявено положителното становище и стартирана процедура по предоставяне в управление на Министерство на правосъдието, за нуждите на Айтоския районен съд и прокуратура и изготвен проекто-договор между Областна управа и МП.

РАЙОНЕН СЪД- ЦАРЕВО

Царевският районен съд през 2012 година работи с голяма натовареност. В съда до настоящия отчетен период работиха двама съдии, един съдебен изпълнител и един съдия по вписванията. Третият съдия по щат през целия отчетен период беше командирован в Бургаски районен съд, но от месец април 2012г. в РС-Царево, предвид нарасналия обем на работата през предходната година, беше командирован до края на 2012г. съдия от състава на РС-Малко Търново. През периода работиха единадесет служители.

Съдии в РС- Царево са Румен Йосифов-Председател, Минчо Танев и Татяна Станчева-назначена на длъжност районен съдия в щата на РС-М.Търново.

През 2012 година в РС-Царево са разгледани общо 775 бр. **граждански дела**. От тях **постъпили** през годината - общо 715 граждански дела: по общия ред – 132 бр., 15 бр. бързи производства по чл.310 ГПК, 3 бр. административни по ЗСПЗЗ и ЗВГЗГФ, 30 бр. частни граждански дела, 518 бр. дела по чл.410 и 417 ГПК и 17 бр. други граждански дела.

През 2012 година в РС-Царево са **разгледани** общо 604 бр. **наказателни дела**. От тях **постъпили** през година са общо 560 бр. Новообразувани са 114 бр. наказателни от общ характер дела, 5 бр. наказателни дела от частен характер, 212 бр. наказателни частни дела от досъдебното производство, наказателни дела по чл.78а НК – 12 бр. и наказателни дела от административен характер – 217 бр.

Натовареността по щат на съдиите през 2012 година е 38.31% спрямо всички дела за разглеждане и 35,33% спрямо свършените дела , но тъй като през цялата отчетна година в РС-Царево не работиха предвидените по щат трима съдии (от януари до април съдиите бяха двама), действителната натовареност е по-висока – 41.79% спрямо всички дела за разглеждане и 38,55% спрямо свършените дела. С командироването на съдия Татяна Станчева в РС-Царево натовареността на съдиите придоби нормални размери.

По отношение на наказателните дела има **намаление на постъплението при делата от общ характер** – 114бр. /160бр. през 2011г. и 149бр. за 2010г./, като се запази високо и постъплението на частни наказателни дела, особено разпитите пред съдия.

Престъпления против личността.

От този вид престъпления през отчетния период постъпиха четири дела, като общо за разглеждане делата бяха шест, едно от които беше за блудство и развратни действия с малолетни, а другите за леки телесни повреди

Престъпления против собствеността.

Както и през предходни години, и през отчетния период делата за този вид престъпления бяха значителен брой. Разгледани бяха общо 35 бр. дела – 33бр. новообразувани и 2бр. останали от предходния период. От тях 32 бр. бяха за кражби, 1бр. – грабеж, 1бр. – присвоявания, и 1бр. измами.

Престъпления против правата на гражданите в това число против интелектуалната собственост.

От този тип дела постъпиха през годината 6бр., касаещи престъпления по чл.172б НК – използване на чужда търговски марка.

Престъпления против реда и общественото спокойствие.

Делата по тази глава на НК бяха за хулиганство – 2бр.

Общоопасни престъпления.

Преобладаващи бяха престъпленията по транспорта и особено свързани с управление на моторно превозно средство след употреба на алкохол – чл.343б НК. От разгледаните 63бр. дела, от този тип бяха 53бр. От тези дела само 5бр. приключиха с присъда и 47бр. – със споразумение.

Разгледаха се 6 бр. дела свързани с наркотични вещества, всички приключили със споразумение.

През настоящата година не бяха постановени оправдателни присъди.

През 2006г., след проведени разговори с общинската администрация в гр.Царево за предоставяне на строително петно за изграждането на нова съдебна палата, със свое решение Общинският съвет учреди в полза на Висшия съдебен съвет безвъзмездно право на строеж върху общински УПИ III, кв.10, с площ от 395кв.м. по ПУП на гр.Царево, за изграждане на четириетажна сграда за съд и прокуратура с височина 15 метра и РЗП – 1975кв.м. Беше обявена обществена поръчка и по нея се изработи идеен проект за новата съдебна палата. През 2006г. се извърши конституционна промяна, която предостави стопанисването на съдебните сгради на Министерството на правосъдието, поради което работата по проектирането на съдебната палата след известно забавяне продължи след август 2008г., като вече беше изработен работен проект и през 2010г. той се одобри, но все още не е пристъпено към строителството на така необходимата нова съдебна сграда за районния съд. Неблагоприятно влияние в тази насока оказва настъпилата през периода финансово-икономическа криза, свързана и с недостатък на бюджетни средства за изпълнение на мероприятия от този тип. През отчетната година отново се предприеха действия по реализацията на проекта от поредното ръководство на Министерството на правосъдието, но те засега не се увенчани с резултати.

РАЙОНЕН СЪД- СРЕДЕЦ

Утвърденият щат за съдии в Районен съд – гр. Средец е зает към края на 2012 година. В съда през 2012 година са работили : Председател – Стоян Петров Георгиев, съдия Красимира Тончева Донева и 8 служители . . .

През 2012 година в Районен съд – гр. Средец са постъпили общо **995** граждански и наказателни новообразувани дела, при 1122 през 2011 година, 935 през 2010 година. Общо през периода за разглеждане е имало **1074** дела .

През 2012 година са постъпили **710** граждански дела, при : 818 граждански дела през 2011 година, 664 граждански дела през 2010 година и 378 постъпили граждански дела през 2009 година.

От образуваните и разглеждани през отчетния период 560 дела по **чл. 410 и чл. 417 от ГПК**, са свършени **558** дела

Новообразувани са **285** наказателни дела. В сравнение с предишни отчетни периоди, изключая 2011 година, броя на наказателните дела се е увеличил.

Както и през предишния отчетен период, през настоящия отчетен период, най-голям дял от разглежданите наказателни от общ характер дела имат **делата за престъпления против собствеността – 57**. Не може да се приеме за незначителен и дялът на делата за извършени **“общоопасни престъпления” – 43**. Над **100%** се е увеличил броят на делата, образувани за извършени **престъпления против стопанството – 19** дела. Делата са били за придобиване на дърва от държавния горски фонд, без съответно писмено разрешително, за неправомерно присъединяване към електроразпределителната мрежа и водоснабдителната система. Наличието на такива дела, както и през посочените години, следва да се обясни с изменението на чл. 235 от НК – заличаването от състава на престъплението изискването с деянието да са причинени немаловажни вреди, а също с безработицата и липсата на средства и със социалния статус на населението в района.

През 2012 година значително е намалел броят на наказателните от частен характер дела-3.

Значително е намалението на делата по чл. 78а от НК. През 2012 година в Районен съд – гр. Средец е имало за разглеждане **13** броя дела

Общо през 2012 година, заедно с досъдебните производства – разпити, в Районен съд – гр. Средец е имало за разглеждане **82** частни наказателни дела, при 104 дела през 2011 година.

През 2012 година в Районен съд - гр. Средец е имало за разглеждане **72** наказателни от административен характер дела

Средно месечно дела за **разглеждане** от един съдия в Районен съд – гр. Средец са били **44,75** дела, при 49,75 дела през 2011 година.

Средно месечно **свършени дела – 42,25** дела – **30,33** граждански дела и **11,92** наказателни дела.

Средното съотношение **дела за разглеждане – свършени дела месечно** е било **1,06**, което е запазено в сравнение с предишните отчетни периоди – 1,07 през 2011 година, 1,07 през 2010 година, 1,08 през 2009 година, 1,09 през 2008 година.

През отчетния период в Районен съд – гр. Средец е нямало изцяло оправдателни присъди по НОХД.

От месец юни 2001 година Районен съд Средец е настанен в дадена за безвъзмездно ползване сграда, публична общинска собственост. От втория и трети етажи съдът заема общо 9 помещения, както и част от подпокривното пространство. Почти всяка от службите е устроена в отделно помещение, доколкото това е възможно поради съвместяване на няколко длъжности от служителите. Наложително е да се разреши проблема с битовото устройване на съда, като се има в предвид, че сградата е

отдадена под наем от Община Средец, в която сграда, на втория етаж се помещават Районна прокуратура – гр. Средец и служители от дирекция “Охрана на съдебната власт”, а първия етаж от сградата е собственост на физическо лице. Сградата е с един вход. Обособените помещения, ползвани от Районен съд – гр. Средец са крайно недостатъчни за нормалното функциониране на съдебната администрация и не позволява да се създадат условия за напълно спокойна работа. Липсва физическа възможност да бъдат подsigурени помещения за съхраняване на документи и архив според законовите изисквания, каквито допълнително поставя и Закона за защита на класифицираната информация. Сградата не отговаря на изискванията за противопожарна безопасност. Не е възможно преустройването ѝ, за да се осигури достъп на хора с увреждания и изпълнението на изискванията на Наредба № 4/2008 година за правилата и нормите за безопасност и охрана, конкретно - обособяване на “зона за сигурност”, помещения за временно пребиваване и изолация на конвоирани лица и помещения с други специфични изисквания.

РАЙОНЕН СЪД- МАЛКО ТЪРНОВО

Утвърденото щатно разписание на Районен съд гр. Малко Търново за 2012г.

включва две съдийски длъжности – съдия Мария Москова-председател и съдия Татяна Станчева- Иванова-командирана в РС-Царево, по един щат за съдия по вписванията и за държавен съдебен-изпълнител и 5 щатни бройки съдебни служители.

Т.е. отново през целия отчетен период - от 01.01.2012г. до 31.12.2012г. в РС-Малко Търново работи един съдия и това е оптималната необходимост.

През отчетната 2012 година в съда са постъпили общо **132 граждански** дела (при 130 дела за 2011г. и 80 броя за 2010г.), от които новообразувани 118 дела и 14 дела, получени по подсъдност Разпределението на гражданските дела за разглеждане през 2012г. е следното: 8 броя дела, образувани по искове по СК, 10 броя дела по облигационни искове, 11 вещни производства, 4 дела по искове по КТ, 49 броя частни граждански дела, 3 броя други дела и 50 дела по чл.410 и чл.417 от ГПК.

През отчетната 2012 година общия брой на **постъпилите наказателни** дела възлиза на **140 броя**, т.е наблюдава се рязко увеличение спрямо предходните години : 72 бр. за 2011г. и 69 броя за 2010г

Общият брой на разглежданите наказателни дела през отчетния период в Районен съд – Малко Търново са 143 броя, което включва останалите за довършване от 2011 година 3 дела и постъпилите през 2012 година 140 дела.

По отношение видовете престъпления, видно от приложената таблица, **най-голям е броят на делата, образувани по обвинения за извършени престъпления против държавата – 53 броя дела, от които по чл. 279 ал.1 НК – 51 броя и по чл.280 НК – 2 броя**, при 10 бр. по чл.279 ал.1 от НК за 2011г. и също толкова за 2010г., налице е тенденция за рязко покачване. За отчетната 2012 година отчитаме за втора поредна година, че отново превес имат делата за престъпления против държавата –по чл.279 и чл.280 от НК. Във връзка с образуваните 53 броя наказателни дела за престъпления против държавата, са и образуваните 18 броя дела НЧД през 2012г. – разпити на свидетели и 3 броя дела по искания за вземане на мярка за неотклонение „задържане под стража”.

Рязкото покачване на делата, образувани за извършени престъпленията по чл.279 и чл.280 от НК се обуславя от международната обстановка в Близкия изток и географското местоположение на съдебния район, а именно : в съдебния район има гранично-контролно пропускателен пункт /ГКПП- Малко Търново/ и държавната граница на Република България с Република Турция се явява и външна граница на Европейският съюз.

Следват делата, образувани по обвинения за общоопасни престъпления – 9 бр. дела, делата, образувани по обвинения за извършени престъпления против собствеността – 5 бр, против стопанството – 2 бр. дела, делата за престъпления против брака и семейството – 2 броя, Делата по обвинения за извършени престъпления против реда и общественото спокойствие са 2 бр. Образованите през 2012 година административно-наказателните дела са 36 броя при 32 броя за 2011г. и 34 броя за 2010г. От тях най-голям е броя на делата по Закона за митниците и Валутния закон – 13 броя. По чл.78 А от НК през 2012г. са образувани 2 бр. дела.

Почти 100% от делата са решени в тримесечния срок. Изключенията се дължат на следните причините: отдалечеността на съдебния район от областния център и служебната ангажираност на процесуалните представители на страните и вещите лица, както и обективната невъзможност за явяването в съдебно заседание на страните, техните процесуални представители и вещите лица, поради труднопроходими пътища през зимния период.

Натовареност по щат спрямо всички разглеждани дела за 2012г. е **11.58**, при 9.13 за 2011г. и при 6.67 – за 2010г.

Натовареност по щат спрямо свършените дела за 2012г. е **11.25** при 8.92 – за 2011г. и 5.96 – за 2010г.

Действителната натовареност за 2012г. спрямо делата за разглеждане е **23.17**, при 18.25 – за 2011г. и 13.33 – за 2010г.

Действителната натовареност за 2012г. спрямо свършените дела е 22.50, при 17.83 за 2011г. и 11.92 за 2010г

Сградата, в която се помещава РС-Малко Търново, е публична държавна собственост и е предоставена за оперативно управление и стопанисване на Районния съд. Същата е в много добро състояние и осигурява нормални условия за работа на магистратите и съдебните служители.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Работата на Окръжен съд- гр.Бургас и районните съдилища през отчетната година може да бъде определена с пълно основание като много добра.

Въпреки големия обем дела, некачествено правораздаване и неоснователно забавяне на делата не бе допуснато.

Въпреки засиленият обществен натиск, компромиси с правосъдието и независимостта си бургаските магистрати не допуснаха. Чувството за отговорност не напусна никого, чувството за дълг- също.

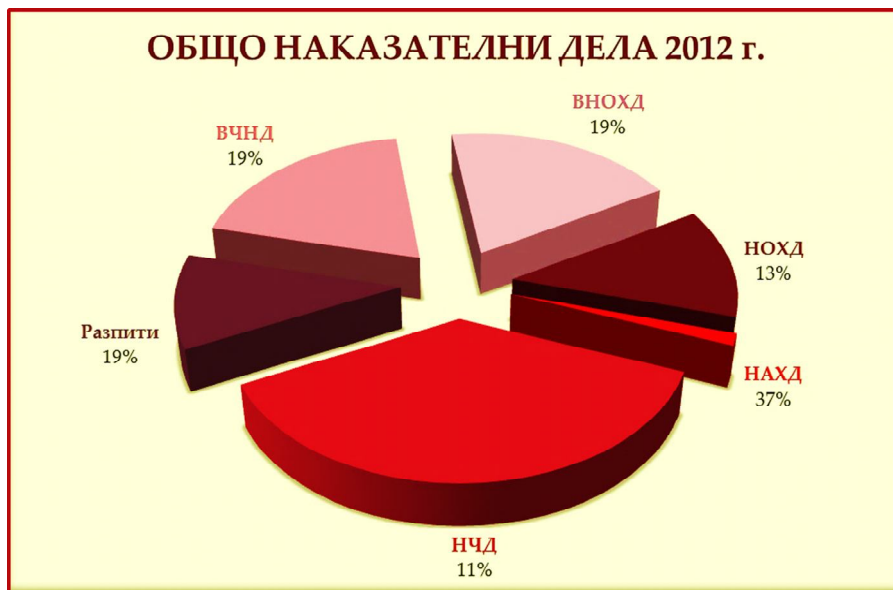
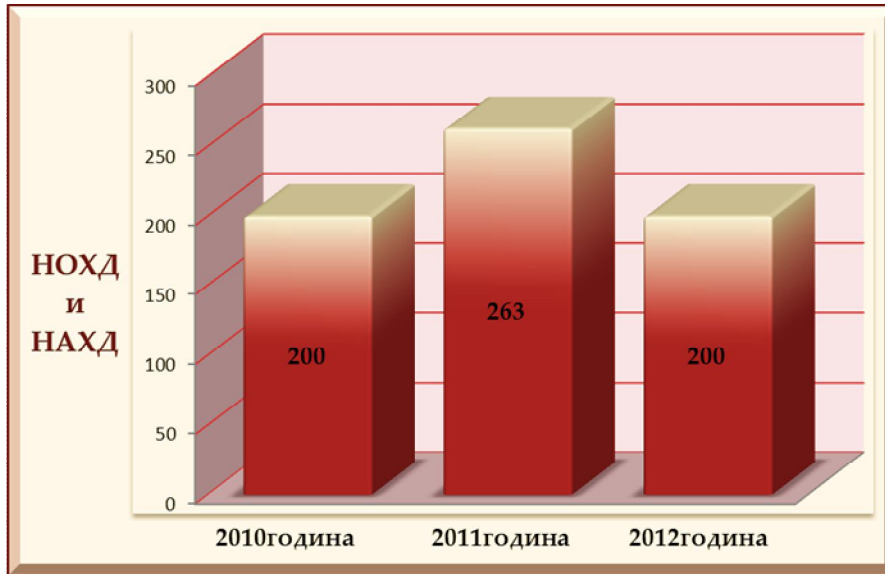
Усилията ни през 2013 година отново следва да бъдат насочени към повишаване качеството на предлаганото правосъдие, към срочно и качествено приключване на делата, към все по-доброто им администриране от страна на съдебната администрация и улесняване достъпа до правосъдие. Но , за да се случва това успешно в бъдеще и, за да се оцененят нашите усилия е време:

- Да се обсъди **преначертаване на съдебните карти,***
- Да се анализират **съдебните процедури, с цел да бъдат опростени,***
- Да се осигури по- стриктно управление на делата и по-ефективно използване на съвременни компютърни технологии,*
- Да се разработят подобрени процедури за дела с незначителна обществена значимост и положителни стратегии за намаляване на отлагането на делата, за да се осигури **своевременен и по-ефективен достъп до правосъдие** за всички, независимо от крайния резултат*
- Да се идентифицират и предложат по-ефективни и положителни процедури за финансиране на съдебните системи, за да се гарантира независимостта на съдебната власт и по-ефективно решаване на делата;*
- Да се проучат по-конструктивни начини за намаляване на разходите, **преразпределение на магистратските задачи и задачите на съдебната администрация, по-ефективно разпределение на делата между съдилищата и съдиите,** за да се постигне по-добра организация на съдилищата.*

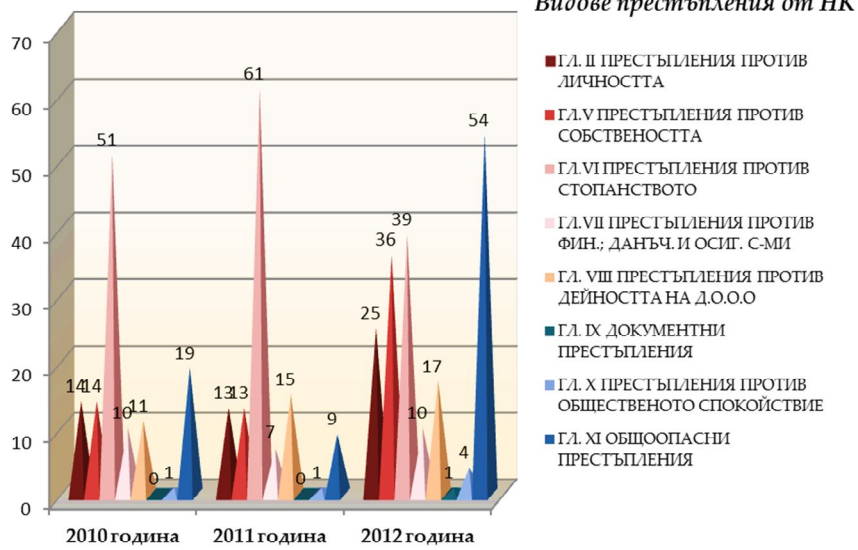
За нас, най-важно е да продължим да работим със същото темпо и чувство за отговорност, да отстояваме независимостта си професионално, да сме чувствителни към дневния ред на правосъдието и да не допуснем безразличие към това, което вършим.

*Боряна Димитрова
Административен ръководител-
Председател на Окръжен съд гр. Бургас*

Наказателни дела

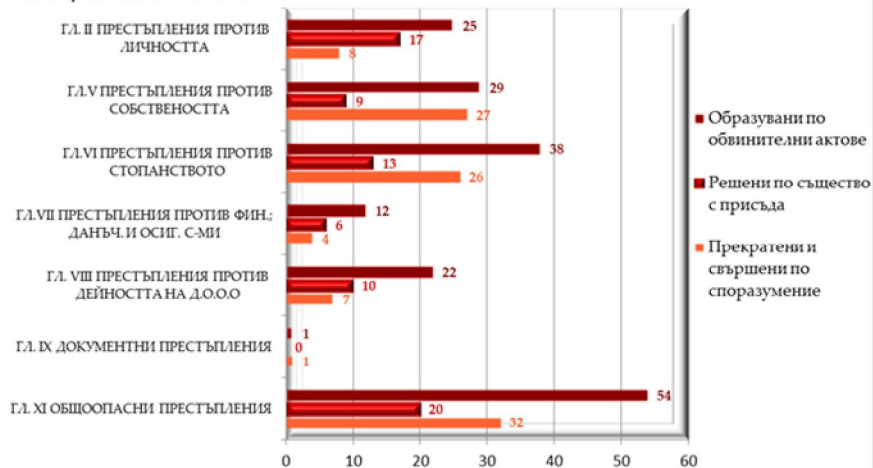

Свършени НОХД

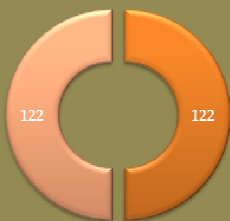

Видове престъпления от НК

Образувани и свършени дела за 2012 година

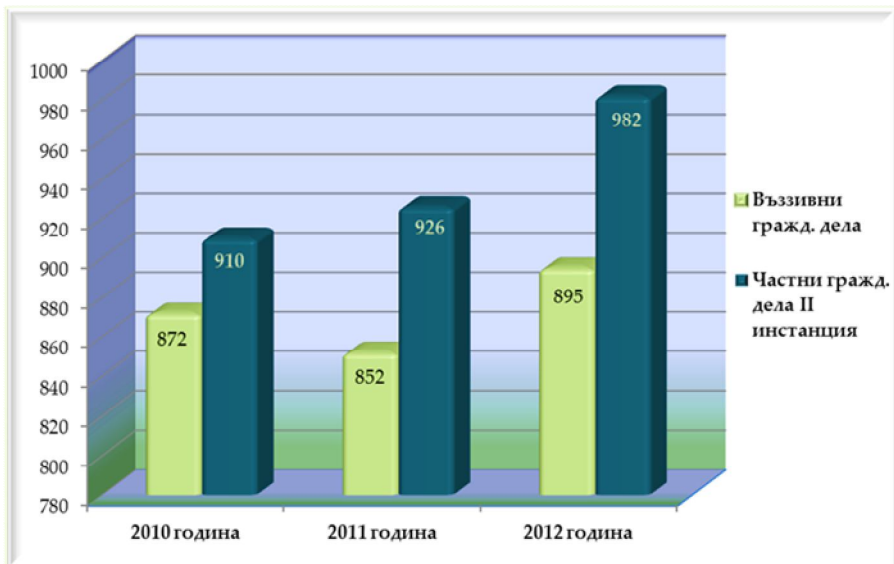
ФИРМЕНИ ДЕЛА ЗА 2012 ГОДИНА

- Постъпили през годината
- Свършени дела със съдебен акт по същество в срок до 3 месеца - 100%

2012 година

по Закона за пероизповеданията

Районни съдилища

НАТОВАРЕНОСТ ПО ЩАТ И ДЕЙСТВИТЕЛНА
НАТОВАРЕНОСТ СПРЯМО РАЗГЛЕЖДАНИТЕ ДЕЛА
ПРЕЗ 2012 ГОДИНА

